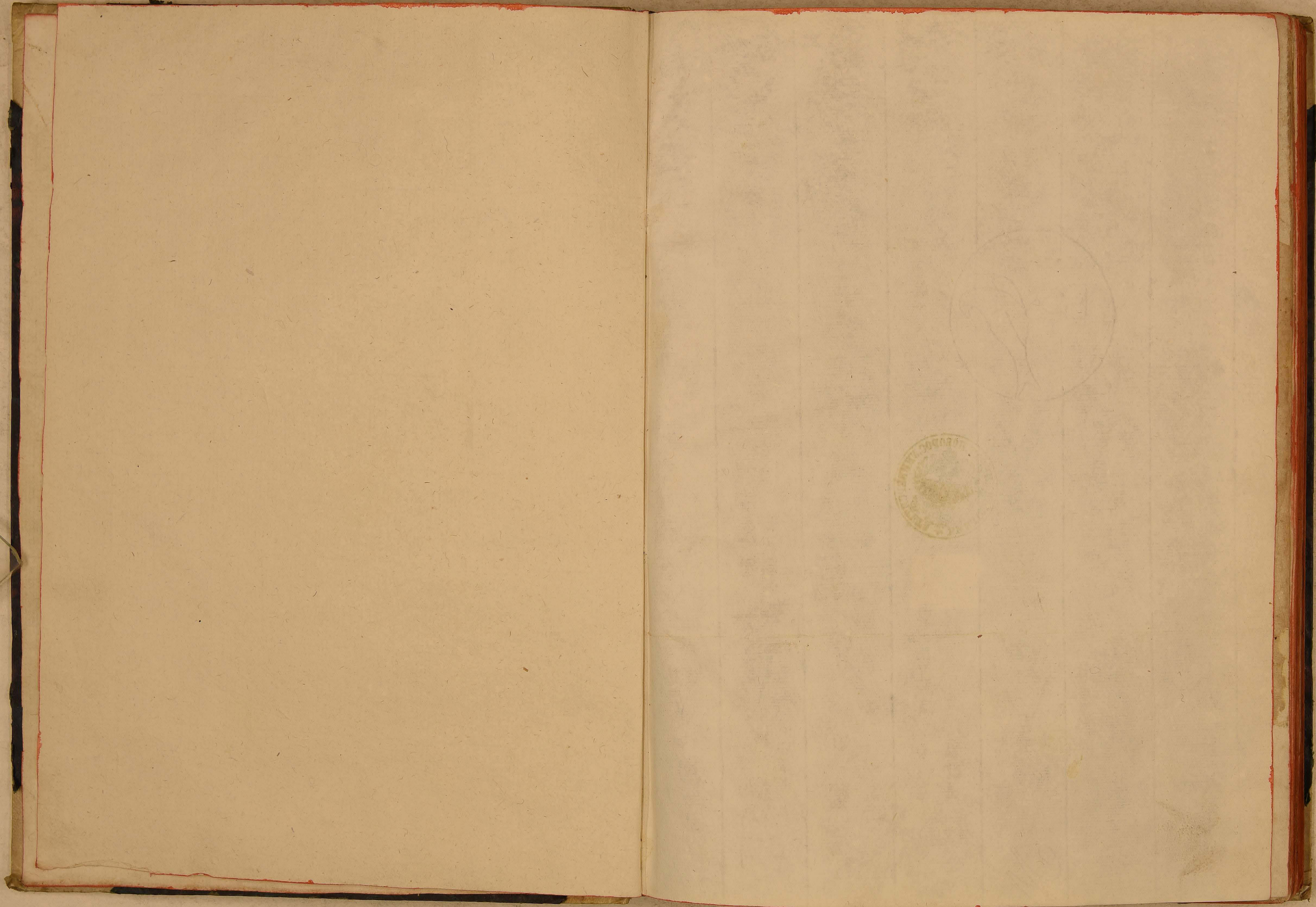

Civitat. Castelli

1538.

184

Whub
3

PRIMVS
LIBER STATVTORVM PALATII DOMINORVM
Priorum populi, & Communis Ciuitatis Castelli.

QVOD CIVITAS REGATVR AD POPVLVM, ET
COMMVNE. CAP. I.

IN Primis quia secundum sacras: & humanas scripturas bonum iustum atque iocundum est habita
re fratres in unum, & diuisa patria desolabitur hac prima lege prouida est deliberatione sancitum
quod omnes, & singuli homines Ciuitatis, & comitatus castelli, deinceps se regere debeant ad populum, &
comune omni prorsus sublato partis uel diuisionis uitio. Qui uero contrafecerit dixerit uel arenga/
uerit quod aliter regatur penam ducentarum librarum ipso facto incurrat auferendam p dominum Po/
testatem uel alium off. qui pro tempore fuerit de facto de qua pena potestates uel off. qui eam fecerint de/
uenire in comuni habeant duos solidos pro qualibet libra.

DE MASSA POPVLI ET DE MODO EAM
CONGREGANDI. CAP. II.

Item statuerunt & ordinauerunt qd in dicta Ciuitate sit & esse debeat unum consilium uniuersale,
& generale quod uocetur massa populi de quo consilio, esse debeant omnes ciues dicte Ciuitatis Castelli,
& in dicto consilio debeant interesse ad minus quatringeri homines & non possint esse minores sexdecim
annoū nec comitatini nec etiā forenses aut aliqui qui non sint subiecti iurisdictioni Ciuitatis Castelli &
dictum consilium debeat adunari in palatio cōmunis dicte Ciuitatis residentie dñorum priorum dicte ci/
uitatis ad sonum campanę palatij dictorum. D. priorum & ad uocem preconis & quod dictum consiliū
non possit adunari nisi de mandato Dominorum priorū populū pro tempore existentium: Et dicti domi/
ni Priores pro tempore existentes non possint dictum consiliū adunare nisi primo, & ante omnia obti/
neatur in consilio sexdecim & in consilio sexaginta qui pro tempore fuerint per tres partes consiliario/
rum dictorū consiliorum, & illud quod propositum fuerit per Priores qui dictum consilium masse adu/
nauerint debeat miti ad partitum ad fabas albas, & nigras, & nigre habeant partitū del sic, & albe ob/
tineant partitum del non, & si dantes fabas nigras erit maior pars intelligatur obtentū id quod fuerit p/
positum per priores: & consultum per consiliarios. Saluo in casibus in quibus tractaretur de submis/
sione dicte ciuitatis uel de aliqua diminutione iurisdictionis, & honoris dicte Ciuitatis uel eius comitatus
in totum uel in partem super quibus obtineri debeat in dicto consilio per tres partes ad minus de quatuor
consiliariorum presentium: Et quod dictum consilium habeat plenā, & liberam autoritatem, & liberum
arbitrium, reformandi, statuendi, & ordinandi omnia, & singula que in dicto consilio placuerit, & il/
lud quod fuerit in dicto consilio stantiatum, & reformatum ualeat, & teneat, ac si factum esset per omnes
de Ciuitate & comitatu Castelli predicti, & quod domini priores uel aliquis ipsoꝝ aut aliquis alius non
possit nec debeat audeat uel presumat dictum consilium adunare nec adunari facere, nec facere bāniri,
nec pulsari pro dicto consilio congregando preter uel contra formam supradictam ad penam quingenta/
rum librarum deñ. cui libet qui contrafecerit pro qualibet uice, quam penam potestas, & quilibet rector,
qui pro tempore fuerit teneatur, & debeat de facto auferre cui libet contrafacienti, & habeat duos sol. p
qualibet libra eius quod occasione predicta deuenire fecerit in cōmuni, & si negligens fuerit in predictis
puniatur pena quingentarum lib. tempore sui sindicatus.

DE AVTORITATE, ET CREATIONE CONSILIORVM
Specialium populi dicte Ciuitatis. Cap. III.

Item statuerunt, & ordinauerunt pro bono, & pacifico statu dicte ciuitatis quia difficile est pro omni/
bus & singulis rebus agendis dicti cōmunis congregari consilium masse populi, qd in dicta ciuitate sint,
tria consilia uidelicet consilium sexdecim, consilia sexaginta quatuor quod consilium uocetur consilium
sexaginta, & consiliū centum quinquaginta, et in dictis consilijs hoc ordine procedatur: uidelicet quod de/
A a z

155
1202.

K

beant congregari de mandato. D. prioris ad uocem preconi, et sonum campanæ ut moris est in palatio residentie. D. priorum populi dicte Ciuitatis, et quæ in supra dicto consilio. xvi. deliberari debeat omnes propositæ quæ fierent uel fieri uellent, et proponi in alijs duobus consilijs, uel aliquo eorum, et quæ illud quæ fuerit ordinatum deliberatum, et obtentum per duas partes. D. prioris, et consilij. xvi. mittat ad partem in consilio. LX. ad fabas nigras, et albas: et nigre obtineat per sic: et albe obtineat per non: Ad dentes quæ si aliquis consiliarius posuerit aliquas fabas conscientie sic dicte: quia in parte sunt mudate: et in parte non in xidibus communis su per aliquo partito quæ in aliquo consilio poneret: quæ illas intelligat posuisse pro sic: et in parte affirmatiua nulla contraria consuetudine obstare: Et si obtentum fuerit in dicto consilio. LX. procedatur in consilio. CL. et si pdalet in consilio. CL. nihil valeat quæ fuerit obtentum in dictis consilijs. xvi. et hoc. et illud quæ fuerit in dictis tribus consilijs obtentum successiue ut dictum est, valeat, et teneat, ac si fuisset obtentum in consilio masse populi: saluo in casu quo tractaret de submissione dicte ciuit. uel de aliquo diminutione iuris dictionis, et honoris dicte ciuit. uel eius comitat. in totum uel in parte: su per quibus dicte consilia uel aliqua eorum nullam habeant autoritatem: et si contingeret quæ factum communis mitteret ad partem iter priores, et eorum consilia. xvi. et pdalet quæ tunc domini priores possint congregari consilio. lxiiij. et proponer, et ad partem mittere illud quæ partitum fuerat in consilio. xvi. et si obtinebit in dicto consilio. lxiiij. per tres partes: tunc dicti domini priores possint congregari simul consilio. xvi. et consilio lxiiij. et mittere dictum partitum in dictis consilijs simul congregatis, et si obtinebit per duas partes consiliario dictorum consilio valeat, et teneat, et procedat ad consilium. CL. Item quæ omne partitum quæ mitteret in dictis consilijs, uel aliquo eorum, et iter consiliarios dictorum consilio uel alicuius ipsorum debeat obtineri per duas partes partem ex tribus aaminus, et in congregatione ipsorum consilio et cuiuslibet ipsorum debeat esse presentes sex ex octo paribus ad minus, saluo quæ si aliqua comissio facta esset per formam statutorum alicui dictorum consiliario quæ tunc non mittat ad alia consilia: nisi illi soli consilio cui facta esset talis comissio. Item quæ ubi tractaretur factum alicuius specialis persone uel ubi requirit derogatio alicuius statuti: quæ tunc partitum debeat obtineri per tres partes consiliario partem dictorum consilio: et cuiuslibet ipsorum: et in casu in quo requirit derogatio alicuius statuti su per aliquo facto: quæ per derogatione, et obtinendo partitum super facto partitum sufficiat semel obtineri in quolibet consilio dummodo obtineat sicut obtineri debet per statuta loquuta de tali materia: et quæ factum alicuius specialis persone non possit mitti ad partem tunc partem alicuius prioratus nisi tribus uicibus tantum, et dum proponeret factum alicuius specialis persone: et talis de cuius facto tractaret esset presentes se debeat statim de dicto consilio absentare, et intelligatur factum alicuius specialis persone quando illud quæ mittit. ad partitum respiceret ad comodum uel in comodum principaliter alicuius singularis persone posito quod accessorie respiceret factum communis ciuit. cast. Et si alij priores uoluerint mittere ad partitum aliqua quæ fuerit ad partitum missum in aliquo dictorum consilio per eorum antecessores se per debeat accipere a consilio. xvi. licet alias fuerit obtentum per aliquo consilium: et saluo quæ si tractaret de aliquo exbannito uel de reformatione alicuius officialis uel rectoris forensis dicte ciuit. debeat obtineri partitum in dictis consilijs per quatuor partes de quinque partibus consiliario partem dictorum consilio: et non uendicet sibi locum ubi tractaret de reformatione cancellarij dicti comunis: et constabilis famulo domini prioris quatuor resfirmationum debeat obtineri saltem per tres partes in omnibus dictis consilijs, et si aliter contra uel propter fieret: nisi ut supra dictum est: non ualeat: nec teneat ullo modo: et not. contra predicta scriber non attemptet ad penam XXV. lib. den. saluis alijs ordinamentis, et supra infra positis.

QVOD NULLVS REDARGVAT. Arengantem. Cap. III.

Item ord. quod nullus consiliarius, nec aliqua alia persona audeat uel presumat consiliarium uel arengantem improperare, increpare, uel redarguere occasione consilij per aliquem de dictis consiliarijs dati seu redditu tacite uel expresse: et nullus audeat rumorem uel murmurationem facere arenganti uel pedibus, uel alio modo banchas excutere intedium uel contumeliam alicuius consultantis uel fabas contra aliquem proicere ad penam. xx. sol. pro quolibet, et qualibet uice, Possint tamen domini priores mandare consiliarijs, quod non debeat consulere uel arengare extra propositum, extra quam nullus audeat arengare penam. XX. sol. pro quolibet: et qualibet uice.

DE ELECTIONE, ET RENOUATIONE DOMINORVM Prioris eorum Not. et dictorum consilio et eorum officio. Cap. V.

Item ord. quæ priores populi qui pro tempore erunt in penultimo officio prioratus cuiuslibet in saccationis teneantur, et debeant proponere in dictis consilijs de modo eligendi et creandi priores et eorum Not. et consiliarios dictorum consilio. LXIII. et CL. pro eo tempore modo et forma quibus per dictos domos priores et dicta tria consilia obtentum: et reformatum fuerit consilium uero. xvi. renouet et fiat per uno anno in hoc modo uidelicet quæ priores qui erunt in officio prioratus in ultimo officio. xvi. cuiuslibet in saccationis possint una cum dictis. xvi. eligere, et ordinare dictos consiliarios dicti consilij. xvi. per uno anno, quatuor uidelicet pro qualibet porta, et quolibet officio, et duret unum officio, dicti consilij per duos menses sicut officio prioratus, et ipsis electis: et copiatos eorum nomina, et pro nomina singulariter: et per se in breuibus scriber uidelicet in quolibet breui quatuor nomina consiliario unius portæ: et ipsa breuia sic scripta uidelicet cuiuslibet portæ per se mittent et mitti debeant quodam marsupio siue sachetta itaque sint quatuor marsupia. unum per qualibet porta, et mitti, et in saccatione debeat predictum consilium. xvi. in capsam in qua in saccatione officio prioratus: et ex trahi debeat tunc per extrationis ipsorum: et sic successiue in futurum procedat in qualibet in saccatione domini prioris eorum not. et consilio. xvi. et electione dictorum aliorum consiliario dictorum consilio. lxiiij. et cl. Item quæ postquam priores fuerint creati, et electi, debeat copiar per illos qui habent auctor. creandi, et ordinandi priores, et scribi in cedula carte pecudine uidelicet quodlibet officio. per se cum uno not. et dicte cedula omnes simul in saccatione. in quadam bursa alba de camuscio et dicta bursa mittat in capsam consueta quæ claudat, et claudi debeat cum quatuor clauibus quatuor una debeat esse penes. D. Guber. alia penes domos priores populi per tempore existentes, et alia penes fratres minores, et tertia penes fratres predicatores dicte ciuit. et dicta capsam debeat esse: et statim in sacrestia fratrum minorum dicte ciuit. et quæ dicta capsam non possint inde extrahi uel moueri nisi quando pulsat campana ad consilium per extractione officio. dictorum domini prioris uel alicuius eorum uel eorum not. uel quando fieret in saccatione officio dictorum domini prioris, et eorum not. et consilio. xvi. et si contingerit quæ aliquis ex dictis consiliarijs decederet uel de numero consiliario propter delictum commissum per eum esset priuatus uel condennatus in personam quodam domini priores una cum consilio de quo talis decederet seu priuatus uel condennatus erat possint, et eis liceat alium eligere: et in locum talis decederet priuati seu condennati scriber, et poner, Et nullus possit eligi nec in saccatione prior quæ non sit etatis. xx. anno: nec aliquis qui fuerit condennatus de aliquo publico crimine: nec possit eligi nec in saccatione nisi unus in tempore de una domo, nec duo fratres carnales: et intelligat de una domo si habitauerint ad unum regimen, et si contra factum fuerit talis electio: et in saccatione sit nulla: et non ualeat ipso iure: et talis in saccatione si acceptauerit in mille lib. den. debeat condennari: nec possit etiam aliquis eligi consiliarius dictorum triu consilio: nisi sit etatis. xx. anno: ad penam. C. lib. tam electo, et acceptanti quam electori.

DE Offitio dominorum priorum Ciuitatis Castell. Cap. VI.

Item ordinauerunt, et statuerunt quæ in dicta ciuitate per tuitione, et gubernatione felix status populi ciuitat. predictæ sit officio prioratus in quo sint octo priores uidelicet duo per qualibet porta: et habeant secum unum Not. de dicta ciuit. et duret: et durare debeat eorum officio. per duos menses tantum: qui priores debeant habitare in palatio solite habitationis domini prioris deputato eorum habitationis: et in dicto palatio durante eorum officio. debeant: et teneant statim reclusi: et ide non exire: saluo quæ possint in diebus dominicis: et festiuis ad ecclesiam ad diuina officio. audiendum: et quando iret per factis communis: et tunc debeant cum eorum familia ordinata, et in eundo: et redeundo nulli debeant prebere audientiam uel colloquium: et saluo quæ possint ire: et morari ad eorum domum causa firmitatis sue uel eorum familie: et causa funeris ascendentium uel descendentium: et collecter alium usque in tertium gradum secundum ius canonicum: Et quæ dicti domini priores teneant et debeant facere copia de se ipsis hostijs a partibus omnibus ad eos ire uolentibus horis congruis: et debitis: et quæ nullus de prioribus possit exire domum siue palatium eorum habitationis aliqua ex supradictis causis sine licentia supra prioris: nec possint alia de causa exire dictum palatium sine expressa licentia sex suorum collegarum ad penam. xxv. lib. den. cuiuslibet contrafacienti, et quæ quando contingeret quæ aliquis ex prioribus exiret palatium eorum habitationis ex aliqua causa de die uel de nocte non possit intrare stare uel morari in domo alicuius priuata persone nisi in domo sua propria sue habitationis sine licentia sex priorum supradictorum: penam. C. lib. den. per quolibet contrafacientem et quilibet uice. Item predicta nullus ex prioribus possit loqui alicui rectori uel officio. nec scriber aut numptium mittere aut precens porrigere pro facto alicuius specialis persone in fauorem uel odium sine licentia maioris partem

lis priorum, et si contrafecerit puniat quilibet pro qualibet uice i. xxv. lib. den. q̄ penā icidat ipso facto, et cogat p̄ potestate uel sindicū maiorē finito sindicatu dictoꝝ prioroꝝ ad soluēdum aliquo stat. nō obstate i contrarium loq̄nte, et off. qui dictā penā deuenire fecerit i comuni habeat quartā partē condemnationis de quo possit cognosci p̄ dictos off. uel aliquē eorum infra duos mēses post depositum off. sui prioratus, et finito dictorum eorum off. prioratus dicti priores, et eorum not. teneāt, et debeāt tribus diebus continuis stare ad sindicatum corā maiori sindico dicte ciuit. q̄ sindicus teneatur, et debeat dictos. D. Priores, et not. infra dictum terminum syndicare de gestis administratis, et neglectis p̄ eos, et reptos culpabiles uel aliquem ipsorum punire, et condemnare secundum formam statut. factorum, et fiendorum.

Quod nullus dominis prioribus populi ualeat aliquid protestari. Cap. VII.

Item stat. et ord. q̄ nullus cuiuscunq; conditionis pbeminētie uel status existat audeat uel p̄sumat aliquid p̄testari uel protestari facere dñis prioribus populi dicte ciuit. uel alicui eorum durate eorum off. prioratus, pena. C. lib. den. pro quolibet contrafaciente, et qualibet uice.

DE Extractione Dominorum Priorum. Cap. VIII.

Item stat. et ord. q̄ per duos dies atē introitum noui off. prioratus i consilio. CL. debeāt extrahi de sachetta existēte i capsā ubi isaccata sunt officia priorum noui priores et not. p̄ duobus mēsi bus sequentibus, et similiter de dicta capsā extrahātur dicto modo consiliarij consilij. xvi. pro dictis duobus mēsi bus q̄ capsā a portetur omnibus palā, et honorifice cum tubis i aportādo, et remittēdo, et sē per ire, et redire debeāt cum dicta capsā not. dñorum priorum cum capitaneo, et tota familia dñorum priorum, et in dicto consilio, et extractione p̄dicta debeāt adesse dñi priores, et potestas cum sui off. sindicus maior cancellarius seu not. reformationum, et ceteri off. dicti cōmunis for̄ses, et debeat dicta capsā aperiri in dicto consilio publice p̄ not. reformationum, et extrahi debeāt de sachetta seu marsupio per unum fratrem minorem seu predicatorē, et legant̄ alta uoce dictū p̄ Can. qui priores sic extracti registrēt p̄ not. dñorum prioroꝝ, et can. cōmunis, et aliter uel alio modo extrahi nō ualeāt de sachetta, et teneāt dicti priores, et quilibet ipsoꝝ, et eorū not. uenit̄ ad off. prioratus ea die qua icipit eorū off. pena. cc. lib. den. cuilibet cōtrafaciēti si sit tēpor̄ extractiōis i ciuit. uel comit. saluo q̄ si fuerit i firmitate grauatus p̄pter quā ad dictum off. uenit̄ nō possit, et si aliquis ex dictis prioribus sit extractus seu not. et mortuus esset extrahat̄ loco defuncti adiunctus de capsā p̄dicta, et de eadē porta, si uero fuerit absens a ciuit. et comit. infra. lx. miliaria prior de quorū numero est extractus infra quāq; dies a die introitus eorū prioratus off. numerādos. D. priores p̄ litteras notificā teneāt, et si non redierit ad dictū off. exercēdū infra octo dies a dicto introitu numerādos tunc desinat esse prior, et loco sui infra duos dies pxime subsequentes teneāt extrahē modo, et forma p̄dicta adiunctū, et si fuerit absens extra. lx. miliaria dictā notificatiōē facer̄ nō teneāt sed debeāt expectār i extrahēdo adiunctū p̄ octo dies. Itē q̄ nullus q̄ fuerit extractus ad dictū off. prioratus possit dictū off. renūptiār sed illud debeat acceptār ad penā ducēt. lib. den. p̄ quolibet renūptiāte, seu nō acceptāte, et hoc nō itelligat̄ i absētibus a dicta ciuit. et comit. uel i existētibus ad aliq̄ off. seu regimē alicuius ciuitatis terre seu loci, et etiam in capitaneis castroꝝ dicte ciuitatis in quibus remaneat in arbitrio electi, et etiam in hijs qui acceptauerunt uel conducti fuerunt ad officia uel regimēna p̄dicta.

DE Introitu domiuorum priorum: et eorum iuramento. Cap. IX.

Itē q̄ dñi priores sic extracti teneāt: et debeāt prima die mensis quo inchoat̄ eorū off. ire, et se cohabita dū de mane tempestiue in palatio habitationis dñorum prioroꝝ ad sonum cāpane cōmunis ut moris est, et ibi debeant interesse potestas, et sindicus maior, et cancellarius vna cum antecessoribus ipsoꝝ prioroꝝ, et cancellarius debeat deferri eis iuramētū, et recipere promissionem modo, et forma infra scripta uidelicet. Ad honorem, et reuerentiam oipotēntis Dei, et gloriose uirgibis Marie matris eius, et glorioforū apostolorū Petri, et Pauli, et beatorū cōfessorū Floridi, et Amātij patronorū, et defēsorū comunis et populi ciuitatis Castellī, et totius curie celestis, et ad exaltatiōē pacifici status comunis, et populi dicte ciuit. cast. Vos dñi priores populi ciuit. cast. extracti de sachetta off. prioratus dicte ciuit. p̄ duobus mensibus pxime uēturis initiatis i psētī die, et finē dis deo dāte ut seq̄t̄ p̄mittitis mihi not. infra scripto tā q̄ publice p̄sone stipulāti, et recipiēti vice, et noīe dicti cōmunis: et corporaliter iurabitis ad sacta dei euāgelia manu tactis scripturis uestrū off. prioratus bene, et legaliter exercerē, et dictā ciuitatē eiusq; communitatū fortitā, et dēstrictū regerē, et gubernār ad popularē statū, et dictū popularē statū defēdere gubernare: et manūtere totis uiribus uestris: et iura: et iurisdictiones dicti cōmunis p̄quirere: et in uestigā

re ac rescere: et augmētare: et reperta: et inuenta iuxta posse uestrū manūtere: et defendere: et continuam residētiam in palatio uestre habitationis facere: et in de non recedere nisi in casibus permis̄is p̄ formam statutornm populi: et pecuniam dicti cōmunis custodirē: et saluare: et eā non expendere nec expendi facere modo illicito: et non permis̄o: et monere: et protestari rectoribus: et off. dicti cōmunis vnicuiq; ius: et iustitiam reddere: et statuta: et reformationes obseruare: et obseruabitis omnia: et singula statuta: et reformationes facta: et edita de uestra iurisdictione: et offitio remotis odio amore precio timore: et omni alia humana gratia.

Quod priores habeant duo uexilla: et forma tradendū.

CAP. X.

Item p̄iderunt quod domini priores p̄ tēpore existentes debeant habere duo uexilla in quorū uno sit imago cuiusdam hominis habentis ense in manu: et habeat campū albū: et uocet̄ uexillum iusticie: et aliud uexillum habeat cāpum rubeum: et ciuitatem albam: et uocetur uexillum populi: et tēpore iuramētū dictoꝝ dñorum prioroꝝ tradat̄ p̄ dñum potestatem uel capitaneum uel alium maiorem off. qui pro tēpore erit in ciuitate p̄dicta: et uexillū populi primo supra priori: et uexillum iusticie uni ex prioribus sequenti porte que uexilla stent: et stare debeant in capsā quadriclauiā in qua stant: et stare debent sigilla dicti cōmunis in audientia palatij dominorum priorum.

DE Supra priore habendo: et creando: et partitis inter eos mictendis.

Cap. XI.

Item teneantur dicti dñi priores prime die qua intrauerint in eorū officio exercendo constituere unū ex prioribus ipsius supra priorem cui debeant omnes alij priores obedire, et eorū not. et faciat eos iurari q̄ pro factis alicuius specialis psōe nihil dicent dño potestati sindico maiori uel aliquibus alijs officialibus dicti cōmunis nec scribēt aut nuntios mictēt nisi processiuē de uoluntate: et consensu maioris partis dñorum prioroꝝ in officio existentium, et quicunq; ex prioribus non obtē pauerit supra priori p̄dicto possit supradictus supra prior non obtemperantem puniri in. v. sol. den. pro qualibet uice. Et duret off. supra prioris una ebdomada, et quilibet supra prior debeat proponere, et partitum mictere in consilijs ipse uel alius ex socijs de eius mandato, et quando cōtingeret quod inter eos esset aliqua discordia de aliquo partito faciendo inter eos debeat obtineri per sex ex eis, et illud quod factum, et obtemptum fuerit per sex ex eis ualeat, et teneat ac si factum esset per omnes, et mictat̄ ad alia consilia ordinaria dicte ciuitatis, et si contingeret quod inter eos tractaretur de aliquo facto cōmunis faciendo, et sex ex eis non essent concordēs quod tunc debeant conuocare, et adunare consilium. xvi. et quod in dicto consilio obtemptū fuerit procedatur ad alia consilia, et si contingeret aliquem ex prioribus esse absentem possit commictere uocem, et vicem suam uni ex prioribus cui uoluerit.

DE Auctoritate: et balia dominorum priorum.

CAP. XII.

Item quod quilibet debeat obedire dominis prioribus populi dicte ciuitatis, et si quis non obediuerit possint dicti priores talem in obediētem confinare, et ad confinia mictere si priores omnes uel saltem sex ex eis fuerint concordēs p̄ libito uoluntatis, et etiam si noluerint mictē ad confinia possint mulctare, et baunum, et mulctam imponere usq; in quantitatem. CC. lib. et quado fuerint tantum tres uel quattuor in concordia possint imponere penam usq; in quantitatem. L. lib. et unusquisq; prior solus per se possit imponere mulctam, et bānum. X. lib. quas penas, et mulctas potestas sindicus maior, et quilibet alius off. qui pro tempore erit in dicta ciuitate possit teneatur, et debeat ad petitionem illorum qui dictas mulctas, et penas imposuerint de facto auferre sine alia solemnitate, et effectualiter de uenire facere in comuni. Et quod dicti Domini priores possint, et eis liceat adunare consilia ordinaria, et opportuna dicte ciuitatis et in eis proponere pro ut eis uidebit̄ conuenire, et quod omnes, et singuli consiliarij ad requisitionem de eis factam per tubatorem, et ad pulsationem campane excomissione dictoꝝ dominoꝝ priorum debeant ad dicta consilia in dictum palatium uenire hora debita statim pulsatis retocchis ad penam.

V. sol. pro quolibet, et qualibet uice exceptis absentibus a dicta ciuitate tempore bñimentis, et constitutionis, et choadunationis consiliorum per tantum spacium quod bñimentum uel campanam non audiuerint de quo stetur iuramento absentis, et etiam graui infirmitate grauatis. Ac etiam exceptis custodibus deputatis ad aliquam custodiam pro cōmuni, et quilibet rector uel officialis dicti cōmunis cui comissa fuerit per dominos priores executio de predictis teneatur, et debeat facere executionem predictam, et habeat quartam partem eius quod deuenire fecerit in cōmuni et qđ nulla alia persona possit audeat uel presumat adunare uel conuocare aliquod consilium comunis in dicta ciuitate pena, et bñno. CCCCC. lib. den. cuilibet contrafacienti, et quod dicti domini priores possint scribere, et litteras mittere pro factis dicti comunis ad quacūq; comunitatem personas, et uniuersitates pro ut ipsis dominis prioribus uidebitur conuenire, ita tamen quod ex eis sex sint concordēs, et quod sigilla dicti cōmunis stent in quadam capsā in qua sint quattuor clauēs quarum unam quilibet prior de qualibet porta teneat una ebdomoda, et in presentia dīctorum dominorum priorum uel saltē sex ex eis aperiantur, et legant omnes littere que uenirent seu misse essent dictis prioribus seu dicto cōmuni. Item possint, et debeant sigillare omnes, et singulas appodissas solutionis fiendas per cancellariū cōmunis de pecunia dicti cōmunis que sigillari debent ut reformatū fuerit legitime per statuta uel reformationes, et sine dictis apodissa, et sigillo camerarius dicti cōmunis non possit de pecunia dicti cōmunis, et expendere nec aliquam solutionem facere. Itē quod nullus ex dictis dominis prioribus possit nec debeat respondere alicui petitioni ipsis prioribus fiende nisi primo deliberatū fuerit per ipsos dominos priores saltim per sex ex eis quid responderi debeat pena. C. sol. auferenda per iudicū dicti cōmunis. Itē quod dicti dñi priores teneantur, et debeant protestari omnibus rectoribus, et officialibus dicte ciuitatis forensibus quod officium debeant exercere bene, et legaliter, et cuiq; indifferenter iusticiā ministrare, et statuta eis comissa inuolabiliter obseruare. Item quod si contingeret aliquē ex prioribus tēpore sui officij esse de aliquo consilio ordinario dicte Ciuitatis quod in partitis fiendis possint reddere, duas fabas uidelicet unam ratione officij prioratus, et aliā ratione cōsily. Item quod dicti domini priores possint, et auctoritatem habeant eligere omnes officiales dicti cōmunis sine salario, et qui seruire debent sine salario alios autem officiales terrigenas cum salario de quibus in statutis fit mentio dicti domini priores una cum consilio. LX. possint eligere, et ordinare, et salaria eis constituere, et taxare pro ut eis uidebitur conuenire.

DE SALARIO Dominorum Priorum, et eorum Notariorum. Cap. XIII.

Item statuerunt, et ordinauerunt quod domini priores presentes, et qui pro tempore erunt, et eorum notarij habeant, et habere debeant pro eorū salario octo lib. den. pro qualibet die eorū officij sine directura, et retentione uel gabella pro eorum expensis, et quatuor domicellorum unius coqui, et unius guactarij q̄ secum morati fuerint tempore eorum officij et quod ipsi domini priores possint precipere, et mandare camerario cōmunis qui pro tēpore fuerit quod dictam quantitatem pecuniarum eis soluat: et ipsam quantitatem pecunie dictis cam. eis soluat: et soluere debeat habita tamen appodissa scripta manu cancellarij: et subscripta per eorum notarium non obstante aliquo statuto quod in contrarium loqueretur.

DE OFFICIO NOTARII Dominorum priorum. Cap. XIII.

Item quod notarius dominorum priorum qui pro tempore fuerit stet, et stare debeat reclusus simul cum dominis prioribus, et debeat obedire, et obtemperare dictis dominis prioribus, et cuilibet eorum, et debeat scribere omnia que sibi comissa erunt per dictos dominos priores, et omnes eius scripturas quas fecerit debeat dimittere in palatio dominorum priorum penes successorē suum. Item possit, et ei liceat scribere instrumenta, et subastationes gebellarum, et earum prouentuum dicti comunis secundum quod occurrerit tempore sui officij, et accipere pro suo salario secundum ordinamenta gabelle, et eas in publicam formam dimittere dicto cōmuni absque aliqua solutione accipienda a cōmuni: et etiam possit, et debeat rogare de instrumentis forensium quibus concederetur aliquid per dictos dominos priores secundū formā statutorū, et debeat habere p̄ rogatu, et publicatione istrumētōrū. x. sol. tātū, et nō ultra pena. C. sol. cuilibet cōtrafacienti p̄ qlibet uice, et omnes, et singulas scripturas quas rogauerit debeat scribere, et publicare, et scripsisse, et publicasse tēpore sui off. et post exitū sui off. nō possit aliqd scribere adde re nec minueri pena, et bñno. cc. lib. den. et qđ dictus not. teneat, et debeat scribere, et mittere i libro i quo

scribit alias scripturas ad eius pertinentes officium omnes quantitates pecuniarū quas. D. Potestas, et alij officiales dicti comunis dederint et assignauerint in publicam formam dictis Dominis prioribus.

DE OFFICIO CAPITANEI, ET CONESTABILIS FAMILIE dominorum priorum, et eius electione. Cap. XV.

Item statuerunt, et ordinauerunt quod prefati dñi priores habeant et habere teneantur, et debeant unum capitaneum seu conestabilem cum tripaghis famulorum armigerorum persona dicti capitanei in dicto numero computata qui non sint nec esse debeant de dicta ciuitate uel comitatu castelli uel de aliqua terra uel loco confinante comitatu dicte Ciuitatis exceptis quam de Aretio, qui debeant stare, et morari continue die noctuque ad obsequia dīctorum dominorum priorum in loco, et locis deputandis p̄ dictos dominos priores qui debeant esse inducti vno, et eodem colore pannorum: Et debeant incedere per dictam Ciuitatem continue armati armis defendibilibus et offendibilibus saltem cerbeleria, spata, tabulatio, et cultello, et alijs armis secundum uoluntatem dīctorum dominorum priorum, et habeant, et habere debeant pro eorum salario, et mercede id et quod deliberatum fuerit et reformatum per ipsos dominos priores et consilium. LX. Item habeant et habere debeant in domo eorum habitationis ad seruitium quattuor domicellos qui debeant se indui eorum expensis de uestibus duorum colorum uidelicet bipartita secundum dispositionem dominorum priorum qui pro tempore fuerint, et habeant et habere debeant p̄ salario, et mercede duos florenos auri pro quolibet eorum et quolibet mense, et unum coquum et unum guattarum cum salario, et mercede inter ambos duos florenorum pro quolibet mense: Quorū capitanei famulorum domicellorum quoquum, et guattari electio pertineat ad dictos Dominos priores et consilium. LX. quibus et cuilibet ipsorum per se de eorum salario et mercede soluatur p̄ Camerarium dicti cōmunis de mense in mense soluendo.

DE ELECTIONE, ET OFFICIO TVBATORVM Campanariorum, et balitorum ad seruitium dīctorū dominorū priorū. Cap. XVI.

Item prouiderunt et ordinauerunt quod dicti dñi priores una cum consilio. LX. conducant, et conducere possint ad seruitium dicti cōmunis quattuor Tubatores, duos Campanarios, et quattuor balitores qui debeant obedire et seruire dictis dominis prioribus in omnibus et singulis que eis per dictos dominos priores fuerit preceptum seu mandatum, et habeant et habere debeant pro eorum salario et mercede dicti Tubatores decem lib. den. pro quolibet eorum et mense quolibet, et dicti Campanarij et balitores, habeant et habere debeant pro eorum salario et mercede pro quolibet eorum, et quolibet mense duos florenos auri, Quorum balitores duo ex eis semper de nocte debeant hospitari in palatio dominorum priorum ad eorum officio: et predicta uendicent sibi locum ad presentia, et futura, et non ad preterita uidelicet ab anno. 1375. die tertia Decembris citra.

DE ELECTIONE, ET OFFICIO CANCELLARII, ET Notarij reformationum. Cap. XVII.

Item statuerunt, et ordinauerunt quod domini priores qui pro tempore erunt una cum consilio. CL. Populi dicte Ciuitatis debeant eligere vnum Notarium qui uocetur Cancellarius, et duret, durare debeat eius Officium per tempus vnus anni, Qui Cancellarius teneatur scribere omnes reformationes dicti comunis, et eas ponere in quaterno seu Libro extense moxquam poterit sine dilatione temporis, et de eis facere copiam cuilibet uolenti eas inspicere: Et teneatur etiam scribere, et facere omnes litteras quas mittere uellent domini priores populi qui pro tempore erunt ex parte comunis, et facere et scribere omnes alias scripturas que pertinerent ad dictum officium Cancell. et reformationū: Et etiam teneatur scribere omnes apodissas solutionum quas fieri facerent priores populi qui pro tempore erunt secundum formam statutorum et ordinamentorum dicte Ciuitatis et omnes eius libros auctenticos in fine sui officij penes Dños Priores qui pro tempore fuerint aut successorē suum re

lassare, Et si erit forensis debeat uenire ante introitū sui off. p̄ duos dies, et debeat stare ad sindicatū de/posito suo off. p̄ tres dies redditurus sui off. rationem coram syndicato qui p̄ tempore erit ad officium sindicatus: et debeat habere secum unum famulum, et habere debeat, et habeat p̄ suo et dicti famuli salario, et mercede de pecunia dicti comunis illā quantitatem pecunie quā declarabunt Dñi Priores et dictum consiliū. C. L. tempore electionis fiende de tali cancellario soluēde sibi p̄ Cam. cōmunis de mense in mense pro rata, et debeat etiam habere dictus Cancellarius si fuerit forensis domum pro habitatione sua a dicto communi. C. Item statuerunt quod dictus Cancellarius non possit petere percipere uel habere a cōmune dictē Ciuitatis uel alia singulari persona directe uel per obliquum ultra salarium, et mercedem quam habebit a comuni pro aliqua scriptura fienda per eum pro dicto cōmune uel pro aliqua reformatione etiam si dictum cōmune seu priores uellent eas in publicam formam non obstante qđ eas registrauerit in quaterno: Et etiam teneatur dictus Cancellarius ad mandatum dominorū Priorum ponere reformationes quas fecerit in statutis cōmunis sine aliquo salario et mercede, si uero esset facta aliqua reformatio que tangeret factum specialis persone quam talis persona in cuius fauorem esset facta, uellet in publicam formam teneatur dictus Cancellarius eam sibi dare, et tradere recepta competenti mercede que merces non possit transire ultra unum florenum quantumcūq; dicta reformatio contineret arduum negocium: Et si essent plures quos una reformatio tangeret non possit habere ultra duos florenos inter omnes, et quod dictus Cancellarius teneatur et debeat facere unum librum illoz qui debent aliquid recipere a comuni in quo debeat scribere nominatim omnia nomina illorum qui debent a dicto communi recipere et causam quare, et quantitates destincte declarate et quod non possit facere aliquam apodissam alicui de aliqua quantitate quā recipere deberet a cōmuni nisi prius tale debitum in dicto libro sit registratū, et quod facta apodissa debeat de dicto libro dictum debitum cancellare ponendo annos domini, indictionem et diem qua apodissa fecerit de debito seu solutione supradictis sub pena. xxv. librarum quotiens contrafecerit in predictis pro qualibet uice: et non possit dictus Cancellarius habere nec percipere occasione alicuius apodisse per eum fiende aliquam quantitatem pecunie ab aliquo ciue uel officiale dicti comunis nisi tantum de incantibus nec astipendiarijs forensibus nisi tantum duos ancontanos ad plus pro qualibet apodissa sub dicta pena: et non possit dictus Cancellarius salaria aliquorum Ambasciatorū in dicto libro debitorum scribere nec eis de dictis salarijs aliquas solutiones facere apodissam nisi primo talium Ambasciatorum salarium per Dominos Priores populi, et consiliū. LXIII. dicte Ciuitatis pro tempore existē. fuerit solemniter declaratum, et reformatum sub dicta pena, et quod dictus Cancellarius non possit facere aliquam apodissam alicuius solutionis nisi secundum formam stat. et ord. et ubi statuta non loquerentur non possit facere apodissam alicui nisi elapsa medietate temporis de quo debeat recipere salarium uel mercedem.

DE Electione, et officio Camerarij communis.

Cap. XVIII.

Item stat. et ord. quod electio Cam. camere dicti cōmunis fiat per dominos priores populi cum consilio. C. L. de sex mensibus in sex menses per octo dies ante finem officij Cam. pro tempore existē. cum salario, et mercede per dictos priores et consiliū declarando, qui Cam. in principio sui off. teneat promittere, et iurare in manibus dominorum priorum pro tempore existentium de suo Officio bene et legaliter exercendo, et pecunia dicti cōmunis conseruanda, et non expendenda nisi secundum statuta et ordinamenta facta et fienda, et debeat dare, et prestare idoneos fideiussores de predictis faciendis et deposito eius officio teneat reddere rationem sue administrationis infra. xv. dies quam rationem ratiocinatores dicti cōmunis q̄ p̄ tpe erunt teneantur infra dictum terminū dictam rationem facere et firmitis dictis. xv. diebus dictus cam. teneat stat. ad sindicatum. v. diebus continuis sub syndico qui tūc erit deputatus ad sindicandum, et teneatur et debeat dictus Cam. tenere et custodire oēs den. et prouentus dicti cōmunis, et non possit uel debeat aliquid soluere absque apodissa scripta manu Not. reformationū et sigillata sigillo Dominorū priorū quod sigillum ad poni non debeat nisi mandato priorū in sufficienti numero iuxta quod sigillum scribat per Not. Dominorū priorū quod sit sigillata mandato dictorū priorū, et subscribat se dictus Not. hoc modo Ego. N. talis Not. dominorū priorū populi subscripsi: et qñ

recipient aliquid uel expendent non possint recipere uel expendere sine presentia alicuius suorū Not. q̄ not. teneat ipsas pecunie quantitates scribere in Libro introitus uel exitus dicti communis ad penā dicto Cam. xxv. lib. den. pro qualibet uice qua contrafactū fuerit p̄ eum in predictis, et quod si per formā alicuius statuti uel reformationis aliquis off. uel alia p̄sona possit aliquid de pecunia dicti cōmunis expendere in Ciuit. uel comitatu quod tunc dictus Cam. debeat dictam pecuniā soluere solū illis qui debent recipere secundū apodissam dictorum officialium uel illius p̄sonę q̄ expēdendi auctoritate haberet, et qđ etiam camerarius de quibus p̄sonis uel officialibus dicti cōmunis quacūq; de causa teneat, et debeat retineri pro cōmuni p̄dicto noīe diricture. xx. den. pro qualibet lib. totius quod p̄dictis uel alicui p̄dictorū solueret quacūque de causa saluo quod predicta diricture non retineat de salario dominorum priorum eorum Not. et de salario custodum stantialium dicti cōmunis: Et quod dictus Cam. quocūq; colore que fito non possit compelli, nec grauari p̄ dñum Potestātē uel aliquos officiales communis de sciendo solutionem alicuius quantitatis pecunie contra formam p̄uī. statuti nisi haberet pecuniā pro ipsis solutionibus faciendis: et quod dictus camerarius non possit uel debeat dare cartam Notarijs dñi Potestatis nec aliquibus alijs officialibus pro factis communis scribendis sub pena. xxv. lib. den. eidem in eius sindicatu per syndicatorem auferenda si contra p̄dicta fecerit nisi per aliud stat. aliter fuerit dispositū et si camerarius negaret se habere pecuniā uideat in continenti eius ratio p̄ ratiocinatores communis, et si uideatur apud se habere pecuniā unde soluet possit soluat alias non compellatur quod dicta solutio fiat saluo quod si negaret se habere pecuniā, et inueniretur eum habere puniatur qualibet uice in. x. lib. den. et si contra predictam formam Cam. solueret puniatur in. xxv. lib. den. et de suo proprio uideatur soluisse, et respectere non possit dictam pecuniā solutam a dicto communi. C. Item quod dictus Camerarius teneatur et debeat in solutione fienda domino Potestati uel Capitano uel alij off. de eorum uel alicuius ipsorum salario compensare oēs condemnationes factas tempore talis rectoris uel officialis que fuerint recoltate, et non exacte tempore officij potestatis uel capitani uel alterius officialis qui pro tempore fuerit in dicta Ciuitate: et retinere debeat de salario talis Rectoris, Capitani uel Potestatis uel alterius Officialis qui talem condemnationem recoltatam fecerit, tantum quantum fuerint seu caperent dicte condemnationes recoltate, et non exacte: et quod dictus Camerarius non possit facere aliquam solutionem alicui Ambasciatori misso uel mictendo p̄ dicto communi de eius salario nisi primo salariū talis ambasciatoris p̄ priores populi, et consiliū. LXIII. dicte ciuitatis solēniter fuerit stantiatū, et declaratū, et si fecerit de suo proprio dicto communi restituere compellat in duplū et teneatur, et debeat dictus Cam. fieri facere p̄ Not. camere cōmunis inuentarium gnerale oīum, et singularū massaritariū, et rebus que essent in palatijs: et habitationibus officialium dicti cōmunis clar. et distincte uniuscuiusq; off. p̄ se in quodā libro regaliū folioz expēn. dicti cōmunis qđ inuentariū in introitu cuiuscūq; off. debeat per dictum Cam. assignari, et fieri p̄ publicū instrumentū manu Not. p̄dictorū, et quod sem p̄ ultima die off. cuiuslibet ex rectoribus et officialibus supradictis teneatur et debeat sub pena. L. lib. den. pro qualibet uice inuentariū talis rectoris uel off. consignatum sibi pro cōmuni integraliter facere consignari p̄ publicum instrumentum et a dictis officialibus p̄missionē et stipulationē facere recipere p̄ comuni p̄ instrumentū p̄ dictos suos Not. cōficiendū qđ insine eorū officii cōmuni p̄dicto siue Cam. p̄ tpe existente integraliter dictas res et massaritias in dicto inuentario scriptas secundū eius formam reassignari, et huiusmodi reassignmentes dicto maiori syndico statim facere manifestas, et quicūq; ex dictis officialibus bona predicta in dicto inuentario scripta et assignata non reassignauerit integraliter duplū extimationis ipsius rei non assignate de facto cōmuni predicto in suo sindicatu p̄ eius syndicum de suo salario faciat retineri de quibus rebus seu massaritijs datis, et non reassignatis stetur dicto inuentario, et relationi Cam. et de earum extimatione stet eius Cam. iuramēto, et si contingeret alias massaritias seu res dari seu denuo cōsignari uel reperi in aliquo palatio uel habitatione dictorū officialiū debeāt addi inuentario supradicto: Et qđ dictus Camerarius non possit facere alicui officiali integram solutionem nisi talis Officialis reassignauerit massaritias communis quas habuerit tempore sui Officij in domo siue Palatio siue habitationis: Et teneatur, et debeat dictus Camerarius quolibet mense saltem semel ire, et reuidere omnia et singula palatia, et habitationes officialium dicti communis, et si egerent aliqua reactivatione seu reparatione teneat, et debeat statim dñis prioribus populi dicti communis dictam reactivationē seu reactivationem notificare, et quod super ea debeant prouideri, et teneant, et debeant dicti Cam. oīa et singula instrumenta acta, et scripturas communis in armario communis custodiri, et saluare, et teneant facere de se

Ipsis copia cuiuslibet petenti, et teneatur quilibet Cam. in principio sui officij facere inuentariū oīum, et singulorum librorū instrumentorū scripturarum massaritiarū armorū falcimentorū arnesium, et guarriamentorū dicti communis clare, et distinte ab alio inuentario in quodam alio libro regalium foliorum expensarū dicti communis scribendis et publicandi p̄ notarium Camere qui liber semper debeat stare in camera dicti communis.

DE Electione Notariorū camere et eorum Officio. Cap. xviii.

Item stat. et ord. quod Not. Cam. dicti communis sint et esse debeant duo de dicta Ciuitate: et duret eorum officium per tres menses: et eligantur: et eligi debeant per collegium Not. dicti communis, et de dicto collegio extrahi de tribus mensibus in tres menses: et ille qui fuerit extractus debeat dictum officium per se exercere: et non possit alij comiterere: et habeant: et habere debeant pro eorū salario, et mercede de pecunia dicti communis a camerario dicti communis duos florenos pro quolibet mense: et quolibet eorum: et scribere teneantur omnes: et singulos introitus et puentus ac etiam exitus, et expensas: et in publicam formam redigere: et non possint deputari unus ad introitum: et alius ad exitum: sed uterq; debeant scribere exitum et introitum ita qđ quādo unus esset absens alius possit: et teneatur scribere exitum: et introitum pro ut acciderit: Et teneantur etiam scribere: et in publicam formam redigere: et dare dicto communi omnia: et singula instrumenta sindicatus fienda per dictum commune et possint: et auctoritatem habeant cancellandi: et abolenpi de libris comunis omnes: et singulas condemnationes: et bāna de quibus solutum, et satisfactum fuerit dicto comuni: et illis quibus pertinuerit, et legeri debeant i consilijs expensas fiendas per priores nomine dicti comunis: et non possint dicti not. nec aliquis eorū recipere aliquam solutionem seu mercedē a priuatis personis neq; a comuni p̄dicto directe uel indirecte nec aliquo q̄sito color occasione dicti officij ad penam. xxv. lib. den. p̄ quolibet: et quilibet uice teneant etiam dicti not. ostendere: et copiam legendi facere cuiuslibet petenti condēnationes: et sententias sine aliq̄ mercede Item teneant et debeant ad esse saltim unus ex eis i consilio q̄do sententia: et condēnationes legunt per potestatem uel capit. et officialem danno: dato: et eas auscultat dum legunt et teneant dicti not. scribere inuentarium omnium: et singulorū massaritiarū: et rerū comunis quas habuerint officiales dicti comunis in palatijs siue domibus eorū habitationum: et qđ dicti not. de posito eorū officio libros introitus: et exitū dicti comunis penes camerarium camerā dicti comunis qui pro tempore fuerit auctenticos: et publicatos assignare: et demictere teneant infra quinque dies pena pro quolibet contrafaciente decem lib. den. et ad dictam rationem soluat ser Laurentio Cisci porta sancti Iacobi: et ser Stiabene Cisci por. S. Egi. not. p̄sentialiter dicte camerē: et qđ dicti not. possint teneant: et debeant scribere stipendiarios dicti comunis tam equites quam pedites: et eorū equos: et cassationes: et remissiones eorū: et ipsorū mostras scribere: et esse debeat simul cum officialibus su p̄ conducta et scribere mostras rectorū officialium forensium, et eorū fam. et cuiuslibet ipsorū ad petitionem dictorū officialium super conducta sub pena. xxv. lib. p̄ quolibet: et qualibet uice: et accipere possint: et ualeant pro qualibet remissione: et cassatione cuiuslibet equi et equitis forensis unum ancontan. Cuiuslibet uero peditis forensis unum bon. et p̄ confessione cuiuslibet appodisse equitū forensiū duos ancontanos: et pro qualibet confessione apodisse fam. fore. unū acontan.

DE Valore floreni, et moneta. Cap. XX.

Item stat. et ord. qđ omnes floreni auri undecunq; sint coniatī et quocunq; nomine censeantur debeant expēdi et recipi aquibuscunq; psonis pro eadē extimatione et ualore nulla facta distinctione inter floren. et floren. dūmodo sint boni, et puri auri, et iusti ponderis comunis ciuit. Cast. Et quod debeat recipi aquibuscunq; psonis debentibus aliquā solutionē recipere a tribus lib. supra inclusiue floren. auri pro quatuor lib. et octo sol. den. Et qđ nullus quatenus expendat nisi pro quatuor den. cū dimidio pro quolibet quatenus, Et quod quicunq; fuerit debitor in aliqua quantitate pecunie quacunq; de causa possit facere solutionē usq; in quātitate. x. lib. et abinde infra in den. paruis siue minutis in quātitate. iij. sol. p̄ qualibet lib. eius quod soluere debent a decem uero lib. supra nullus creditor possit cogi ad recipiendū aliquam quātitate den. paruorū siue minuto: et quod dñi Priores q̄ p̄ tpe fuerint una cū eorū cōsilio. xvi. pos. aliquo salario uel mercede pro tpe tm̄ sex mensū, et ille q̄ dictum pondus receperit per sex menses non possit in se nec alijs alius in apotheca sua uel alibi uel de sua familia dictū pondus tenere pro comuni finito eius officio inde ad unum annū proxime subsequentē ad pen. x. lib. den. cuiuslibet contrafacientis: Et teneat et debeat ponderare oibus uolentibus ponderare sine aliqua solutione inde p̄cipienda a communi uel singulari p̄soa pen. xx. sol. cuiuslibet cōtrafacientis, et quilibet uice q̄ off. possit auferri de facto siñ alia solēnitate.

Item stat. et ord. quod domini priores qui pro tpe erunt una cū consilio sedecim possint augere, et diminuere floren. et monetam pro ut eis videbitur conuenire. Item quod campsores mercatores, et alij omnes tenentes pondus floreni teneantur id habere et scedere seu equare ad pondus comunis predictum pena. C. sol. contrafacienti cuiuslibet pro qualibet uice auferenda de facto p̄ quemcunq; rectorem, et off. dicti comunis tamen ex suo officio quam ad petitionem cuiuslibet petentis, et Not. extraordin. dñi Potestatis pro tempore existē. teneatur vinculo iuramenti, et ad pen. C. sol. rimari et scrutari quilibet edomoda saltim semel contratenentes pondus floren. contradictam formam, et culpabiles reptos punire in penis predictis.

De electione, et officio potestatis dicte Ciuit. habet lib. pri. stat. cap. primo.

DE IVRAMENTO POTESTATIS, Et suorū officialium. Cap. XXII.

Item stat. et ord. qđ Dñs Potestas, et eius officiales teneantur, et debeat iurare ad sancta Dei Euangelia mane tactis scripturis mātenere ad crescere, et augmentari iuxta posse suum bonū pacificum, et tranquillum statum popullarem dicte Ciuit. Et iura et iurisdictiones dicti comunis defendere augmentari et protegere statuta, et ordinamenta dicti comunis facta, et fienda obseruare, et obseruari facere, et cuiuslibet indiferent iustitiam ministrare, et specialiter locis, et psonis religiosis uiduis pupillis et alyis miserabilibus personis: et credentias dicti comunis sibi impositas perpetuas perpetuo, et temporales ad tempus tenere et nulli pandere.

DE ELECTIONE MAIORIS SINDICI Et Iudicis appellatione. Cap. xxiii.

Item stat. et ord. quod Priores populi qui pro tempore fuerint in consilio sexagintaquatuor populi dicti comunis primo mense officij maioris sindici, et Iudicis appellationū qui pro tempore erit debeat tractare stantiarē, et ordinare de electione futuri sindici, et Iudicis appellationis: que electio fieri debeat de uno bono, et experto iuris perito et legali forense etatis ad minus triginta annorū qui non sit nec esse debeat de aliqua terra uel loco confinanti comitatui dicte Ciuitis Castelli uel propinqua dicte Ciuit. p̄ triginta miliaria excepta tamen Ciuit. Aretij de qua dictus syndicus et iudex appellationis possit eligi, et ad sumi non possit etiam eligi de terra unde esset potestas dicte Ciuit. Cast. uel propinqua terre dicti potestatis p̄. xx. miliaria: Et fieri debeat dicta electio de sex mensibus in sex menses de qua electione si dicti domini priores extiterint negligentes in. L. lib. den. p̄ quolibet ipsorū p̄ sindicū qui eos sindicabit uice qualibet puniantur: Qui syndicus eligendus ipsam electionem expresse teneat et debeat infra tertiam diem a die qua dicta electio fuerit presentata p̄ parte dicti comunis acceptare uel renumpiare p̄ pub. instrumentum uel suas litteras responsales latori electionis tradendas: Et si acceptauerit teneatur et debeat facere reformari in terra sua quod occasione alicuius condēnationis q̄ fieri contingerit de eo uel aliquo eius off. uel familiarū tpe sui sindicatus nō concedent p̄ comune sue terre aliq̄e represalie contra comune dicte Ciuit. castelli aut eius singulares psonas, et dictam reformationem in pub. formam a portare teneatur, et consignare cancellario dicti comunis tpe iuramenti dicti sindici: Et teneat et debeat dictus syndicus ducere, et tenere toto sui officij duos bonos legales, et expertos Not. deputandos per ipsum unū su p̄ causis appellationis, et aliū su p̄ exactione datiorū et alyis officijs sibi a stat. p̄missis uel ab ipso comuni, et impostorū comictendis, et duos domicellos decem famulos armigeros, et armis bene fulcitos, et eodem paruo indutos: et unum bonum, et sufficientem equum pro eius officio exercendo cum quibus exequi, et operari teneat, et debeat off. sindicatus appellationis exactionis datiorū collectarū et condēnationis et oia aliā, et singula ad dictum officium spectantia quo quo modo secundum formam stat. ord. et reformationū dicti comunis factorū et fiendorū, et oia alia p̄ dños priores populi qui pro tempore erunt, et comune dicte Ciuit. sibi comictenda: Et habeat et habere debeat pro suo dictorūq; Not. famulo: domicellorum et equi salario pro dicto officio semextri aduentu sindicatu mora et reditu cartis atramento penis uernice paleis et alyis oibus necessarijs et oportunis pro dicto eius off. exercendo de hauere, et pecunia dicti comunis trecentos florenos auri, et etiam habere debeat duodecim den. pro qualibet libra cuiuslibet quantitates quam efectualiter deuenire fecerit in communi occasione exactionis datiorum, et condēnationum veterum quorumcunq; Officialium ab illis a quibus huiusmodi datia, et condēnationes exigentur de quo salario, et quantitatibus supradictis exactionū relaxare et dimictere teneat penes

Cam. dicti comunis pro dicto comuni, & eidem p dictu Cam. retineatur: & retineri debeant. xij. den. p qualibet libra noie diriciture, et ultra uel pter dictu salarium occasione dicti off. uel alterius cuiuscunq; sibi comictedi p dictum comune nil aliud a dicto comuni uel alia singulari persona aliqua ratione uel causa uel aliquo q̄sito colore directe uel indirecte possit petere p̄cipere uel habere p se uel alium: Et teneat, & debeat dictus syndicus tam ipse quā secum ducēdi, & tenendi ad dictu off. uenire stare: & redire toto dicto tēpore semextri suo: & suorū. Not. fam. & equi rischo piculo: & fortuna, & oibus ius sumptibus: & expensis, & uenire cum oibus supradictis, & esse in ciuitate castelli p duos dies ante introitum sui off. Et se p̄sentar coram dñis prioribus dicte Ciuit. p tpe existē. & iuramen. p̄stare in forma debita in consilio. lxxij. & in manibus cancellarij tam ipse q̄ eius Not. fam. de eius off. ben. & legaliter exercendo salariū uero p̄dictum soluat, & solui debeat off. p̄dicto p Cam. dicti comunis de ipsius comunis quācunq; pecunia de mēse in mēse soluendo p rata. Saluo ultimoꝝ duorū mensium sui officij salario quod stare, & remanere debeat p̄n. dictu Cam. in sequestro donec dictus syndicus cum suis Not. & famulis ab eius sindicatu fuerit p̄sententiam absolutus: Teneat etiam dictus Cam. de dicto ultimo salario siue paghis detrahere & retinere p dicto comuni oēs, & singulas quantitates condēnationum oīum recoltatarū datarū per dictum sindicu non exactarū: & teneat, & debeat dictus syndicus de se ipso Not. & fam. suis & equo consig rationem, & mostram facere totiens quoties off. conducte dicti comunis deputatus, & deputand. uidebitur, & placebit & ab eis fuerit requisitus p̄n. C. lib. den. dicto syndico uice qualibet qua contrafecerit: Et pro pontaturis, & defectibus i p̄orū penas soluet secundum formam stat. et ordin. dicti comunis de dicta materia loquentiū factorū, & fiendorū: Et debeat stare, & morari dictus syndicus cum dictis Not. fam. & equo in dicta Ciuit. uel comitatu toto dicto tempore semestri, & non possit uel debeat se a dicta Ciuit. uel comitatu absentare quin omni sero hospitent in Ciuit. predicta absq; expressa licentia Dñorū priorū populi qui pro tempore fuerint, et consilio. lxxij. quod p tpe erit ad pen. L. lib. den. pro qualibet uice qua contrafecerit. Saluo qñ irent in comitat. pro factis comunis: & pro dicto eorum officio exercendo. Et non possit dictus syndicus mictere in comitatu pro aliqua exactioe fienda aliquem eius Notarium uel famulum sine expressa licentia Dominorum priorum qui pro tempore erunt de qua licentia debeat aparere per Notarium Dominorum Priorum pena dicto syndico uiginti quinque librarum denariorum pro qualibet uice qua contrafecerit: Et habeat, & habere debeat dictus syndicus domum pro eius suorūq; Not. fam. & equi habitatione expensis comunis. Et non possit dictus syndicus comedere uel bibere cum aliquo rector uel officiali dicte Ciuit. uel familiari nec cu aliquo ciue uel comitatino dicte Ciuit. nisi in domo dñorū priorū: Nec etiā aliqua exculenta & poculenta recipere possit per se uel aliu directe uel indirecte pen. L. lib. den. p qualibet uice qua contrafecerit: Et teneat & debeat dictus syndicus uenire ad consilia oīa quando p priores pro tempore existē. fuerit requisitus: Et teneat & debeat syndicare priores qui pro tēpore fuerint de gestis per eos: Et specialiter, & expresse de negligentia, & obmissione elligen li officiales dicti comunis. ¶ Item syndicare: & examinare teneat: & debeat oēs & singulos rectores & officiales dicti comunis eorūq; off. & fam. Et oēs & singulos Cam. depositarios, & Massarios dicti comunis, nec non datarios, & datiorum collectores: & oēs alios off. ciues ad quos puenerit aliqd de pecunia uel bonis dicti comunis pro aliquo officio laborerio uel exercitio faciendo pro dicto comuni. Et debeat tales ad quos puenerit de pecunia uel rebus dicti comunis absolueri uel condēnare infra mēse adie depositi eorum off. nisi aliter esset prouisum nominatum de sindicatu aliorū cuius ditorum off. ex suo off. p denūpt. uel accusationem uel p libellum ciuilitate intentado: Et a sententia seu sententijs p eum latis contra aliquē off. ciuem uel forensē nulli liceat appellari uel de nullitate opponere. ¶ Item teneat, & debeat dictus syndicus cognoscere punire & condēnare de oibus, & singulis iniurijs contumelijs excessis, & offensis q̄ uel quas off. dicti comunis forenses tpe eorū officij in dicta ciuit. uel comitatu facerent uel comiterent: Et i pas condēnationes in comuni effectualiter deuenire facere iuxta posse. ¶ Itē possit dictus syndicus ex suo officio omnes & singulos off. forenses etiam durante eorū off. multare usq; in quantitatē. x. lib. den. & singulares alias psonas usq; in quantitatē. C. sol. den. considerata qualitate negocij, & conlictione psonarū. ¶ Item teneat dictus syndicus exigere, & exigi facere omnia, & singula datia & collectas que imponerentur per dictum comune, & non fuerint solute infra terminū statutum uel statuendum. ¶ Item teneatur, & debeat dictus syndicus cognoscere, & sine debito terminare de omnibus: & singulis appellationibus que interponerentur ab omnibus, & singulis sententijs diffinitiujs, & interlocutorijs ferendis per quoscunq; Officiales dicti comunis

secundum formā stat. de dicta materia loquentium. Ac etiam teneat dictus syndicus saltem semel in mēse mictere Not. suum ad castra dicte Ciuit. ad faciendum mustram, & consignationem famuloꝝ castellanorū seu capitaneorū castrorū dicte Ciuit. pena. L. lib. uice qualibet qua contrafecerit: & ad hoc ut dictus syndicus possit dictum suum officium uiriliter exercere: Dñs potestas dicte Ciuit. q̄ p tpe erit, et quilibet alius officialis dicte Ciuit. teneat & debeat ad requisitionē dicti syndici suum p̄bere auxiliū consilium & fauorem: quando opus esset p suo officio exercendo: & deposito dicto suo officio stare ad sindicatum psonaliter teneat cum dictis eius Notarijs, & famulis coram maiori syndico dicti comunis uel alio deputando ad reddendum rationem administrationis sui officij p̄libati tribus diebus continuis: & cōpletis et si contingerit qd nullus contra eū uel aliquem ex eius Not. & famulis porrigat libellus ciuilis uel criminalis: & sequenti die debeat absolui uel condēnari: Si uero contingerit quod aliqua singularis psona porrigeret contra eum uel aliquem ex suis Not. uel familia aliquem libellum ut p̄dicit stare debeat ad sindicatum quinque diebus continuis, et cōpletis & sequenti diē debeat absolui uel condēnari: & qd ille uel illi qui fuerint deputati ad eum sindicandū teneant & debeant talem sindicu absolueri uel condēnare infra terminū dicti sui sindicatus pena contrafacienti. L. lib. den. Et teneat, & debeat in ultima solutione dicti sui salarij facere tam ipse syndicus quam secum ducendi, & tenendi in dicto suo officio gñalem finem finitionem, & quietationem, & pactum de ulterius non petendo dicto comuni de omni eo quod ipse uel aliquis p̄dictorū p se uel alios nomine dicti officij ab ipso comuni uel alia eiusdem singulari psona possit petere p̄cipere uel habere: Et promictere contra ipsum comune uel ipsius singulares psonas, & homines in perpetuum represaleis nullis uti nec licentiam petere aprebandendi aliqua ratione uel causa directe uel indirecte p pub. instrumentum de iure ualiturū: & si contingeret dictum maiorem sindicum toto dicto semestri tpe in dicto off. non seruire morte absentia uel graui infirmitate grauatus, & detēptus solū pro rata tēporis quo seruiuerit sibi & suis heredibus ius in dicto salario consequatur, & si ut supradictum est predictus officialis eligendus siue syndicus non acceptauerit uel nō uenerit talis electio de eo fecā ex nunc pro ut ex tunc sit cassa irrita: & inanis & nullius efficacie uel ualoris ita & taliter quod uigore uel pretestu ipsius electionis sibi uel alicui alteri in personis uel rebus dicti comunis nullum ius sit aliquatenus acquisitum: Et quod dictus syndicus teneatur, & debeat tempore sindicatus de iure respondere pro omnibus & singulis notarijs domicellis & famulis quos secum in dicto semestri officio retinuerit: Et si contingerit aliquem ex eis sindicatus tempore in aliqua quantitate pecunie condēnari quod ipse syndicus ipsam condēnationem soluere teneatur: Et teneatur & debeat dictus syndicus assignare seu assignari facere Dñis Prioribus populi pro tempore existentibus omnes quantitates pecunie quas deuenire fecerit in comuni suo durante officio in pub. formam scriptam per unū ex suis Notarijs, & nō possit ab eius syndicatione absolui nisi primo & ante omnia dederit & assignauerit p̄dicta ut dictum est.

DE Electione officialis damnorum datorum.

Cap. xxiiij.

¶ Item stat. & ord. quod electio Not. seu officialis danorum datorū seu plani in futurum fiat, & fieri debeat continue & successiue de sex mensibus in sex menses p dños Priores populi qui pro tempore fuerint cum consilio sexaginta quattuor populi primo mense introitus officij off. qui pro tempore erit p̄n. cuiuslibet priori quinquaginta lib. den. qui negligens fuerit in electione talis off. fienda auferenda per sindicu tēpore eorū sindicatus. Qui officialis sit, & esse debeat forensis etatis ad minus triginta annorū: & non sit de aliqua terra uel loco confinanti comitatu dicte Ciuitatis: Excepta ciuitate Arctij de qua elegi possit qui electus ad officium antedictum expresse teneatur & debeat infra secundam diem a die qua presentata sibi fuerit electio pro parte dicti comunis computando acceptare uel renumpiare p pub. instrumentum uel suas litteras responsales tradendas latori electionis: Et si acceptauerit teneatur & debeat facere reformari in terra sua quod occasione alicuius condēnationis que fieri contingeret de eo uel aliquo eius off. uel familiare tempore sui sindicatus non concedentur per commune sue terre aliquē represalie contra commune dicte Ciuitatis Castelli aut eius singulares psonas, & dictam reformationē in pub. formam aportare teneatur & consignare cancellario dicti comunis tempore iuramenti dicti off. Et habeat & secum ducat unum bonum sufficientē & legalem Not. sex famulos armigeros, & armis omnibus bene munitos, & eodem panno indutos, & unum bonum, & sufficientem equum cum quibus exequi, & operari teneatur & debeat officium damnorum datorum ordinamentorum mulierum

funerū mortuorum conuiuiorum vetitorū & aliorum omnium ad predictum officium spectantiū & p̄tinentiū in quo modo secundum formā stat. ordin. & reformationū dicti cōmunis & impofterum fiendo: Et habeat & habere debeat pro suo dicto Not. famuloꝝ, & equi salario in dictis sex mē sibus, & pro aduētū mora, et reditu sindicatu atramento, carta, uernice, cera, pēnis, & alyis oibus necessarijs & oportunitis p̄ dicto eius officio exercendo de hauere & pecunia dicti cōmunis quingentas quinquaginta lib. den. Cort. & duos sol. den. pro qualibet libra quantitatis pecunie quā ex condemnationibus quas t̄pe sui officij inscriptis fecerit vigore dictoꝝ ordin. uel alicuius cum effectu in denarijs & pecunia numerata exigerit, & deuenire fecerit in cōmuni: Excepto quā de condemnationibus que fierent p̄ dictum off. occasione uel p̄testu extractionis accusationū q̄ fierent de dāno dato & de condēnationibus gualdarioꝝ & condēnationibus factis occasione canū quacunque de causa de quibus nil habeat uel possit a dicto cōmuni uel singularibus personis habere. De condemnationibus uero seu exactionibus quas occasione damnorum datorum ex sua uel sui Notarij uel familie inuentionem fecerit quas effectualiter deuenire fecerit in cōmuni h̄re debeat dictus off. quintam partem, de quibus salario, & alyis oibus supradictis relaxare & demittere teneatur penes camerariū dicti cōmunis pro dicto cōmuni & eidem p̄ dictum Cam. retineantur & retinere debeāt duodecim den. pro qualibet libra occasione, & nomine diriciture. Quod quidem salarium soluat & solui debeat officiali p̄ dicto p̄ Cam. dicti cōmunis de ipsius cōmunis quacunque pecunia de mense in mense soluendo pro rata primo habita apodissa dñoz priorum populi pro tēpore in officio existē. excepto salario, et pag. s duorum ultimorum mense sui officij quod, & quare stare et remanere debeant pen. dictū cam. in sequestro donec fuerit a sindicatu suo vna cum dictis Not. & famulis p̄ sententiā absolutus: Teneatur etiā & debeat tā supradicta officia quā omnia alia sibi committenda per cōmune p̄dictum exequi & effectualiter operari, & exercet Nullum aliud salariū a dicto cōmuni recipiēdo uel habendo secundum formā stat. & ordin. dicti cōmunis edictoꝝ, & impofterum edendo: Et ultra uel preter dicta salaria nil a cōmuni predicto uel alia singulari persona per se uel alium aliqua ratione uel causa p̄ directum uel obliquum habere possit petere uel percipere: Et teneatur, & debeat dictus officialis cum dicto Not. fam. & equo uenire stare, & redire ipsorum omnium rischio piculo: et fortuna: et uenit cum oibus supradictis, & esse in dicta Ciuitate Castelli, & se presentare coram Dñis prioribus populi pro tēpore existentibus p̄ duos dies integros ante initium sui officij supradicti: & teneatur, & debeat de se ipso Not. famulis, & equo p̄dictis, facere consignationē & monstram totiens quotiens officialibus conducte dicti communis deputat. & impofterum deputandis p̄ omnia uidebit, & placebit, & propontaturis: & defectibus ipsoꝝ penam: & penas soluere secundum formā stat. & ordin. dicti communis de eadem materia loquentium factoz, & fiendo: Qui officialis, nec aliquis de sua comita:ua durate p̄dicto suo officio, non possit uel debeat se absentari a dicta Ciuit. uel comitatu quin omnino sero hospitent i dicta Ciuit. excepto quando irent p̄ dictum comitatum pro factis communis, & eorum officium exercendo pen. C. lib. den. dicto officiali, & quinquaginta lib. den. dicto suo Not. & xxv. lib. pro quolibet famulo uice qualibet qua contrafecerit: Saluo si habuerit licentiam absentandi a Dñis Prioribus, & officio sedicim dicti communis quod tunc ad penā p̄dictam pro absentatione minime teneatur: Et deposito suo officio supradicto ad sindicatum stare teneatur p̄sonaliter cum dictis Not. & famulis coram Dño maiori sindico dicti communis q̄ p̄ tempore fuerit uel alio deputando per dictum comitatum ad reddendum rationem de amministrazione sui officij tribus diebus continuis: et completis secundum formā stat. & ordin. dicti communis: Et teneat & debeat in ultima solutione sui salarij tam ipse officialis quam secum ducendi, & tenendi in dicto officio facerē gñalē finitionem & quationem, & pactum de ulterius non petendo dicto cōmuni de omni eo quod ipse uel aliquis dictoꝝ Notarij uel famuloꝝ ab ipso cōmuni uel alia eiusdem singulari p̄sona petere possit percipere uel habere per se uel alios de iure uel defacto per directum uel per obliquum occasione dicti officij p̄ pub. instrumentū de iur ualiturū: & promittere contra ipsum commune uel ipsius singulares hoies, & personas imperpetuū, rep̄saleis nullis uti nec licentiā petere apprehendendi aliqua ratione uel causa directe uel indirecte: & si contingeret dictum officialem toto dicto semestri tempore in dicto officio non seruiſſe morte absent. uel aliam graui infirmitate detentus solum pro rata temporis quo seruiuerit ius in dicto salario consequat & aliter sibi uel suis heredibus uigore dicte electionis ius aliquod non querat: & si ut supradictum est eligendus predictus non acceptauerit uel nō uenerit electio talis de eo facta ex nunc p̄ ut ex tūc sit cassa irita et inanis, et nullius efficacie

lius efficacie uel valoris ita, et taliter q̄ vigor uel pretextu ipsius electionis nullū ius sibi uel alicui alteri in p̄sonis rebus uel bonis sit aliq̄ten. acquisitū. Et q̄ dictus officialis dānoꝝ datoꝝ teneat, et debeat tēpore sui sindicatus de iure responderē p̄ eius Not. et famulis oibus, & singulis quos secū in dicto semestri off. retinuerit, & si contigerit aliquem ex eis sindicatus tēpore in aliqua quātitate pecunie condēnari q̄ ipse off. maior ipsā condēnationē soluerē teneat, & nō possit dictus off. ab eius sindicatu absolui per eius sindicatiorē nisi primo assignauerit in publicā formā dñis prioribus populi pro tēpore existentibus omnes quales pecunie quas suo durante officio deuenire fecerit in communi.

DE ELECTIONE Officialis GABELLE. CAP. XXV.

Item prouisum, & ordinatum est quod electio off. gabel. dicti cōmunis fiat & fieri possit, & debeat cōtinue in futurū p̄ dominos priores populi dicte ciuit. & consiliū sexaginta quattuor q̄ p̄ tēpore erunt de sex mensibus in sex menses primo mense introitus dicti officialis gabelle qui pro tempore fuerit, pena cuiuslibet priori quinquaginta lib. den. q̄ negligens fuerit in electione talis off. fienda, auferēda per sindicātū tēpore eoz sindicatus. Qui off. gab. eligendus ad officij antedictū sit, & esse debeat etatis ad minus xxx. ānoꝝ, & nō sit nec esse debeat ciuis nec comitatinus dicte ciuit. cast. nec de aliqua terra uel loco cōfinati cū comitatu dicte ciuit. excep. ciuit. Aretij de qua dict. off. possit eligi, et ad sumi: Qui off. teneat & debeat expresse infra secundā diem a die qua presentata sibi fuerit dicta electio pro parte dicti cōmunis proxime cōputandoꝝ acceptare uel renuēptiare per pub. instrumentū uel suas lras respōsales latori electionis tradendas & consignādas, & si acceptauerit teneat, & debeat facere reformari in terra sua q̄ occasione alicuius condēnat. q̄ fieri contigerit de eo uel aliquo eius off. uel famulo tēpore sui sindicatus nō concedent per cōmune sue terre alique re p̄salie cōtra cōmune dicte ciuit. cast. aut eius singulares p̄sonas, & dictā reformationē i pub. formā a portat teneat, & consignat cancellario dicti cōmunis tēpore iuramenti dicti off. Et secū ducet, & toto tēpore sui off. habet continue, & teneat vnū bonū sufficientē, et legalē Not. & quattuor famulos armigeros, & armis beñ. munitos de vno & eodē p̄ano indutos cū qbus exequi, & pari teneat, & debeat dictū off. gabellaz secundū formā stat. factoz, & decetero fiendo: & oia alia p̄ dominos priores populi, & cōmune dicte ciuit. comittenda, & habeat, & habere debeat pro suo, et dictoꝝ not. & famuloꝝ salario in dictis sex mē sibus, & p̄ aduentu mora & reditu sindicatu atramento, carta uernice, & cera pēnis, & alyis oibus sibi & p̄dictis oportunitis, & necessarijs p̄ dicto eius off. exercendo de hauere, & pecunia dicti cōmunis q̄dringentas quinquaginta lib. den. quod quidem salariū soluat, & solui debeat off. predicto per Cam. dicti cōmunis de ipsius cōmunis quacūq; pecunia de mense in mense soluendo prout primo tamē habita apodissa dominoꝝ priorū populi p̄ tēpore i off. existent. sigillata, et subscripta ut e moris: Excepto & saluo duob; ultimoꝝ mensiū sui off. salario q̄ stare, & remanere debeat penes dictū Cam. in sequestro donec fuerit dictus off. cū suo notario, et famulis a suo sindicatu per sententiā absolutus, de quo quidem salario relaxare, & demittere teneat pen. dictū Cam. pro cōmuni, & idē cam. retinere debeat duodecim den. pro quilibet lib. occasione nomine diriciture, & ultra uel p̄ter dictū salarium occasione dicti off. uel cuiuscunq; alterius sibi committendi per dictum cōmune nil a dicto cōmuni uel alia singulari p̄sona aliqua ratione uel causa p̄ directum uel obliquum possit petere percipere uel habere p̄ se uel alios nisi in quantum sibi concederet per formam stat. dicti communis factoz, et fiendo. Et teneat, & debeat dictus off. tā ipse q̄ secum ducendi, et tenēdi ad dictum off. uenire stare, redire omni suo, et ipsoꝝ omnium rischio piculo, et fortuna, et omnibus suis sumptibus, et expēsis. Et uenire cum omnibus supradictis & esse in ciuitate Castelli & se presentare coram dñis Prioribus populi pro tempore existentibus per duos dies integros ante initium supradicti sui officij. Et teneatur & debeat de se ipso Not. famulis predictis facere consignationē & monstrā totiens quotiens quotiens officialibus conducte dicti communis deputatis & deputandis uidebitur, et placebit & fuerit requisitus, & propontaturis: & defectibus ipsas penas soluere secundum formā stat. & ordin. dicti cōmunis de eadem materia loquentiū factoz, et impofterum fiendo: qui off. Not. & familiares durante dicto officio nō possint uel debeant se a dicta ciuit. uel comit. absentare quin omnino sero hospitentur in Ciuit. p̄dicta absque expressa licentia dñoz priorū populi q̄ p̄ tēpore fuerint cū eoz consilio sexdecim excepto tñ quādo irent p̄ comitatu pro factis cōmunis, & eorum officij exercendo pen. C. lib. den. dicto officiali & quinquaginta dicto Not. & xxv. cuiuslibet famulo ui-

ce qualibet qua contrafactu fuerit: et deposito suo officio supradicto ad sindicatu stat. psonaliter teneatur cu dictis not. et famulis cora dno maiori sindico dicti comunis uel alio deputado p dictu comune ad reddē dū rationē de administratione dicti sui offitij tribus diebus continuis, et cōpletis secundū formā stat. et ord. diū. dicti comunis: et teneat et debeat in ultima solutione dicti sui salary facer tam ipse of. quā secū ducendi et tenendi in dicto officio gñalē finitionem quietationem, et pact. de ulterius non petendo dicto comuni de omni eo qd ipse uel aliquis p dicto p se uel alios noie dicti offitij ab ipso comuni uel alia eiusdem singulari persona posset petere percipere uel habere: Et promittere cōtra ipsum comune uel ipsius singulares hoies et psonas in ppetuum represalijs nullis vti nec licentiam petere aprehendendi aliqua ratione uel causa directe uel indirecte p pub. instrumentum de iure ualiturum, et si contingerit dict. off. toto dicto semestri tempore in dicto off. nō seruir morte absentia, uel graui infirmitate detemptus solū p rata tēporis quo seruiuerit sibi uel suis heredibus ius in dicto salario cōsequat: Et si ut supradictū est p dictus off. eligendus non acceptauerit uel nō uenerit talis electio de eo facta ex nunc pro ut ex tunc sit cassa irita, et inanis, et nullius efficacie uel ualoris ita et taliter qd uigore uel ptestu ipsius electionis sibi uel alicui alteri in psonis uel rebus dicti comunis nullum ius sit aliquatenus acquisitū: Et qd dict. off. gabel. teneat et debeat tēpore sui sindicatus de iure respōder, p eius not. et famulis oibus quos secū in dicto semestri of. ficio retinuerit: et si contingerit aliquem ex eis sindicatus tpe in aliqua quantitate pecunie condemnari qd ipse maior off. ipsam condemnationem soluere teneat: Qui of. teneatur, et debeat assignare in pub. formā Dñis Prioribus populi p tpe existētibus oēm quātitatē pecunie quā suo durate off. deuenit fecerit in comunis et p eius sindicatore absolui nō possit nisi prima p dicta assignatiōem fecerit ut dictū est.

DE Electione, et officio vexilliferorum ciuitatis. Cap. XXVI.

Item stat. et ord. qd in dicta Ciuit. sint et esse debeant quattuor vexilliferi uidelicet vnus p qualibet porta etatis ad minus triginta annorū: et debeant hēre quattuor consiliarios pro quolibet ipsoꝝ qui sint et esse debeant populares, et de populo, et originarij ciues dicte ciuit. amatores: et zelatores pacifici: et popularis status dicte ciuit. quorū officium daret, et durare debeat p tempus sex mensum: et debeat fieri electio p Priores, et consilium sexdecim: qui pro tēpore erunt, et fiat eorū insachatio, et mistatur in capsā in qua mistantur priores et consilium. xvi. et extrahantur de sex menses in sex menses tempore quo extrahunt priores de dicta capsā, et quod nullus vexillifer aut eius consiliarius sic extractus possit renumpiare suo off. et si renumpiauerit talis renūptatio non ualeat, et incidat in penā. xxv. lib. den. et possint, et debeant saltim semel in mense simul cōuenire cum eorū consiliarijs, et alijs hoibus dict. ciuit. quos vocare uoluerint aut vocari fecerint: Et conferre simul de hys que pertinerent ad pacificum tranquillum, et popularem statum dicte Ciuit. et pro custodia dicte Ciuit. in palatio dñorum priorum, et ea que contulerint debeant referre dñis prioribus qui pro tēpore erunt: et dicti Dñi priores debeant mittere in consilijs opportunis dicte Ciuit. id quod delatum fuerit p p dictos uexilliferos, pen. C. lib. den. Item quod p dicti vexilliferi teneantur, et debeant dare prestare auxiliū consiliū et fauorē dñis prioribus populi potestati, et alijs oibus et singulis officialibus dicti comunis qui pro tēpore fuerint dum ab eis fuerint reqsiti in executionibus et p executionibus que occurrerint cōtra magnates aliquos et in alijs necessarijs et oportunis pro conseruatione status popularis pacifici et tranquilli dict. ciuit. Cast. Qui etiam vexilliferi teneant et debeant tempore alicuius rumoris uel tumultus: et quando priores eos res dictorum dñorū priorum, et mandatis ipsoꝝ plenarie obedire teneantur: Et debeant tempore alicuius exercitus uel caualcate fiende p dictum comune in dictum exercitum uel caualcatam equester accedere cum eorum uexillis et hominibus eorum porte put et sicut p dños priores eis iniunctū fuerit et mandatum: Et habeat et hēre debeat pro prima die qua iuerit in dictum exercitum uel caualcatam de hauere et pecunia communis unum florenum auri: Et si steterit in dicto exercitu uel caualcata ultra vnam diem, habeat et habere debeat medium florenum pro qualibet die: qua steterit in dicto exercitu uel caualcata, et non ultra. Et quod tempore alicuius rumoris uel tumultus exercitus uel caualcate, et pro custodia dicte ciuit. teneantur et debeant omnes de dicta ciuit. Castelli ire et accedere armati cum eorū armis ad domum uexilliferi sue porte sine mora, et non alibi, et si alibi aliquis accesserit, et traserit pre-

ter quā ad palatium dominorum priorum pen. cccc. lib. pro quolibet, et qualibet uice effectual ter per potestātē debeāt cōdēnari, et obedire, et parere mādatis dictoꝝ vexilliferoꝝ cuilibet uexillifero sue porte pen. quadraginta sol. cuilibet contra facienti quā penā quilibet off. dicte ciuitatis cast. de facto exequi teneat ad petitionē dictoꝝ uexilliferoꝝ: Vexilla uero dictoꝝ uexilliferoꝝ sunt, et esse debeāt de sindone ad campū albū: et crucē rubēā cum banda cum lilijs: et rastellis ex parte superiori pro ut sunt hactenus consueta, que dari et assignari debeant dictis uexilliferis, et cuilibet ipsoꝝ per supra priorem priorum populi dicte ciuitatis pro tempore existent. in sala palatij populi, et in consilio generali, et spitali dicte ciuitatis castelli, Et teneantur, et debeant dicti uexilliferi ultima die sui offitij dicta uexilla reassignare, et dare dominis prioribus populi dicte ciuitatis pro tempore existentibus pen. centū. lib. den. cuilibet contra facienti, et nullus de dicta ciuitate uel aliunde audeat uel presumat in dicta ciuitate castelli eius comit. uel districtu eleuare portare uel derigere aliquam banderiam uel insignia nisi solum p dicta uexilla, et bāderiā dicti comunis, et populi in dictis ciuitate et comitatu p dictū comune ordinata, et data nisi qñ irent uel redirent in aliquod regimen uel offitium uel ad stipendium solum in actu eundi, et redeundi sub pen. lib. mille den. cuilibet contra facienti, et lib. quingentā den. cuicunq; sub predictis banderijs uel insignijs eunti uel alicualiter agregati, et quod nullus debeat se adunare ad petitionem alicuius nobilis seu magnatis uel alicuius spetialis persone ad aliquod consiliū quod possit redundare indetrimentum popularis status dicte ciuit. in aliqua domo ecclesia uel aliquo alio loco dicte ciuit. ad penam. CC. lib. den.

DE ELECTIONE Et offitio penoneriorum comitatus. Cap. XXVII.

Item statuimus, et ordinamus quod fiant, et fieri debeant pro comuni predicto penones de sindone ad arma populi dicte ciuit. uidelicet ad campum album, et crucem rubeam cum banda delilijs, et rastellis ex parte superiori pro ut sunt uexilla populi uexilliferoꝝ dicte ciuit. qui quidem penones dent et dari debeant in comitatu dicte ciuitatis unū scilicet in quolibet pleberio illis hominibus dictoꝝ pleberioꝝ dicti comitatu quos domini priores populi cum consilio sexdecim duxerint nominados et appellentur, et appellari, et uocari debeant dicti penonerij, penonerij populi comitatus castelli, et duret eorum offitium sex menses, et in futurum de sex mensibus in sex menses dictoꝝ penoneriorū electio fiat per dictos dominos priores populi, et consilium sexdecim pro tempore existent. qui penones dentur, et dari debeant penonerijs ut supra dicitur eligendis singulis sex mensibus in sala palatij dominorum priorū populi dicte ciuit. per dominū potestātē dicte ciuitatis seu supra priorē qui pro tempore erunt in consilio gñali, et spetiali: Prouiso et declarato quod finito dicto semestri tempore dicti penonerij comit. et quilibet ipsoꝝ teneantur, et debeant reassignare penones eorū dominis prioribus populi pro tempore existent. per duos dies ante finem eorū offitij sub pena lib. quinquaginta pro quolibet ipsoꝝ: Qui p tēpore eorum offitij, et quilibet ipsoꝝ teneantur, et debeant quādoocunq; et quotienscunque requisiti fuerint pro custodia: et occasione custodia dicte ciuitatis uel districtus de mandato dñorū priorum populi dicte ciuitatis per litteras numptios uel balitores ipsorum venire, et stare cum dictis eorum penonibus, et cum hominibus eorū plebat. in ciuitate predicta ad ipsius ciuitatis custodiā ac etiam ad illa loca que uoluerint ipsi domini priores populi in quantitate et numero eis imponendo, et mandatis dominorum priorum populi pro tempore existent. et domini potestatis, et cuilibet ipsorum plenarie obedire, teneantur etiā, et debeant dicti penonerij durante dicto tempore eorū offitij cum hominibus eorum plebatus quotiens fuerit oportunū, et expedire offitiales, et familiaribus dominoꝝ priorū uel domini potestatis, et aliorū officialiū dicti comunis pro tempore existent. et cuilibet ipsoꝝ in prosecutione malefactorum prosequendo, et capiendo exbannitos, et condēnatos dicti comunis, et in alijs executionibus per eos fiendis et maxime contra magnates dicte ciuitatis auxiliū cōsiliū, et fauorem dare bona fide propte, et fideliter exhibere: Ac et teneant, et debeant prosequi, et capere oēs et singulos in comitatu uel districtu castelli de die uel de nocte mellestiti comitantes, et eos captos in fortiam dicti comunis ponere, et psonaliter psetare pen. C. lib. den. pro quolibet, et qualibet uice quā i predictis uel aliquo p dictorum extiterint negligentes, et teneantur, et debeant omnes, et singuli homines cuiuscunq; plebatus comitatus dicte ciuitatis dictis penonerijs obedire, et parere uidelicet unusquisq; penonerio sui plebatus quotiens ab eis fuerint reqsiti pen. C. sol. quolibet con-

trafaciente, et quilibet uice q̄ pena de facto p̄ quēcūq; officialē dicti cōmunis exequi debeat p̄ dicto cōmuni.

DE ELECTIONE ET OFFITIO Ratiocinatorum. Cap. XXVIII.

Item stat. et ordinauerūt quod per priores populi, et consilium sexdecim qui pro tēpore erunt elligantur quatuor ratiocinatores dicti cōmunis, uidelicet unū pro qualibet porta quorum unus sit Not. ad minus qui debeant facere uidere calculā, et ratiocinari omnes rationes cōmunis uidelicet camerarij camere cōmunis, de positarj datorum ueterum: et oīum aliorum exigentium datia, et fumos infra mensem adie finiti termini datorū et fumoꝝ pro dicto cōmuni: Superstitū ad quos peruenerit aliqua quantitas pecunie de hauer dicti cōmunis, Et alias rationes omnium, et singulorum ad quos peruenerit aliqd de pecunia dicti cōmunis, ad penam quinquaginta lib. den. pro quolibet contrafaciente, et quod quando predicti officiales facient rationes p̄dictas debeant esse in concordia saltim tres ex eis, et quod rationes factas, et calculatas per eos debeant mittere, et ponere ad librum del castello.

DE ELECTIONE Et offitio conducte seu mustre. Cap. XXIX.

Item statuimus, et ordinamus quod domini priores populi pro tempore existē, teneant, et debeant facere insaccationem de quinquaginta hominibus dicte ciuitatis pro uno āno quos sic insaccatos teneant, et debeant dicti domini priores extrahere duos pro qualibet uice quorum officij, et auctoritas duret, et durare debeat quindecim diebus ad plus et uocent officiales super conducta seu mostra, et sic successiue de anno in anno insaccantur ad penam decem lib. den. pro quolibet prior offitij prioratus ad quos pertinet rit facere dictam insaccationem si in predictis fuerint negligentes, de quibus sic insaccatis teneatur et debeant dicti domini priores extrahere duos pro qualibet uice quorum officium et auctoritas duret, et durare debeat quindecim diebus ad plus: Et sic extrahere debeant successiue. Qui off. sic extracti teneantur et debeant ad penā. C. sol. den. pro quolibet et qualibet uice dictum off. acceptare reassignare et reuidere omnes et singulos rectores off. et stipendiarios dicti cōmunis et eorum familiares arma et equos et de eis mostram et reassignmentem facere totiens quotiens eis uidebitur et placebit. Dum tamen ad minus semel mostram faciant oibus antedictis eorum durante offitio. Qui off. pro eoz offitio exercendo teneantur et debeant uocare ad scribendam dictam reassignmentem et mostram et eorum defectus unum ex notarijs cam. cōmunis: Et ille qui fuerit uocatus a dictis off. teneat et debeat dictam mostram reassignmentem, et oēs eoz defectus scribere et notare et si in dicta mostra uel reassignmente dicti off. aliquos defectus inuenerint teneatur subito assignare terminū illi rectori off. uel stipendario cui fuerit dictus defectus inuentus duobz dierum proxime uent. ad omnem suam defensionem faciendā probandā et declarandā infra dictum terminum coram maiori sindico dicti cōmunis quo termino duobz dierum elapso, si dicta defensio per dictū maiorem sindicū legiptima declarata non fuerit habeat pro cōuicto et confesso in dicto defectu inuentoz et tunc teneatur et debeat dictus Not. cam. oēs dictos defectus inuentos de quibus legiptima defensio facta non fuerit scribere et notare in uno libro cartarū bonibign. qui sit, et esse debeat in camera dicti cōmunis penes camerariū dicte camere tertia die a die reperi dicti defectus, et ea die uel sequenti dare et assignare cancellario dicti cōmunis omnes dictos defectus in publicam formam ad penam decem lib. den. dicto notario si ipredictis uel aliquo predictoz fuerit negligens pro quolibet, et qualibet uice. Qui cancellarius in apodissa salarij uel stipendij talis rectoris off. uel stipendiarj cui fuerit talis defectus inuentus teneatur, et debeat ad penam. xxv. lib. pro quolibet, et qualibet uice de ducere et detrabere de salario uel stipendio illius cui fuerit dictus defectus inuentus particulariter, et distincte penas, et salaria uel stipendia defectuum secundum modum, et formam infra scriptam: uidelicet pro pontatura domini potestatis. CC. lib. sindici maioris. L. lib. den. off. gab. xxv. lib. off. plani sue dānoꝝ datorū. xxv. lib. Capitanei famuloꝝ dñoz priorum. xxv. lib. Conestabilis stipendiatorum equitum. xx. Conestabilis peditū stipendiarioꝝ. x. lib. iudicis. xx. lib. militis sotij. x. lib. Notarij. vi. lib. piacti. x. lib. Domicelli uel famuli. v. lib. Equi. v. lib. bambute uel bacineti. v. lib. coraz et uel panciere. x. lib. lancee, spate uel guantoz. v. lib. cultelli uel daghe duas lib. et cuiuslibet petij

alioꝝ armoz. xx. sol. etiam p̄dictarum penaz punctaturaz armoz intelligant instipendiarijs equestribus. In famulis autē pedestribus sit media pena dictaz penarum punctaturarum armorum: Et nihilominus ultra dictas penas punctaturaz amittant punctati salariū uel stipendij ab una mostra usque ad aliam uel a die cassature recessus uel mortis usque quo fuerit alius loco illius remissus ad infra scriptā rationē cuiuslibet mensis pro rata: uidelicet in primis pro salario potestatis: Maioris sindici, officialis gabelarum, officialis dānorum datorū, Capitanei famuloꝝ dñoz priorū, Conestabilis equestris uel pedestris medietatis totius salarij uel stipendij quod perci pe debent a comuni mense quolibet. Pro salario uero iudicis decem floren. militis quinque floren. Notarij tres floren. cū dimidio domicelli uel famuli officialium duos floren. cū dimidio. Alioz autē famuloꝝ stipendiarioꝝ salariū quod habent et percipiunt a comuni: Equi. v. floren. Roncini tres floren. Et si aliqui p̄dictoz rectorū officialiū uel conestabiliū uoluerit aliquē cassari et eius loco aliquē remittere, teneat et debeat p̄ remissione et cassatura de suo salario camere dicte camere relaxare pecuniam ad infra scriptam rationem: uidelicet pro remissione, et cassatura iudicis. v. lib. militis sotij quadraginta sol. Notarij. xx. sol. domicelli uel famuli. x. sol. Equi. v. roncini tres lib. Et si contingeret aliquē off. domicellū uel famulum alicuius ex p̄dictis uel eoz equum mori recedere uel cassari: si fuerit iudex infra. xv. dies si fuerit miles uel Not. infra. x. dies si famulus uel alius infra. v. dies si equus infra. x. dies a die mortis recessus uel cassatur, aliū debeat idoneum loco illius remittere: Dū tñ infra duos dies a die mortis uel recessus de morte uel recessu fidē faciat coram maiori sindico dicti cōmunis: Et infra dictos dies remissionis punctari de p̄dicto mortuo recessu uel cassato nō possit. Amittat tamen stipendij illius mortui recedentis uel cassati ad supra scriptā rationē, quousque aliū loco illius remiserit: Elapsis autē dictis diebus putari possit, et p̄putato habeat, ut si pius est expressum. Statuentes et declarantes qđ nullus stipendiarius uel famulus alicuius rectoris uel off. dicti cōmunis possit exercere aliq̄ artē ad penā facienti: et rectori off. uel conestabili retinenti. x. lib. p̄ quolibet, et qualibet uice: Et qđ nullus ciuis comitateñ. uel districtualis audeat uel p̄sumat cū aliquo rector off. uel conestabili forense dicti cōmunis se facere scribere ad stipendij: Nec eidē mostrā facere uel nomē suum uel laici mutare: ad penā. xxv. lib. p̄ quolibet et qualibet uice: Et qđ nullus ciuis uel comitateñ. uel districtualis comodet alicui rectori off. uel stipendario forensi dicti cōmunis: nec unus rector off. uel stipendiarius alteri ad mostrā faciendā aliquē famulū equum uel arma ad penā amissionis equi: et armoz: Et talis accipiens incomodatū p̄putato habeat: Et amittat stipendij talis famuli equi et armoz: Et de oibus supra predictis penis supra dicti off. conducte habeant. xij. den. pro qualibet lib. eius qđ deuenit in cōmuni: Que pene et quilibet ipsaz locū habeant et suam optineant roboris firmitatē. Saluis tñ et reseruatīs pactis modis et conditionibus contēn. in conducta iam facta stipendiarioꝝ dicti cōmunis quibus p̄ presēs statutum nullum preiudicium uel guauamen generet.

DE Electione extimatorum equorum, et extimationibus equorū sigillandis Cap. XXX.

Item prouiderunt, et ord. qđ dñi Priores populi una cū consilio. xvi. teneant, et debeant elligere quatuor bonos uiros de dicta Ciuit. quoz unus sit mariscalchus qui sint off. ad extimandū equos stipendiarioꝝ dicti cōmunis conductoz seu pro tpe conductoz de sex mensibus in sex menses cū salario deputando p̄ ipsos dños Priores et consiliū. xvi. eoz: Qui debeant eoz iuramento bene, et legaliter extimare equos conduct. seu conductos ad stipendij dicti cōmunis et si in aliquo fraudem seu dolū comittere p̄retur puniat uice qualibet in. L. lib. den. Et de predictis potestas inquisitionem facere teneat et eos punire ut dictum est: Quoz extimationes scribant per unū ex Not. Cam. pro tpe existē. in publicam iu uno quaterno: Et sigillent sigillo comunis et deponat penā. Cam. cōmunis, et quod ad extimationes fiendas de dictis equis debeant etiā interesse domini Priores populi pro tpe existē. et de extimationibus que fierent debeant esse concordēs.

DE Electione ambasciatorum, et eorum salario. Cap. XXXI.

Item stat. et ord. quod electio ambasciatorū dicti cōmunis remaneat dominis prioribus populi dicte ciuit. qui pro tēpore fuerint cū salarij eis fiēdo per ipsos dominos priores, et consiliū sexaginta quatuor populi dicte Ciuit. Et quicūque fuerit electus in ambasciatorē non possit se renumpiare nec se excusare nisi ratione infirmitatis uel absentie penā. et bāno. L. lib. den. exigenda de facto a contrafaciente p̄ quemcūque officialē dicti cōmunis. Et iurare teneantur dicti ambasciatores coram maiori sindico

dicte ciuitatis ante quam uadant, et ubi tunc dictus Syndicus non esset coram dñis prioribus populi dicte ciuitatis pro tē pore existētibz uel i illā ambasciatā, et id qđ fuerit sibi cōmissum pro parte dicti cōmunis fideliter, et legaliter facere, et quod notarius dñorū priorū teneat pen. viginti quinque lib. den. mittere nomina, et pnomina taliū abasciatoz cū nomine loci uel locoz ad quos ire debet i ambasciatā dicto dño sindaco i quadā cedula sua propria man. scripta, et quod dicti ambasciatores ea die uel sequenti postq̄ de ambasciatā redierint teneat corā dicto maiori sindaco pōaliter cōparet ad penā .xxv. lib. den. eisdē per dictū sindicū de facto auferēda, et tunc teneat, et debeat dictus Syndicus tē pore reuersionis dictoz abasciatoz examināt p iuramētū si iuerunt i abasciatā ad quā electi fuerūt, et quot diebus i ea steterint, et si fuerint negligentes i expeditione, et reuersione ipsoz, et ubi dictus Syndicus tunc tēpis nō esset camerarius dicti cōmunis dictā talē examinationē p iuramētū facere teneat, et si indebite rece pe salariū plusquā reci pe debuerint illud qđ iuenerint idebite recipisse de facto dicto cōmuni restituere cōpellat, et nisi appareret cam. de tali examinatione, et solēnitare eis facerē nō possit aliquā solutionē. Itē qđ nullus rector uel officialis dicti cōmunis forēsis nec priores populi dicte ciuitatis uel eoz not. durate eoz offitio possint eligi i abasciatores quo, quo modo, et eligētes, et acceptātes i .C. lib. den. cōdē nēt. Itē qđ quilibet uolēs aliquos abasciatores uel nūptios ipsos possit, et debeat habē suis expēsis, et nō expensis communis et qđ nulla solutio alicuius salariū nec aliqua apotissa fieri possit alicui abasciatori p cōmuni mictendo de pecūia dicti cōmunis nisi ipsius abasciatoris salariū p dictos dominos priores populi, et cōsiliū LXIII. dicti communis fuerit solēnitur stantiatum, et declaratum.

DE Electione custodum stantialium noturnoz, et diurnoz, et eoz salario. Cap. XXXII.

Item statuerunt, et ordinauerunt quod domini priores populi pro tempore existēnt. possint teneantur et debeant eligere, et ordinare quatuor custodes diurnos pro qualibet porta dicte ciuitatis qui stent ad custodiam portaz de mane tempestiue usq; ad sero, et debeant presentare officiali custodie forenses uel nientes ad dictam ciuit, et officiali gab. dicte ciuitatis omnes, et singulas salmas et res de quibus solui debet gabella ad capsam gab. grosse, et habeant pro eorum salario quinque lib. pro quolibet, et quolibet mēse, et debeant eligi de sex mensibus in sex menses. Item teneantur, et debeant eligere duos custodes pro quolibet turiove portarum dicte ciuitatis qui stent de die, et de nocte reclusi in dicto turione, et habeant pro eoz salario octo lib. den. pro quolibet eorum, et quolibet mense. Item teneantur, et debeant eligere et deputare centum uigintis sex custodes stantiales noturnos quorum medietas qualibet nocte debeat face re custodiam super muris, et ad alias postas, et loca consueta qui debeant custodire vigilare, et respondere campanario cum fuerint uocati et si non iuerint, et steterint ad postas, et loca eis deputanda per officialem custodie soluant pro quolibet, et qualibet uice penam ei per officialem custodie imponendā, et soluant si non respondiderint campanario dum eos uocauerit soluat pro qualibet pontatura, et quolibet ipsorum duodecim denarios, et fiat eorum electio pro uno anno, et habeant pro eoz salario, et mercede, uidelicet de mensibus Octobris, nouembris, decembris, ianuarij, februarij, et martij quattuor sol. et sex denarios pro qualibet nocte, et pro quolibet eorum, et in quolibet dictorum mensiū, et de alijs mensibus uidel. aprilis, maij, iunij, iulij, augusti, et septē. quolibet mense predictoz pro quolibet, et qualibet nocte tres sol. et sex denarios, et soluat eis ad dictam rationem de mense in mense, et ab uno anno supra nō possint inuiti cogi ad dictas custodias faciendas inde ad alium annum.

DE Electione, et offitio Capitantiarum.

Cap. XXXIII.

Item quod dicti Domini Priores possint tenent: et debeant eligere de sex mensibus in sex menses capitaneos capitantiarum dicte Ciuitatis uidelicet unum pro quibuslibet duabus capitantijs: qui capitaneū teneantur parere, et obedire mandatis off. dicti cōmunis, et referre, et denumpiare omnia: et singula maleficia de quibus inquiri potest per formā stat. dicte ciuit. infra tertiā diem a die cōmissi malefij ad pen. xxv. lib. pro quolibet et qualibet uicē sint dicti capitanei habitantes in dicta ciuit. et habeant pro eorum salario in dictis sex mensibus unū florenum pro quolibet. Et nullus qui fuerit electus possit dictum

Officium renumpiare sed cogatur ad acceptandum per dominum Potestatem, et eius off. pignoribus captis et multa in dicta et detemptione persone pro ut extiterit opportunum: et teneatur dicti domini priores nomina dictoz capitaneorum sequenti die post electionem de eis factā mictē domino potestati inscriptis manu eorum not. Et quod qui fuerit in sex menses non possit eligi nec cogi inuitus ad dictum off. inde ad alios sex menses: et debeat semper eligi in capitantia in qua moratur.

DE ELECTIONE Balitorum communis.

Cap. xxxiiij.

Item statuimus: et ordinamus quod domini priores populi pro tempore existēnt. possint teneantur: et debeant eligere: et ordinare sexdecim balitores pro cōmuni, et plures si eis uidebitur quorum octo deputentur ad seruitium curie domini potestatis quatuor ad offitium domini sindici duo ad offitium curie officialis gab. et reliq; duo ad offitium affitalis dannorum datorum: et fiat eorum electio p uno anno, et sic successiue de uno anno in alium annum: et habeant pro eorum salario de pecunia dicti communis .x. lib. pro quolibet eorum, et quolibet anno. Qui baili sic electi cogantur ad dictum offitium acceptandū. Et debeant iurare in manibus eoz offitium baiulatus bene et legaliter exercere.

DE Electione aprobatorum cōmunis: et eorum offitio.

Cap. XXXV.

Item statuerunt, et ordinauerunt quod domini priores populi qui pro tempore erunt una cum eoz cōsilio. xvi. possint teneantur: et debeant eligere, et insaccare pro duobus annis et sic in posterum successiue quatuor Ciuēs pro qualibet porta qui uocent aprobatores cōmunis quoz offitiū duret p sex menses: Et extrahantur unus pro qualibet porta in sex mensibus. Qui aprobatores non possint esse minores. xxv. ānoz ad minus: et si minor electus fuerit non ualeat electio ipso iure: et tam eligens quā acceptans in .x. lib. den. puniatur: Et teneantur satisdare usque in quātitatē quingentaz lib. den. Et si non satis dederint non possint dictū officium exercere: Et teneant: et debeant omnes et singulos fideiussores qui darent uel aliquid promitterent seu se obligarent dicto cōmuni, et omnes fideiussores qui darentur pro aliquo maleficio: et etiam fideiussores sindicorum castrorum: et uillarum comitatus dicte Ciuitatis si erunt sufficientes: et idonei ad ea que promitterent: et si aprobarēt aliquem fideiussores qui non esset soluēdo tunc de eorum proprio soluere teneant dicto cōmuni si fideiussores et principales non reperiuntur idonei ad soluendū seu faciendū: Et possint accipere pro eorum labore: et a probatione predicta pro quolibet Castro duos ancontan. et qualibet uilla seu sindicatu a triginta focolaribus supra duos ancontanos: et atriginta infra usque in. xx. tres. bon. et a uiginti infra usque in decē unum ancontanū et a. x. infra tres sol. Et nullus ad probator alicuius porte possit ad probare fideiussores sindicorū alterius porte sine licentia aprobatoris illius porte pen. x. lib. p quolibet contrafaciente: Et possint etiam recipere pro eorum labore et a probatione per eos fienda de qualibet quantitate usque in. xxv. lib. den. tres sol. Et a. xxv. lib. den. supra usq; in. L. unum ancontanum: et a. L. usque in. C. lib. tres bonon. et a C. lib. usque in. CC. lib. duos ancontanos, et abinde supra p rata dum tñ nō ad scēdat maiore summā sex ancontan. Et non possint dicti aprobatores recusare facere ad probationes ad quas fuerint requisiti dummodo fideiussores sint idonei pen. x. lib. cuilibet contrafacienti pro quolibet et qualibet uice.

DE ELECTIONE Officialis super spijs. Cap. XXXVI.

Item prouisum, et ordinatum est quod de sex mensibus in sex mensis successiue eligi debeat per dominos priores populi, et consilium. LXIII. populi dicte ciuitatis pro tempore existēnt. unus prouidus et legalis officialis super spijs, et numptijs mictendis pro dicto cōmuni cum salario, et pro tempore per ipsos dominos priores populi, et eorum consilium. lxiiij. populi declarādo: Quibus officialibus sic eligēdis, et ipsorum cuilibet dentur, et dari, et solui debeant per cam. camere dicti cōmunis de ipsius communis pecunia ille quantitates pecunie que, et quot ipsis dominis prioribus, et consilia. lxiiij. populi uidebuntur conuenire consideratis nouitatibus pro tē pore occurrentibus p ipsos officiales, et quilibet ipso

rum solue de, et conuertent. in salarijs numptiorum, et exploratorum transmittendo ad aliqua loca pro comuni predicto quorum officium quilibet ultimo mense sui officij de quantitatibus pecunie quas receperit a comuni occasione predicta domino maiori sindaco qui pro tempore fuerit teneatur integraliter reddere ratione, et quod in futurum per priores uel alios officiales communis aliquis explorator uel numptius pro comuni predicto non possit dirigi uel transmitti nisi solum per officiale dicto modo electum pro tempore existentem.

DE ELECTIONE Capitaneorum castrorum dicte ciuitatis. Cap. XXXVII.

Item stauerunt, et ordinauerunt quod domini priores populi una cum eorum consilio. lxxij. debeant eligere de tribus annis in tres annos capitaneos seu castellanos castrorum seu cafferorum comitatus, et districtus dicte ciuitatis. Et debeat fieri insaccatio de hominibus originarijs dicte ciuitatis bonis, et idoneis etatis ad minus uiginti quinque annorum quorum officium duret, et durare debeat duobus mensibus cum familia, et salario, quod et que terminabitur per dictos dominos priores, et consilium. lxxij. pro tempore existentem. Et debeant sindicari per maiorem syndicum dicte ciuitatis quorum sindicatus duret tribus diebus. Et quod dicti castellani ante quam accedant ad dictam eorum castellanam. debeant promittere, et quatuor fideiussores idoneos prestare coram domino maiori sindaco dicte ciuitatis si extaret uel coram dominis prioribus populi dicte Ciuitatis usque in quantitatem quam soluti sunt satisfacere seu que placuerit domini, prioribus pro tempore existentibus de cassaro ad cuius custodiam adcedet bene, et sollicite custodiendo, et tenendo ad seruitium communis dicte Ciuitatis Castellae, et de consignando dictum cassarum finito dicto suo tempore illi uel illis de quibus disposuerint dicti domini Priores pro tempore existentes receptis signis ordinatis cum litteris dicti communis: Et quod in eadem insaccatione non ponatur duo fratres nec pater, et filius nec plures qui in eadem domo simul habitent ad unum regimen et unam uitam.

DE ELECTIONE DEPOSITARIUM DATIORUM VETERUM, ET eius Not. et eorum officio. Cap. XXXVIII.

Item prouisum, et ordinatum est quod eligantur per Dominos priores populi pro tempore existentem, et consilium centum quinquaginta dicte Ciuitatis vnus depositarius qui recipiat et retineat pro comuni pecuniam quam exactor datiorum, et fumorum, et aliorum prouentuum dicte communis deuenire fecerit in communi qui optime teneatur satisfacere usque in quantitatem mille librarum de eius officio bene et legaliter exercendo, et duret eius officium per tres menses tantum: Et simili modo eligatur per dictos dominos priores, et consilium supradictum vnus Not. qui scribat omnes introitus et pecuniarum quantitates que ad manus dicti depositarij peruenerint: Et habeat pro eorum salario de pecunia dicte communis quadraginta sol. pro quolibet ipso, et quolibet mense: Et depositarius et Notarius non possint esse de eadem porta: Et qui fuerit in dicto officio pro depositario uel Notario non possit esse in dicto officio inde ad tres Annos: Et debeant fieri dicte electiones successiue per portas. Qui depositarius teneatur, et debeat omnes pecuniarum quantitates ad eius manus peruentas legaliter, et fideliter tenere, et custodire pro dicto comuni: Et Camerario dicte communis assignare: et dare ad mandatum Dominorum Priorum, infra duos dies postquam a dictis Dominis Prioribus fuerit requisitus, Et deposito eius officio infra tres dies proxime subsequentes teneatur, et debeat omnem pecuniam quam exegerit dicto Camerario assignasse, et dedisse ad penam duodecim den. pro quolibet denario retento non assignato, et dicto Came. non dato. Quam penam quilibet off. dicte Ciuitatis possit exequi pro dicto comuni de qua pena habeat duos sol. p. quolibet libra eius quod effectualiter fecerit deuenire in comuni: Qui depositarius infra unum mensem a depositione dicti sui officij numerandum teneatur, et debeat rationem omnium introituum, et solutionum pecuniarum ad eius manus peruentarum reddere ratiocinatoribus dicti communis, ad penam depositario decem lib. denariorum. Et dictus Notarius teneatur, et debeat omnes et singulos introitus solutiones, et pecuniarum quantitates que ad manus dicti depositarij uenerint scribere in libro communis benefideliter, et legaliter que libere in

pub. form. apud dñm syndicum demittere teneat, qui liber sit et esse debeat cartarum bobicinarum regalium, et fieri debeat expensis dicti communis ad penam uiginti quinque lib. den. dicto Not. qui contrafecerit in predictis: Et dictus Not. possit pro suo labore accipere a solventibus pro introitu, et apodissa et cancellatura sex den. pro quolibet datio: et fumo: Et si soluens tantum soluerit pro altero soluat similiter sex den. Et si fuerint plura datia, et plures fumi que soluerent eodem tempore possit dictus Notarius accipere quattuor den. pro quolibet usque in sex abinde uero supra duos den. pro quolibet fumo siue datio: Et si contrafecerit accipiendo ultra dictas quantitates expressas in decem lib. p. maiorem syndicum condemnetur: Et quod nullus depositarius possit uel debeat cancellare de libris malpagatorum aliquem scriptum in dicto libro etiam si solueret penam uiginti quinque lib. den. pro quolibet et qualibet uice.

DE ELECTIONE MAGISTRORVM GRAMMATICAE ET PEDAGOGORVM. CAP. xxxviii.

Item stauerunt, et ordinauerunt quod in dicta Ciuitate eligantur duo uel tres Magistri grammatice cum salario communis ordinando per dños priores populi et consilium. C. quinquaginta quorum salariu non possit transcendere quantitatem. C. triginta floren. auri inter omnes: Et possint dicti priores cum dicto consilio conducere vnum uel duos magistros pedagogos quorum salarium non possit transcendere octuaginta lib. den. inter ambos: Et possint, et eis liceat dicti magistri grammatice accipere pro eorum labore, et mercede a quolibet scolari non lactinante tres sol. pro quolibet mense, et quolibet latinante de primo, et secundo latino. v. sol. pro quolibet mense, et a quolibet latinate a latino secundo supra tres bon. pro quolibet mense: Et dicti pedagogi possint accipere a quolibet scolari tres sol. pro quolibet mense: Et predicta debeant inseri in instrumento conductionis talium magistrorum grammatice uel pedagogorum.

DE Electione difinitorum communis, et eorum officio.

Cap. XL.

Item stat. et ordiñ. quod per dominos priores populi et consilium. C. quinquaginta eligantur, et eligi debeant quattuor boni uiri Ciues dicte ciuit. uidelicet vnus p. quolibet porta quorum vnus sit magister lapidum, et alius magister lignaminis, et alij duo boni, et experti hoies dicte Ciuit. maiores tamen. xxv. annorum qui sint, et esse debeant difinitores communis et secum debeant habere vnum Not. qui extrahat debeat de sacchetta collegij Not. et iudicij dicte Ciuit. quorum officium duret et durare debeat per unum annum. Qui possint teneantur, et debeant difinire et terminare omnes questiones finium terrarum terminorum fossatorum sepium murorum casalinorum et domorum Ciuit. et extra sine libelli oblatione, et iuris solemnitate, et ordiñ. seruato uel non seruato infra quindecim dies: Et quicumque fuerit electus in uno anno non possit esse in sequenti: Et quicumque habens terram iuxta uiam et iuxta clausuram, et greppium fossatum fecerit uel foderit uersus uiam et terram uicini quorum occasione fecerit impedimentum uie uel alicui uicino uel quod homines non possint ire et redire pedestres et equestres pro ut eis uidebitur, et placebit uel cum animalibus oneratis, et bastrighis, et barrilibus et bigoncis greppos faciant minuire, et reducere ad pristinum statum, et uiam ampliare, et fossos et sepes tollere, et arbores, et sepes que uenirent super uiam uel domum uel super terram conuicini tollere et incidere tantum quod non pendeat super terram alicuius uel uiam sicut supradictum est, ita quod uia remaneat ampla sex pedibus: Et hec locum habeant in ciuit. et comitatu, et predictus Notarius qui erit cum eis scribere debeat que per eos difinita, et terminata erunt: Et si de aliquo dubitarent teneantur habere consilium iudicis appellationis, uel collecteralis Potestatis uel alicuius aduocati dicte Ciuit. qui iudex appellationis collecteralis aut aduocatus cum quo habebit consilium teneatur ire ad locum unde oriretur dubitatio, et si uidebitur casus dubitationis tunc teneantur dicti difinitores sequi consilium talis consultoris: Et omnia que difinita, et terminata erunt per dictos Officiales uel saltem duos ex eis in concordia existentes secundum formam predictam valeant: et teneant, et plenam roboris habeant

firmitatem, et ab eorum diffinitione, et terminatione nullus possit appellare nec audiatur appellans. Et etiam predicta loca habeant ubi flumen occupauerit uias uel greppos alicuius persone: Et quod dictis officialibus potestas et quilibet alius rector: et officialis dicto Ciuit. teneantur dare auxilium consilium et fauorem pro expeditione eorum officij: Et quod predicti officiales possint habere, et recipere pro eorum labore illam quantitatem pecunie apartibus que declarabitur per collecteralem domini potestatis uel per iudicem appellationis, et plus uel aliter habere uel accipere non possint pena. C. sol. pro quolibet contrafaciente.

DE Electione, et officio Notariorum. apasatus.

Cap. XLI.

Item stat. et ord. quod domini priores una cum consilio sexdecim dicte ciuitatis pro tempore existenti, possint teneantur et debeant ultimo mense officij not. apasatus eligere et nominare quattuor bonos, et expertos Not. de collegio iudicum, et Not. dicte Ciuit. unum uidelicet pro qualibet porta super officio apasatus qui Not. debeant per se ipsos dictum officium exercere, et non per substitutos et si aliquis ipsorum absentaret se permensem uel ulterius tunc dicti priores possint teneantur, et debeant una cum dicto consilio alium substituere loco talis absentis de eadem porta: et duret eorum officium sex menses tantum, et habeant deuetum principaliter ordinati per unum annum: qui Not. possint quilibet in sua porta leuare: et ponere possessiones et libra libre. Et si quis predictorum offic. comiserit dolum uel fraudem incidat in pen. quingentarum lib. Et possint teneantur et debeant eorum officium exercere secundum formam stat. et ord. de apasatu loquentium.

DE Electione sindicorum generalium comitatus, et eorum officio.

Cap. XLII.

Item statuerunt, et ordinauerunt quod domini priores populi pro tempore existenti. una cum consilio centum quinquaginta possint teneantur, et debeant de sex mensibus in sex menses eligere succe. siue ad breuia pro ut erat solitum in consilio generali syndicos generales aliorum sindicorum comitatus dicte ciuitatis qui sint de dicta ciuitate uidelicet in porta sancte Marie quattuor quorum primus uocetur, et sit syndicus generalis pleberij sancti Sauini, et habeat sub suo syndicato infra scriptas uillas, uidelicet uillam sancti Sauini uilla de upo, uilla capriane, uilla montis Rosellis, uilla Rui, uilla horis superioris, et inferioris, uilla pole, uilla seluolis, et certopiani, uilla S. Angeli de plano stabbie, uilla turricij, uillam salebbij, uilla S. Marie de farneto, uilla spregnani, uilla sancte Lucie, et uilla bisachij, et homines ipsarum uillarum. Secundus uero syndicus uocetur, et sit syndicus de Premaino, et sint sub suo syndicato infra scripte uille et homines ipsarum uillarum. s. Chuthiani. collis ueteris: candeggij, et eius curie polenzani collis solis Montis petrosi: salti confernani: perubij, Orsi, sergnani: rubialle montis Maiurelli, premiani, Melani, felceti, Marchiliani, Certalti, et hostie. Tertius syndicus uocet, et sit syndicus generalis de sadi, et habeat sub suo syndicato infra scriptas uillas et homines infra scriptas uillas: uidelicet collis putei, solani, sancti Constantij plebis de ualiana, Montis falconis, calciullis, sadi, Montis ranutini Moscij, pictati coloti, Montis ualenini: bagnoli, montis lardaris: certalti, et sancti le y. Quartus autem syndicus uocetur et sit syndicus generalis de pratalonga, et habeat sub suo syndicato infra scriptas uillas et homines infra scriptas uillas: uidelicet uniuersitates, et homines de pratalonga sporzi et aliarum uillarum curie dicti Castri: fontis roccoli, et piscinalis. Primus autem syndicus porte sancti Floridi nominetur apelletur, et sit syndicus generalis de upiano, et habeat sub suo syndicato infra scriptas uillas, et homines et uniuersitates ipsarum uillarum: uidelicet uriani, sancti Angeli de corzano sancti lei debitorita: roueghiani cagnani: Cortuecchie, Cugnani: Campi, Nouolis, centorie, sancti patregnani: petrini: pisciani, fontis maioris: Termini: sancti potentis: sancti viti, rucaui: Montecchij, crucis castilloni, Collis. s. x. pifori, s. secudi fu-

sciani: Montis lendenosi: falerni: et Castri podij Abbatis: Secundus autem syndicus uocetur: et sit syndicus generalis abbacie petrory: et habeat sub suo syndicato infra scriptas uillas, et homines et uniuersitates infra scriptorum locorum uidelicet abbacie petrory Camusij: trestine plebis rontis: plebis Morre: et sancte Nee Colonate: et treuine Mucignani: et pereti. Tertius uero uocetur: et sit syndicus generalis Castri ghironci: Et habeat sub suo syndicato infra scriptas uillas: et homines: et uniuersitates infra scriptarum uillarum, et locorum uidelicet: castri Ghironci, et eius curie: Rochagnani, et eius curie Caspignani, et eius curie, quarate, pini sancti Zenonis ad podium, ran-chiloghi, sancti viturini, lugnani et eius curie, Segni: Boisciani, feani, et Coste: Quartus uero syndicus uocetur, et sit syndicus generalis Castri Montis Migiani, et habeat sub se infra scripta loca, et homines et uniuersitates infra scriptorum locorum uidelicet: Castri montis migiani, et eius curie, Verne sancti Casjani, Montis castelli Ciuitelle, comunaglie, Montis Albani, sancti Laurentij, sancte Lucie de Castagneto, gubiani de uncinis, sancti le y de colle, sancti Blasij ad colle, et seani. Porte uero sancti iacobi: primus uocetur: et sit syndicus generalis de Celle, et habeat sub suo syndicato uniuersitates, et homines infra scriptorum locorum: uidelicet Castri Cellis: Turris, Patregnolis, sancti petri uernine, scarzole, Aialis vingonis, Alfiani, Lerchi substrata. Silcis: et eius curie, louis, pio sine, regnani, sancti Stefani, Cinciani, seluellis: Aquamorte: Capane. Secundus uero syndicus uocetur: et sit syndicus generalis, sancti Cipriani et habeat sub suo syndicato uniuersitates, et homines infra scriptorum locorum, uidelicet plebis sancti Cipriani, sancti Anastasij, Cerqueti, Celalbe, Montis Collis petigliani, Abacie de bottis, Castiglioni, sancti iustini: Cosparie Monthionis, et montis louis, Tertius autem uocetur, et sit syndicus generalis: Castri uallis bone, et habeat sub suo syndicato uniuersitates et homines dicti castri, Osellis, Castellonchij, parnaciani passani, Botine, rongni, Arri: volierbane: Paterne, sancte felicitatis, fluminis, et Mattare. Quartus uero syndicus uocetur et sit syndicus generalis, Palmolarie, et habeat sub suo syndicato hoies et uniuersitates infra scriptorum locorum uidelicet palmolarie: et eius curie Lame, grumalis sancti Clerici, fiani, uia/ni, Castilloni: hoserne, Noualis: Cuiani, oserne petrory: Cerbarie: panicalis: foscagne: sancti iohannis de pompegiano. Quintus uero syndicus uocet, et sit syndicus generalis castri Citerne, et habeat sub suo syndicato hoies dicti castri et eius curie. Porte autem sancti Egidij primus syndicus uocet: et sit syndicus generalis: plebis rosularum, et habeat sub suo syndicato uniuersitates, et hoies infra scriptorum locorum uidelicet dicte plebis rosularum frachani manzi, Carlanis, somolis: uaschi, flauellis, marignolle, uaresine, pastine: Cofolongne: Sancti Benedicti, Cayrane, Pierle: sancti uicentij, et sancti Clementis, Secundus uero syndicus uocetur et sit syndicus generalis pleberij de Apecchio, Et habeat sub suo syndicato uniuersitates, et homines infra scriptorum locorum uidelicet dicti Castri apecchij, Montis uicini, Neconis, Celle Castagneti planis ancti Martini: basciucheti: orfezi: sancti uitalis pappi piampolei: ramusceti, famillis: sancti Stefani de Albaretos: sancti Andree de petrogialla: sexallie: Collis romani, casalbogni: et citerne de vacarecia. Tertius syndicus uocetur: et sit syndicus generalis de Agilione: Et habeat sub suo syndicato uniuersitates et hoies infra scriptorum locorum, uidelicet gilionis uergonzani sancti Brancati: Arcellari: Caselle: Tesij: Collis prate: sancte Marie de prate: Nescialis, Barenij: dolgli ferre giamguidi: Menatorie: uallis bruscofe: sexe sancti floridi: Crucicchij: uallis bone: Montis ghisoli: et uallis plani putei. Quartus autem syndicus apellet: et sit syndicus generalis montis maioris: Et habeat sub suo syndicato infra scriptas uniuersitates, et homines infra scriptorum locorum uidelicet Montis maioris predicti: sancti Andree de ualcellis sancti Christo phori uallis sobarie: sancti Luthij quaruotoli: Montis saluiani, montis ghisoli: gragnani sancti Laurentij uallis sobarie: campelfi: sexe sancti petri: sancti Benedicti de Martinam uacigni: et fobachiscionis. Quintus uero syndicus uocetur: et sit syndicus generalis castri scalochij: Et habeat sub suo syndicato uniuersitates: et homines castri scalochij: et eius curie, Qui syndici generales teneantur: et debeant defendere homines et personas comitatus a procesibus qui fierent contra homines dicti sui syndicus occasione cuiuscunque incendij: et uastamenti fiendi in comitatu dicte ciuitatis uidelicet quilibet eorum in suo syndicato et pro syndicis hominibus: et personis sui syndicus respondere et plene agere: Saluo quod non possint nec ualeant dicti syndici generales respondere petitioni uel positionibus consueudo uel negando nec compromittere uel concordia facere sine presentia uel consensu quattuor syndicorum dicti sui syndicus: et si contrafactum fuerit in aliquo predictorum non ualeat id quod ageret ipso.

Iure. Et duret eorum off. sex mensibus. Et qui fuerit in sex mensibus, non possit esse inde ad sex menses & debeat esse de eadem porta de qua est indicatus. Et non possit aliquis habere nisi vnum indicatum. Et habeat quilibet sex denarios a quolibet foculari sui indicatus. Qui syndici teneantur, & debeant idoneos prestare fideiussores de parendo mandatis dñorum priorum Domini Potestatis, & aliorum off. dicte ciuit. & de eorum officio bene & legaliter exercendo. Teneantur etiam & debeant facere emendare per homines ipsius indicatus omnia incendia & vastamenta fienda in comit. dicte ciuitatis in eorum indicatu tantum in quo factum fuerit incendium seu vastum. Quod probari debeat per duos testes fide dignos, & bone fame pmissa taxatione iudicantis arbitrio, & de hys cognoscere debeat iudex malefactorum domini potestatis & disfinire & sententiare infra tres menses postquam ei denuptiatum fuerit dictum incendium seu vastum, & sententiam executioni mandare contra homines & vniuersitatē illius indicatus in quo aparbit dictum incendium uel vastum datum uel factum. Et si potestas uel iudex existerent negligentes in predictis perdant de eorum salario quinquaginta lib. den. in quibus per indicatum debeat condemnari hoc beneficio indicatis hominibus & personis eorum indicatus reseruato: quod quocumque ad eorum notitiam peruenierit a quo incendium uel vastamentum datum uel factum fuerit possint habere, & habeant regressum contra illum uel illos malefactores, & contra eos agere & experiri pleno iure & petere ac recipere cum effectu omnem quantitatem pecunie quam pro incendio & vastamento dato solussent, & p expensis circa litem factis. Saluo etiam quod dicti syndici & homines non teneantur aliquod incendium uel vastamentum emendare alicui qui non habeat libram in Ciuit. uel comitatu, & qui datia non soluat in comuni ac etiam non teneantur emendare aliquod incendium uel vastamentum quod fecerit ipsemet dominus uel aliquis de sua familia uel factum esse negligentia ipsorum uel casu fortuito esset exortum uel commissum. Item quod omnes ville que in presenti statuto scripte non essent addantur dictis indicatibus: Illi uidelicet cui magis prope esset. Et extendi debeant dicti indicatus usque ad muros Ciuitatis.

DE ELECTIONE SINDICI MINORIS, ET ADVOCATI Communis, & eorum officio, & salario. Cap. XLIII.

Item statuimus, & ordinamus quod per priores populi & consilium sexdecim pro tempore existens, debeat eligi vnus Notarius qui uocetur syndicus minor ad defendendum iura comunis, & vnus iudex de collegio iudicum & notariorum dicte ciuitatis qui uocetur aduocatus comunis: Et teneantur: & debeant defendere condemnationes pro comuni faciendas coram iudice appellationis, & omnes causas ciuiles, & iura comunis coram quibuscumque officialibus & rectoribus dicte Ciuit. recupando defendendo vendicando, & alia faciēdo que utilia viderint pro comuni quorum officium duret & durare debeat per sex menses, & fiat huiusmodi electio de sex mensibus in sex menses: Et qui fuerit electus uno anno non possit eligi ad dictum officium inde ad unum annum: Et habeant pro eorum salario uidelicet aduocatus viginti lib. & syndicus decem lib. den. pro dicto tempore sex mensium: Et simili modo elligatur vnus Not. ad scribendū scripturas eis oportunas: Et habere debeat pro suo salario quinque lib. den. Et aduocatus predictus nihilominus in causa principali aduocare possit pro singulari persona in causa autem appellationis dicte cause solummodo pro communi.

DE ELECTIONE MEDICORVM. Cap. XLIII.

Item statuerunt, & ordin. quod Domini priores populi pro tempore existens, vna cum consilio. lxiiij. teneantur & debeant elligere cum competente salario saltim duos medicos quorum vnus sit physicus & alius cirurgicus pro eo tempore quo eis uidebitur & placebit.

DE Electione exactorum datiorum, & fumorum & eorum officio. Cap. XLV.

Item statuimus, & ord. quod electio exactorum datiorum, & fumorum fiat, & fieri debeat p Dños Priores p tpe existens, vna cum consilio. lxiiij. cum salario cōpetenti: Et dicti exactores teneant recipere ad debentibus soluer eorum datia & fumos floren. a tribus lib. supra p ea quantitate qua expendit in mercantibus: Et te-

neantur, & debeant reddere & reassignare floren. & monetā argenteā p ut rece pint. & soluentibus datia. Et teneant & debeant restituere quantitatē floren. auri, & mōete quas exegerint infra decē dies a die finiti termini exigendi datij p eū ad pen. dupli eius qd infra dictū terminū nō restituerit, et infra dictū terminū nō pagos dictorum datiorum, & fumorum dño syndico maiori dicti comunis pro tpe existens, in quodā quaternio intitulo cum annis domini & mense impositi datij, & sumi noie exactoris & quantitate datij pro lib. libre & sumi as signare distincte & portas & uillas siue castra ad penam. L. lib. den. pro quolibet contrasaciente: Et quod dicti exactores datiorum & fumorum teneantur & debeant reddere rationem dicte exactionis infra mensem adie finiti termini exactionis p dicte ad penam. L. lib. den. pro quolibet contrasaciente: Et quod possint & eis liceat accipere p qualibet apodissa datij, & sumi tres den. uidelicet tres p datio, & tres p fumo et p libra ruita qualibet duos den.

DE ELECTIONE RECTORVM, ET PRIORVM fraternitatis beate Marie sem p virginis & aliorum rectorum hospitalium comunis dicte ciuit. Cap. xlvi.

Item statuerunt & ordin. quod dñi priores pro tpe existens, cum consilio. CL. debeant eligere priores seu rectores hospitalium comunis pro eo tpe quo eius uidebitur. Item quod predicti domini priores cum dicto consilio possint teneantur & debeant elligere, & nominare unum bonum uirum de dicte Ciuit. originarium qui regat dictam fraternitatem & distribuatur elemosinas inter pauperes & possit agere contra quoscumque debentes aliquid dare dicte fraternitati & defendere dictam fraternitatem, cuius officium duret tanto tempore quanto deliberatum fuerit per dictos Dominos Priores, & Consilium: Et debeant dicti Domini Priores vna cum dicto Consilio eligere vnum bonum: & legalem Notarium de dicte Ciuitate etatis ad minus uiginti quinque annorum pro eo tempore quo eis uidebitur: Et etiam debeant elligere & facere insaccationem de rectoribus dicte fraternitatis qui debeant esse quatuor vnus uidelicet pro quolibet porta quorum officium duret sex mensibus & debeat fieri insaccatio p tempus quinque annorum: Et debeat dicta insaccatio stare penes priorem dicte fraternitatis: Et debeant extrahi noui rectores in presentia rectorum tunc temporis existentium per quindecim dies ante finem talium rectorum: Et quod ordinatum & factum fuerit per priorem & rectores p tempore existens, valeat & teneat, ac si factum esset per consilium oportunū dicte ciuit. Et quod omnes alienationes & uenditiones & distributiones que fieret debeant ordinari per priorem dicte fraternitatis & saltim tres ex dictis rectoribus & eorum deliberatione & consensu debeant fieri, & sic facte valeant & aliter non. Item quod Dñs Prior siue distributor non possit expendere de bonis dicte fraternitatis ultra quantitatem. xx. sol. sine uoluntate rectorum. Et quod dictus prior in principio sui officij teneatur & debeat facere inuentarium de omnibus & singulis bonis, & rebus mobilibus & immobilibus iuribus & actionibus & nominibus debitorum dicte fraternitatis & scribi p Not. dicte fraternitatis: Et quod dictus Notarius teneatur scribere omnes & singulos introitus & exitus dicte fraternitatis in quodā libro publico & aliter recipi non possint: Et dictum librum debeat dimittere, & relaxare in dicta fraternitate: Et possit & debeat scribere in dicto libro effectū oium & singularum uenditionum alienationum, et distributionum que fierent per priores, rectores dicte fraternitatis ponendo rem alienatam pretium & nomina emptorum & uenditorum & possint, dicti prior, & rectores cōducere pcuratorē & aduocatū p causas fraternitatis: agēdo uel defendendo cum salario & mercede competentis: & omnia facere que erūt utilia & necessaria pro dicte fraternitate, & quolibet anno dicti priores teneantur & debeant reddere rationem sue administrationis illis personis que deputabuntur ad uidendum eius rationem per priores pro tempore existens, in fine cuiuslibet anni & qd rectores seu priores hospitalium comunis teneantur & debeant moxquā fuerint creati antequam incipiant ministrare facere inuentarium omnium & singularum rerum & bonorum mobilium & se mouentium, & etiam rerum immobilium, & quolibet anno teneatur reddere rationem sue administrationis illis personis que deputabuntur per dictos Dominos Priores ad uidendum dictam rationem: Et quod Domini Priores qui pro tpe erunt una cum consilio. xv. quolibet anno debeant eligere ordin. noia, re, & deputare duos bonos uiros qui debeant uidere, & calculare rationem administrationis priorum & rectorum fraternitatis, & hospitalium predictorum: Et si inuenerint predictos Priores aut

aliquem eorum commixisse aliquem dolum uel fraudem quod tunc talis rector seu prior debeat a tali officio remoueri per dictos dños priores pro tempore existē. et talis comitens perpetuo sit infamis et nō possit perpetuo aliquod officium uel beneficium dicti comunis habere uel exercere. Et semper inuentariū debeant exhibere dictis ratiocinatoribus pen. et bāno. L. lib. den. cuilibet contrafacientis Teneant etiā et debeant prefati rectores seu priores fraternitatis et aliorum hospitalium dicti comunis in fine temporis eorum electionis successori suo assignare inuentariū quod fecit de bonis et rebus fraternitatis seu hospitalis cuius rector et prior extiterit. Statuentes in super quod dñi priores qui pro tempore erunt teneantur et debeant uinculo iuramenti reinueniri iura q̄ habet comune in hospitali ualdonice, et curare quod fructus ipsius hospitalis conuertant in utilitatem leprosorū ibidem comorantium: Et quod dicti priores et ceteri officiales dicti comunis teneantur defendere et manutenere domum seu hospitale pauperū olim constructum per ingolum de paradiso, et domum pauperum sancte Marie de la strada olim constructam per Ranerium tantarum olim oblatū dicto comuni, et domum seu hospitale sc̄te Marie de la misericordia situm prope portā sancti Egidij ab omni p̄sona collegio et uniuersitate ecclesiastico uel seculari quod uel que molestaret dicta hospitalia uel aliquod ipsorum: Et idem dicimus de omnibus, et singulis hospitalibus que recomendata sunt, et in futurum recomendabuntur sub protectione dicti comunis. Item quod rectores dicte fraternitatis p̄t̄pe existē. possint uisitare hospitalia comunis, et hospitalarij teneantur eis obedire et recipere infirmos, et in necessitate positos habita consideratione possibilitatis cuiuscunque hospitalis. Et si dicti hospitalarij essent negligentes in predictis quod predicti rectores possint eos discrete corrigere. Et etiam possint ordinem eis dare qualiter pauperibus seruiatur.

Q V O D N V L L V S O F F E N D A T P R I O R E S, E T Q V A L I T E R P O S S I T P R O C E D I C O N T R A P R I O R E S D E L I N Q U E T E S, E T Q U A L I T E R P R I O R A C C U S A T U S P O S S I T S E E X C U S A R I. Cap. xlviij.

Item stat. et ord. quod potestas et alij officiales dicte Ciuit. nec aliquis alius cuiuscunque conditionis prebeminie aut dignitatis existat audeat uel presumat a pensate doloje aut culpabiliter offendere uel offendi facere aliquem ex prioribus durante eorum officio et si quis contrafecerit pcutiendo cum armis, et cum sanguine capite puniatur: Et si sine armis cum sanguine puniat pen. mille lib. den. quam penam si non soluerit infra xv. dies adie condemnationis computandos amputet sibi manus dextera. Et si percusserit cum armis sine sanguine puniat in quingentis lib. Et si sine armis, et sine sanguine intrecenis lib. den. puniat. Et si dictas penas non soluerit infra mensem adie condemnationis de eo fiende amputet sibi manus, si uero aliquis iniuriā dictis prioribus uel alicui ipsorum dixerit fecerit uel blasphemauerit uel uitu p̄iū dixerit in p̄sentia ipsorum uel alicuius ipsorum puniat in ducentis lib. den. p̄ qualibet uice. Si uero in absentia puniat in. C. sol. pro qualibet uice. Si uero aliquis percusserit fratrem uel filium alicuius priorum durante off. prioratus occasione off. prioratus puniat in duplum eius quo puniri deberet ex forma alicuius stat. si alium offendisset. Si uero aliquis ex prioribus alium priorē offendiderit cū armis uel sine uel aliquā aliā p̄sonā durante off. prioratus puniat in duplo eius in quo condēnaret quilibet alia p̄sona que aliū offendiderit secundū formā stat. loquentis de tali offensa uel delicto: Si uero aliquis percusserit aliquē q̄ fuerit de prioribus infra annum adie finis off. prioratus computandū occasione off. prioratus puniatur in duplo eius quo puniri deberet per formā stat. de tali offensa uel delicto loquentis: Et de omnibus supradictis, et quolibet predictorum q̄ commissa essent in p̄sōa dominoꝝ priorꝝ aut eorꝝ consanguineos supradictos: Potestas teneat et debeat inquirere et procedere et condēnare, et condēnationem facere de predictis infra mensem adie comissi malleficij uel delicti pena mille lib. in quibus p̄ dominū syndicū dicti comunis expressius condēnet. Statuentes in super et ordinantes quod potestas aut aliquis alius off. dicti comunis non possit procedere p̄ inquisitionē aut denumpiationem contra aliquem qui fuerit de prioribus durante tempore sui officij et deposito eius officio infra sex menses computandos adie depositi officij prioratus nisi per accusationem factam p̄ offensum aut eius coniunctam personam infra tertium gradum secundum ius canonicū. Saluo quod si aliquis ex prioribus durante officio prioratus uel postea infra sex menses a die depositi officij prioratus commiserit aliquod malleficium propter quod deberet capitaliter puniri deposito off. prioratus, et nō ante possit potestas procedere contra talem priorem per inquisitionem, et denumpiationem et quocun que alio modo sibi uidebitur et placebit. Et si p̄cederet in aliquo casu

su prohibito predictorum processus nec ualeat nec teneat, et talis procedens pena quingentarum lib. den. per syndicum expressius puniatur.

Q V O D N V L L V S P R I O R V E L E O R V M F I L I I V E L F R A T R E S P O S S I N T E L I G I I N A L I Q U O O F F I C I O. Cap. XLVIII.

Item stat. et ord. est quod si prioribus populi comisse fuerint modo aliquo alique electiones aliquorum officialium ipsi Priores non possint eligere eorum patres filios fratres uel nepotes nec eorum: Nec etiā vnus prior alium: Et si contradictam formam aliqua electio facta fuerit uel facta reperiretur impoterum contra modum predictum talis electio sic facta non ualeat nec teneat, et pro non facta modo aliquo habeatur. Item q̄ ipsi priores non possint comittere alicui ipsas electiones quo minus forma electionis in dicto ordinamento aposita seruet, et nullus Prior si solus haberet eligere possit tales p̄sonas prohibitas in dicto ordinamento eligere nec vocari post quā coniuncte essent in dictis gradibus alicui alterius priorꝝ qui eodē t̄pe essent in off. prioratus, et si contrafecerint puniat in. x. lib. den. p̄ quolibet, et qualibet uice: Et p̄ syndicum maiorem pro tempore existentē hęc omnia curentur, et inquirantur: Et contrafacientes condēnentur, et cuilibet sit licitum accusare et denūpiare, et habeat medietatem banni, et nomen eius sit in secreto.

DE ELECTIONE MVNDATORIS SEV SPAZZATORIS Platee communis. Cap. XLVIII.

Item stat. et ordin. quod domini priores populi qui pro tempore fuerint teneantur, et debeant eligere quolibet anno vnum hominem qui teneatur, et debeat quolibet die sabbati spazare tergere, et mundare plateam comunis turpitudine et lapidibus, et imunditiam, et lapides extra plateam exportare: et si contrafecerit puniatur in. x. sol. pro qualibet uice. Et habeat et habere debeat pro eius salario. xx. sol. den. pro quolibet mense.

DE CREDENTIIS Tenendis per Priores inter se, et per eos impositis obseruandis. Cap. L.

Item prouisum, et ord. est quod priores populi pro tempore existē. uinculo iuramenti teneantur et debeant tenere omnes credentias quas inter se imposuerint ad penam. xxv. lib. den. pro quolibet eorꝝ quē contrafecerit in quibus debeat per syndicum comunis eorꝝ syndicat. tempore condēnari: Et teneatur syndicus supradictus contra eos de predictis inquirere ad petitionem cuilibet ipsorum priorꝝ: Statuentes etiam et ordinantes quod omnia, et singula que iniuncta, et precepta fuerint p̄ ipsos priores uel alterū eorꝝ qui nunc sunt uel pro tempore erunt esse in secreto tenenda, et non pandenda quod ipsi priores, et omnes et singuli consiliarij supradictorꝝ consilioꝝ, et quilibet alius iuramento teneantur, et debeant in secreto tenere, et non pandere uel manifestare sine expressa licentia ipsorum dominoꝝ priorꝝ uel adminis triū partium: Et si quis contrafecerit p̄ dominum potestatem qui pro tempore fuerit in penis et bannis impositis siue imponendis per ipsos Dominos priores, et prouit eis placuerit pro qualibet uice condēnetur que comuni predicto applicentur: Et quod contrafaciens a consilio de quo fuerit remoueatur, et excludatur, teneat quoq; potestas qui pro tempore fuerit per se uel eius off. de predictis inquirere et ueritate inuenire et punire et condēnare contrafacientes ut dictum est semper quandocunque eis uel alteri eorꝝ denumpiatum fuerit per dictos priores populi uel alterum eorum.

Q V O D N V L L A I V R A C O N V E N T R I C V L A V E L C O N S P I R A T I O F I A T I N C I U I T A T E U E L C O M I T A T U C A S T E L L I. Cap. LI.

Item stat. et ord. p̄ bono pacifico et populari statu ciuit. predictę, et comit. eius manutenendo et cōseruando quod nulla iura conspiratio conuenticula, congregatio compagna seu sotietas seu quocunque nomine censeantur in Ciuitate Castelli uel eius comitatu nec alibi fiat aut fieri debeat per aliquem uel aliquos de Ciuitate Castelli uel eius comitatus uel aliunde contra commune uel aliam singularem personam Ciuitatis Castelli uel eius comitatu: Et si quis contrafecerit puniatur, et condēnetur.

videlicet ille qui talem iuram uel aliam congregationem sollicitauerit ad inuenerit fecerit aut inceperit in quingentis lib. den. Ille uero qui ad predicta iurauerit intrauerit aut secutus fuerit in ducentis lib. den. Quicumque uero dederit consilium adiutorium uel fauorem ut predicta fiant puniatur in. C. lib. den. Vocatus autem uel alia quecumque psona qui seu que scripserit aliquid circa predictam iuram societate seu congregationem uetitam ut supradictum puniatur in ammissione manus que ei abscidatur. Item qd nulla per sona debeat aliquo modo neque audeat de aliqua parte uel secta contendere pen. xxv. lib. den. Item quod si aliquis procuraret reducere dictam Ciuit. in aliquam partem uel septam propter quam reductionem popularis bonus et pacificus status dicte ciuitatis turbaretur ultimo supplicio puniatur et in confiscatione suorum bonorum: Statuentes et ordinantes quod nullus ciuis comitatus aut districtualis ciuit. Castellum uel habitans in dicta ciuitate comit. uel districtu audeat uel presumat directe uel per obliquum palam uel occulte adunationem gentis armigere facere uel congregare seu aliquem conducere uel destinare in iniuriam uel offensam seruitium uel deseruitium alicuius ciuit. castri uniuersitatis uel loci dñi uel alterius alicuius hominis uel persone sine expressa licentia dominorum priorum populi et consilij sedecim dicte ciuit. qui pro tempore fuerint sub pen. quingentarum lib. den. cuicumque adunant aut conducenti uel destinanti absque licentia supra dicta qua pena si non soluerit infra mensē a die qua uenerit in fortiam comunis amputet ei pes ita quod a corpore penitus separetur: Et quod nullus ciuis comitatus uel districtualis uel habitans in dicta ciuit. comit. uel districtu audiant uel presumant cum stipendio uel sine ire maner aut esse in modum armigerum in seruitium uel de seruitium alicuius Ciuit. castri uniuersitatis uel loci domini uel alterius singularis psonae sine expressa licentia supradicta: Et qui contra fecerit condemnetur in. CC. lib. den. quam penam si non soluerit infra unum mensem a die qua uenerit in fortiam comunis amputetur ei pes ita quod a corpore separetur. Et predicta non uendunt sibi locum in euntibus uel conducentibus ad aliquod off. uel in illis qui fuerint conducti a quinque infra id stipendium lige in eundo longe ad aliquem locum distantem a dicta Ciuit. p XL. miliaria et predicta uendunt sibi locum ad futura tantum ad preterita uero possit et debeat pcedi et condemnari ad arbitrium dñi potestatis usque in quantitate in. C. lib. p quolibet et qualibet uice: et si potestas negligens fuerit in huiusmodi executionem perdat de suo salario mille lib. den.

QUALITER, ET PER QVOS ORDINAMENTA

Populi que essent obscura declarentur. Cap. LII.

Item statutum est et prouisum quod omnia et singula statuta prouisiones et ordinamenta populi suprascripta et infra scripta, et quodlibet eorum intelligantur et intelligi debeant ad bonum purum, et saluum intellectum sine aliqua obscuritate: et si dubium esset in aliquo eorum uel in dubium aut obscuritatem uerteretur propter quod uel que uitari possit uel tolli semper remaneat et sit in prouisione et deliberationem priorum populi pro tempore existentium et statutariorum: et quicquid correctum emendatum diminutum et augmentatum et positum fuerit per predictos priores et statuarios semper habeat et habere debeat roboris firmitatem non obstante statuto uel reformatione aliqua facta uel facienda per quam tolli possint uel infringi statuta et ordinamenta predicta uel aliquod eorum: sed habeant ipsi statuta et ordinamenta, et quodlibet eorum uel legum et statutorum: et pro legibus statutis, et ordinamentis precis, et truncis obseruentur in totum sine aliqua diminutione.

DE SIGILLO Dominorum priorum habendo, et modo sigillandi. Cap. LIII.

Item prouisum est quod domini Priores populi predicti habeant, et habere debeant unum sigillum paruum scutum ad imaginem beati et gloriosi Floridi circum datum his litteris sigillum priorum populi Ciuit. Castellum: Quod sigillum esse debeat penes prepositum siue supra priorem ipsorum priorum. Item aliud sigillum magnum in quo sculta sit Ciuitas, et ab uno latere imago beati Floridi et ab alio imago beati Amantij habens in circulo has litteras croce sigillum comunis ciuit. Castellum: Cum quibus littere comunis et populi sigillentur dummodo non apponatur sigillum magnum in aliqua littera nisi fuerit sigillo paruo signata supra priorem cum quo sigillentur littere que mittuntur pro parte dominorum priorum

Et tertium

et tertium sigillum mediocre cum quo sigillentur littere que mittuntur sub positis dicte Ciuitatis comuni, et apodixe solutionum fiendarum per comune que sigilla stent, et stant debeant in capsula clausa cum quattuor clauibus, quarum clauium priores cuiuslibet porte debeant habere unam que capsula semper et continue stet in audientia palatii dominorum Priorum: Et si sex ex dictis dominis prioribus fuerint concordet de sigillando aliquam litteram seu apodixam quod ceteri priores debeant consentire, et dictam litteram seu apodixam sigillare pena contrafacienti quinquaginta librarum denariorum.

DE Rebus que uenduntur pro comuni non emendis per officiales comunis. Cap. liij.

Item stat. et ord. est quod nullus prior populi qui pro tempore fuerit nec eius filius uel frater uel alia persona pro eis nec aliquis officialis forensis dicti comunis uel eorum familiares uel alia persona pro eis nec Camerarius comunis uel eius Notarius nec frater uel filius alicuius eorum nec aliqua persona pro eis durante eorum officio possint uel debeant emere uel emi facere aliquos equos comunis uel bladum uel aliquod aliud quod pro communi uenderetur ad pen. xxv. lib. den. pro quolibet contrafaciente et qualibet uice. Et nullus qui haberet dictas res uendere uel concedere pro communi debeat talibus personis prohibitis uendere uel concedere sub dicta pena. Et potestas et syndicus maior pro tempore existens curam de predictis et sollicitudinem habeant, et sic inquirere, et contrafacientes condempnare teneantur.

Quod iurisdictio quam Ciuitas habet in castris non possit alienari. Cap. LV.

Item stat. et ord. est quod nulla iurisdictio nec aliquod ius iurisdictionis Ciuitatis castelli, quod ciuitas in aliquo castro uel loco haberet in comitatu dicte Ciuitatis uel extra positum finiri quietari remitti nec modo aliquo alienari nisi expresse et nominatum illud proponeretur, et reformaretur ad fabas nigras, et albas per tres partes consiliariis prefatis trium consiliorum dicte Ciuitatis pro tempore existentibus. In quo debeant esse ad minus due partes dictorum consiliariis dictorum trium consiliorum: Et aliter si iudicium fieri, et creari non possit, et si fieret uel creatus et factus esset non ualeat, et scribens aliter condemnatur communi in quingentis lib. den.

QUOD Non possit appellari a processibus factis auctoritate dictorum ordinamentorum. Cap. lvi.

Item prouiderunt, et ord. quod a processibus inquisitionibus preceptis bannis condemnationibus exactionibus, et grauaminibus que et que fierent ex uigore et auctoritate omnium et singulorum ordinamentorum et prouisionum in presenti uolumine statutorum contentorum non possit ab aliquo appellari nec de nullitate dici: Et si appellaretur aut opponeretur ullo modo non audiat appellans uel opponens siue de nullitate dicens.

QUOD Nulla porta ciuitatis possit de nocte aperiri. Cap. lvij.

Item ordinatum et prouisum est quod nulla porta ciuitatis predictae possit de nocte postquam firmata fuerit usque ad diem clarum aperiri sine uoluntate quattuor priorum populi adminis: et clauarum portarum non possint aperire alio modo ad penam centum lib. den. pro quolibet et qualibet uice.

Quod nullus officialis comunis possit tenere aliquem equum ad stipendium comunis. Cap. lvij.

Item prouisum, et ordinatum est quod si aliquo tempore reciperentur milites stipendiarii pro communi ad stipendium dicti comunis quod potestas et syndicus nec aliquis alius officialis comunis nec aliquis ex eorum famulis possint uel debeant per se uel alium ad ipsum stipendium mittere uel consignare aliquos equos nec retinere aliquos stipendiarios uel eorum equos in palatio dicti comunis uel in aliquo alio hospicio nec aliquem ex predictis ad suum uictum retinere: Et nullus stipendiarius debeat morari cum eis nec in aliquo de predictis locis, et si contrafecerint perdant de eorum salario. C. lib. den. Et stipendiarii perdant equos et arma et stipendia non soluantur eisdem: Et nullus officialis dicte ciuitatis qui ad stipendiarios recipiendos fuerit deputatus possit tales prohibitos recipere ad stipendium dicti comunis ad penam centum lib. den.

QUOD Omnes stipendiarii tam equites quam pedites comunis teneantur iurare sequimetur priorum populi. Cap. lviii.

Item ord. est et prouisum quod omnes, et singuli stipendiarii suis soldati dicti comunis equites, et

videlicet ille qui talem iuram uel aliam congregationem sollicitauerit ad inuenerit fecerit aut inceperit in quingentis lib. den. Ille uero qui ad predicta iurauerit intrauerit aut secutus fuerit in ducentis lib. den. Quicumque uero dederit consilium adiutorium uel fauorem ut predicta fiant puniatur in. C. lib. den. Vocatus autem uel alia quecumque persona qui seu que scripserit aliquid circa predictam iuram societate seu congregationem uetitam ut supradictum puniatur in ammissione manus que ei abscidatur. Item quod nulla persona debeat aliquo modo neque audeat de aliqua parte uel secta contendere pen. xxv. lib. den. Item quod si aliquis procuraret reducere dictam Ciuit. in aliquam partem uel septam propter quam reductionem popularis bonus et pacificus status dicte ciuitatis turbaretur ultimo iudicio puniatur et in confiscatione uorum bonorum: Statuentes et ordinantes quod nullus ciuis comitatus aut districtualis ciuit. Castellum uel habitans in dicta ciuitate comit. uel districtu audeat uel presumat directe uel per obliquum palam uel occulte adunationem gentis armigere facere uel congregare seu aliquem conducere uel destinare in iniuriam uel offensam seruitium uel deseruitium alicuius ciuit. castri ueruitatis uel loci domini uel alterius alicuius hominis uel persone sine expressa licentia dominorum priorum populi et consilij sedecim dicte ciuit. qui pro tempore fuerint sub pen. quingenta lib. den. cuiusque adunanti aut conducenti uel destinanti absque licentia supra dicta qua pena si non soluerit infra mens. a die qua uenerit in fortiam comunis amputetur ei pes ita quod a corpore penitus separetur: Et quod nullus ciuis comitatus uel districtualis uel habitans in dicta ciuit. comit. uel districtu audiant uel presumant cum stipendio uel sine ire maner aut esse in modum armigerum in seruitium uel deseruitium alicuius Ciuit. castri ueruitatis uel loci domini uel alterius singularis persone sine expressa licentia supradicta: Et qui contra fecerit condemnatur in. CC. lib. den. quam penam si non soluerit infra unum mensem a die qua uenerit in fortiam comunis amputetur ei pes ita quod a corpore separetur. Et predicta non uendicent sibi locum in euntibus uel conducentibus ad aliquod off. uel in illis qui fuerint conducti a quinque infra id stipendium lige in eundo longe ad aliquem locum distantem a dicta Ciuit. p. XL. miliaria: et predicta uendicent sibi locum ad futura tantum ad preterita uero possit et debeat pcedi et condemnari ad arbitrium domini potestatis usque in quantitate in. C. lib. p. quolibet et qualibet uice: et si potestas negligens fuerit in huiusmodi executionem perdat de suo salario mille lib. den.

QUALITER, ET PER QVOS ORDINAMENTA

Populi que essent obscura declarentur. Cap. LII.

Item statutum est et prouisum quod omnia et singula statuta prouisiones et ordinamenta populi supra scripta et infra scripta, et quodlibet eorum intelligantur et intelligi debeant ad bonum purum, et saluum intellectum sine aliqua obscuritate: et si dubium esset in aliquo eorum uel in dubium aut obscuritatem uerteretur propter quod uel que uitari possit uel tolli semper remaneat et sit in prouisione et deliberationem priorum populi pro tempore existentium et statutariorum: et quicquid correctum emendatum diminutum et augmentatum et positum fuerit per predictos priores et statuarios semper habeat et habere debeat roboris firmitatem non obstante statuto uel reformatione aliqua facta uel facienda per quam tolli possint uel infringi statuta et ordinamenta predicta uel aliquod eorum: sed habeant ipsi stat. et ordinamenta, et quodlibet eorum uim legum et statutorum: et pro legibus statutis, et ordinamentis precis, et truncis obseruentur in totum sine aliqua diminutione.

DE SIGILLO Dominorum priorum habendo, et modo sigillandi. Cap. LIII.

Item prouisum est quod domini Priores populi predicti habeant, et habere debeant unum sigillum paruum scutum ad in maginem beati et gloriosi Floridi circum datum his litteris sigillum priorum populi Ciuit. Castellum: Quod sigillum esse debeat penes prepositum siue supra priorem ipsorum priorum. Item aliud sigillum magnum in quo sculta sit Ciuitas, et ab uno latere imago beati Floridi et ab alio imago beati Amantij habens in circulo has litteras croce sigillum comunis ciuit. Castellum: Cum quibus littere comunis et populi sigillentur dummodo non apponatur sigillum magnum in aliqua littera nisi fuerit sigillo paruo signata per supra priorem cum quo sigillentur littere que mittuntur pro parte dominorum priorum.

Et tertium

et tertium sigillum mediocre cum quo sigillentur littere que mittuntur sub positis dicte Ciuitatis comuni, et apodixe solutionum fiendarum per comune que sigilla stent, et stant debeant in capsula clausa cum quatuor clauibus, quarum clauium priores cuiuslibet porte debeant habere unam que capsula semper et continue stet in audientia palatii domino Priorum: Et si sex ex dictis dominis prioribus fuerint concordantes de sigillando aliqua litteram seu apodixam quod ceteri priores debeant consentire, et dictam litteram seu apodixam sigillare pena contrafacienti quinquaginta librarum denariorum.

DE Rebus que uenduntur pro comuni non emendis per officiales comunis. Cap. liij.

Item stat. et ord. est quod nullus prior populi qui pro tempore fuerit nec eius filius uel frater uel alia persona pro eis nec aliquis officialis forensis dicti comunis uel eorum familiares uel alia persona pro eis nec Camerarius comunis uel eius Notarius nec frater uel filius alicuius eorum nec aliqua persona pro eis durante eorum officio possint uel debeant emere uel emi facere aliquos equos comunis uel bladum uel aliquod aliud quod pro communi uenderetur ad pen. xxv. lib. den. pro quolibet contrafaciente et qualibet uice. Et nullus qui haberet dictas res uendere uel concedere pro communi debeat talibus personis prohibitis uendere uel concedere sub dicta pena. Et potestas et syndicus maior pro tempore existens curam de predictis et sollicitudinem habeant, et sic inquirere, et contrafacientes condempnare teneantur.

Quod iurisdictio quam Ciuitas habet in castris non possit alienari. Cap. LV.

Item stat. et ord. est quod nulla iurisdictio nec aliquod ius iurisdictionis Ciuitatis castelli, quod ciuitas in aliquo castro uel loco haberet in comitatu dicte Ciuitatis uel extra possit finiri quietari remitti nec modo aliquo alienari nisi expresse et nominatim illud proponeretur, et reformaretur ad fabas nigras, et albas per tres partes consiliario et prefato et trium consiliorum dicte Ciuitatis pro tempore existentium. In quo debeant esse ad minus due partes dictorum consiliario et dictorum trium consiliorum: Et aliter syndicus fieri, et creari non possit, et si fieret uel creatus et factus esset non ualeat, et scribens aliter condemnatur communi in quingentis lib. den.

QUOD Non possit appellari a processibus factis auctoritate dictorum ordinamentorum. Cap. lvi.

Item prouiderunt, et ord. quod a processibus inquisitionibus preceptis bannis condemnationibus exactionibus et grauaminibus que et que fierent ex uigore et auctoritate omnium et singulorum ordinamentorum et prouisionum in presenti uolumine statutorum contentorum non possit ab aliquo appellari: nec de nullitate dici: Et si appellaretur aut opponeretur ullo modo non audiat appellans uel opponens siue de nullitate dicens.

QUOD Nulla porta ciuitatis possit de nocte aperiri. Cap. lvij.

Item, ordinatum et prouisum est quod nulla porta ciuitatis predictae possit de nocte postquam firmata fuerit usque ad diem clarum aperiri sine uoluntate quatuor priorum populi adminis: et clauarum portarum non possint aperire alio modo ad penam centum lib. den. pro quolibet et qualibet uice.

Quod nullus officialis comunis possit tenere aliquem equum ad stipendium comunis. Cap. lvij.

Item prouisum, et ordinatum est quod si aliquo tempore reciperentur milites stipendiarii pro communi ad stipendium dicti comunis quod potestas et syndicus nec aliquis alius officialis comunis nec aliquis ex eorum famulis possint uel debeant per se uel alium ad ipsum stipendium mittere uel consignare aliquos equos nec retinere aliquos stipendiarios uel eorum equos in palatio dicti comunis uel in aliquo alio hospicio nec alioque ex predictis ad suum uictum retinere: Et nullus stipendiarius debeat morari cum eis nec in aliquo de predictis locis, et si contrafecerint perdant de eorum salario. C. lib. den. Et stipendiarii perdant equos et arma et stipendia non soluantur eisdem: Et nullus off. dicte ciuitatis qui ad stipendiarios recipiendos fuerit deputatus possit tales prohibitos recipere ad stipendium dicti comunis ad pen. centum lib. den.

QUOD Omnes stipendiarii tam equites quam pedites comunis teneantur iurare sequimetur priorum populi. Cap. lviii.

Item ord. est et prouisum quod omnes, et singuli stipendiarii siue soldati dicti comunis equites, et

Pedites qui pro tempore fuerint teneantur et debeant iurare, et promittere dominis prioribus qui pro tempore fuerint sequimētū ipsorum dominorum priorum, et ipsis obedire in omnibus eorum mandatis.

Quod potestas et alii officiales dicti communis teneantur iurare seruare statuta populi, et quod dicta statuta preualeant aliis omnibus statutis. Cap. LX.

Item stat. et ordin. quod dominus potestas syndicus maior, et ceteri officiales dicti communis, et populi qui pro tempore fuerint teneantur, et debeant tempore ipsorum aduentus, et quo eorum iurabunt officium iurare et promittere obseruare omnia statuta et ordinamenta, et decreta populi supradicti facta et in posterum fienda, et totis uiribus eorum in fauorem dictorum communis, et populi prebere totum suum posse auxilium consilium, et fauorem ad augmentum status pacifici popularis, et tranquilli comunis et populi prelibati, et officij dominorum priorum populi antedicti: Que statuta ordinamenta et decreta populi preualeant alijs statutis, et ordinamentis dicti comunis factis, et in posterum fiendis sub pen. xxv. lib. den. pro quolibet capitulo non seruato.

Qualiter condemnationes debeant solui. CAP. LXI.

Item stat. et ordin. ad hoc ut condemnationes fiende in futurum, et iam facte communi predicto citius persoluantur, quod quilibet condemnationes in futurum fiendas teneatur et debeat soluere camerario dicti comunis pro comuni recipienti infra quindecim dies computandos adie facte condemnationis, si a tali condēnatione siue condemnationis sententia non fuerit appellatum: Si uero ab ea fuerit appellatum infra decem dies adie late sententie super apellationis causa computandos ad pen. quarti pluris, Et cum dicto quarto pluri dictę condemnationes post dictorum terminorum lapsum exigantur, et exigi possint, et debeant per rectores et officiales dicti comunis pro comuni predicto a condemnatis, et fideiussionibus eorum, et si haberi non poterint ab aprobatore qui talē fideiussorē aprobauit: Aliter dictę condēnationes uel aliqua ipsarum cancellari non possint deactis, et libris dicti comunis nisi eis cum dicto quarto pluri comuni predicto integraliter persolutis: Et simili modo, et forma quilibet teneatur et debeat soluere condemnationes recollatas iam factas infra quindecim dies computandos adie qua p̄ses prouiso bannita fuerit cum tubis per ciuitatem predictam ad dictam penam quarti pluris: Et predicta banniatur per Ciuitatem predictam ut eorum notitia habeatur: Et predicta pena quarti pluris non habeat locum in contumaciis nec indetentis in carceribus comunis: Et istud ad p̄terita presentia, et futura se extendat.

Quod nullum opus comunis detur ad faciendum nisi ad incantum. Cap. lxij.

ITEM Quod domini priores populi presentes uel qui pro tempore fuerint non possint uel debeant dare uel concedere uel locare ad faciendum fieri opus seu laborerium aliquod pro comuni predicto nisi solum ad incantum fiendum in consilio generali in presentia domini maioris syndici pro tempore existentis et sexaginta hominum ad minus Ciuium dictę ciuitatis, Et tunc illi persone que pro minori pretio tale laborerium siue opus comunis se facere pmiserit cōcedat ad pen. L. lib. den. p quolibet eorum et quilibet uice.

Quod priores neq; Cam. comunis possit dar alicui off. cartam cerā nec penas. Cap. lxij.

Item prouisum est quod dñi priores populi Camerarius comunis Castelli uel aliquis alius officialis uel masarius comunis predicti pro tempore existentes uel aliquis ipsorum non possint uel debeant dare uel dari facere aut mandare quod dentur pro dicto comuni seu ipsius comunis expensis aliquos libros cartas ceram atramentum uernicem uel pennas alicui seu aliquibus rectoribus uel officialibus comunis uel populi dictę Ciuitatis ciuibus uel forensibus presentibus uel futuris uel alicui ipsorum sub pen. centum lib. den. quilibet contrafacienti seu contra predictam formam danti dari facienti seu mandanti dari in quibus quilibet contrafaciens pro uice qualibet comuni predicto per dominum maiorem syndicum dicti comunis expensus condemnentur: Et si camerarius contrafaciens inuentus fuerit ab officio camerarius sit priuatus ipso iure: Et in perpetuum in camerarium comunis predicti uel in eius officialem esse seu eligi non possit quoquo modo: Prouiso tamen, et facto quod camerarius camere dicti comunis dare possint,

et debeant cuilibet priorum Notario pro tempore existē. et Notario reformationum seu cancellario dicti comunis libros cartas pennas atramentum i psis uel eorum alteri oportuna, et necessaria dicti comunis expensis pro eorum officio exercendo, et ceram pro sigillādo litteras p parte dictorum dominorum priorum, et comunis prefati destinandas.

DE ELECTIONE Officialium ciuium, et eorum deuelo. Cap. lxiiij.

Item statuerunt, et ordin. quod domini priores populi pro tempore existē. una cum consilio de quo disponitur in statutis, et non aliter uel alio modo teneantur, et debeant facere electiones quorumcunq; officialium ciuium dictę Ciuit. secundū formam statutorum et ordin. dicti populi et comunis et tempora salari officialibus electis non determinata, et tassata ab ipsis statutis statuer determinare et decernere secundum quod eis videbitur conuenire. Et quod quicumque fuerit per dictos dominos priores, et consiliū electus ad aliquod officium non possit per se uel alium uel pro alio in eodem officio elligi uel etiā refirmari inde ad unum annum proxime secutu, et qui contrafecerit puniatur tam elligens quam acceptans in decē lib. den. et electio ipso iure non ualeat: Saluo quod cancellarius, et Not. reformationū possit in eodem officio refirmari: Et teneatur, et debeat quilibet electus ad aliquod officium dictę Ciuitatis per se ipsū dictum officium personaliter operari nec ualeat alicui dictum officium comictere, et si fieret comictio nō ualeat ipso iure et comictens ab officio sit priuatus: Et nihilominus tam comictens quā recipiens in lib. xxv. den. pro quolibet per maiorem syndicū condēnetur, Et non possint dicti priores, uel consiliarij alij quem elligere ad aliquod officium uel benefitiū ciuit. cum salario qui haberet aliud officium uel benefitiū a dicto communi uel qui esset de numero dictorum dominorum priorum uel consiliariorum elligentiū pen. tam elligenti quam acceptanti quinquaginta lib. den. pro quolibet ab eis per maiorem syndicum exigenda, et nihilominus electio talis ipso iure non teneat. Saluo quod non uenient sibi locum predicta si quis extraheretur ad officium prioratus uel eorum Not. uel esset electus ad aliquam ambasciatam faciendam quod tunc dictum officium prioratus, et notariatus, et ambasciata possint libere acceptare non obstante quod aliud officium habuerit cum salario: Et predicta uel aliquod predictorum non uendicent sibi locū in casibus ciuilibus per statuta populi uel comunis specialiter aliter esset prouisum hoc addito, et declarato quod nullus ciuis ad aliquod officium uel benefitiū dictę ciuitatis comitatus uel districtus cum salario uel sine elligatur uel possit elligi nisi tantum uno mense ante quam incipiat tale officium: Et si aliter fieret non ualeat ipso iure: Et elligentes contra formam predictam ante tempus predictum puniatur p dictū maiorem syndicum in decem lib. den. pro quolibet elligente: Et quod in predictis et quolibet predictorum casuum dominus maior syndicus dictę Ciuit. possit teneatur et debeat inquirere et procedere summarie, et sine strepitu et figura iudicij, et reprobos culpabiles punire in dictis penis statutis ordinamentis uel reformationibus in contrariū loquentibus non obstantibus: Firmantes etiā quod alij officiales dicti comunis sine salario de quibus per formam stat. non esset prouisum possint elligi p dominos priores p tempore existē.

DE DE VETO OFFICIALIUM Forensium. Cap. lxv.

Item statuerunt prouiderunt, et ordinauerunt quod nullus qui fuerit potestas syndicus maior officialis maior gabellarum officialis maior plani seu dānorum datorum uel in aliquo alio officio particulari in dicta ciuit. Castelli possit elligi uel ad summi ad aliquod officium in dicta Ciuit. Castelli uel eius comitatus uel districtu inde ad. v. ānos proxime uent. si uero fuerit aessor iudex seu miles in dicta ciuitate cum aliquo officiali non possit esse in dicta Ciuitate per se uel cum alio inde ad tres ānos tunc proxime uent. Si uero fuerit Not. uel cum aliquo dictorum officialium uel aliorum in dicta ciuit. Castelli non possit similiter esse ad aliquod officium in dicta Ciuitate comitatu uel districtu inde ad duos annos proxime subse,

quentes. Si uero fuerit domicellus uel famulus dictorum off. in dicta Ciuit. non possit esse in simili officio uel aliquo alio dicte Ciuitatis inde ad unum annum proxime uenturus. Et si aliquis contra predictam formam electus uel assumptus fuerit ipsius electio uel adsumptio non ualeat ipso iure. Et ex ea talis electio uel adsumptio ius aliquod non queratur. Et quod nullus contra dictam formam audeat uel presumat in dictam ciuitatem uenire in aliquo officio uel aliquod officium acceptare uel exercere in dicta Ciuitate uel eius comitatu. Et si contrafecerit et fuerit officialis particularis in quingentis lib. den. puniatur, si uero aessor iudex uel miles in ducentis lib. den. Si uero fuerit Not. in centum lib. den. Si uero domicellus uel famulus in viginti quinque lib. den. pro quolibet, et qualibet uice condemnentur. Et nibilo minus quod fecerint non ualeat ipso iure. Et quod nullus potestas maior syndicus maior officialis plani siue damnorum datorum, et maior Officialis gabelle nec aliquis alius officialis forensis electus ad aliquid officium particulare in dicta ciuit. castelli possint nec debeant pro aliquo eorum officio exercendo in dicta Ciuitate uel eius comitatu tenere uel habere aliquem officialem qui sit de dicta ciuitate Castelli uel eius comit. et districtu nec de aliqua terra confinanti cum comit. dicte Ciuit. Saluo quam de Ciuit. Arelij de qua ducere possint, nec aliquem fam. qui sit de dicta Ciuitate Castelli uel eius comitatu uel districtu sub dictis penis, pen. singula singulis referendo. Et predicta non uendicent sibi locum in officialibus ciuibus ciuitatis Castelli nec in cancellario nec in capitaneo, et fam. domino prioru in quibus seruetur id quod est a stat. dicte ciuitatis dispositum uel in posterum disponetur.

DE MODO CONCEDENDI Represaleas, et eis utendis. Cap. lxxvi.

Item statuerunt, et ordi. quod quicumque uoluerit sibi concedi represaleas contra aliquam ciuitatem terram castrum uel locum, et homines predictorum locorum occasione alicuius iniustitie sibi facte uel iniustitie denegate debeat coram dominis prioribus populi dicte Ciuit. pro tempore existentibus et coram domino potestate qui pro tempore erit porigere petitionem suam continentem causam quare petit represaleas, et quantitatem pecuniarum, et res quas dixerit sibi esse debitas et nomina debitorum clare et distincte in forma. Qui domini priores, et potestas recepta dicta petitione per litteras eorum debeant requirere uniuersitates dictorum locorum contra quas represaleas peterentur seu rectorum ipsorum uniuersitatum saltem bis expensis talis petentis represaleas sibi concedi quod debeant facere satisfieri dicto nostro ciui de eo quod peteret sibi concedi represaleas uel debeant assignare legitimum causam quam dicto nostro ciui satisfieri non debeat de qua legitima causa assignata utrum fuerit legitima uel non cognoscat Dominus potestas Ciuitatis Castelli. Et si non fuerit tali ciui satisfactum aut non fuerit legitima causa assignata alegata quam non debeat saltem satisfieri tunc ad petitionem dicti nostri ciuis potestas debeat pcedere contra debitorem talis nostri ciuis siue fuerit debitor uniuersitas siue persona alia singularis super dicta petitione porrecta. Et facta legitima probatione, et liquidatione debiti in dicta petitione contenti, potestas debeat pronuptiare in sorte, et expensis contra tale debitorem nostri ciuis, non obstante absentia talis debitoris dummodo citetur in processu, et pronuptiatione ad petronem in platea dicte ciuitatis. Et habita pronuptiatione super sorte, et expensis si non fuerit satisfactum dicto nostro ciui. Tunc domini priores populi teneantur ad petitionem talis nostri ciuis petentis represaleas sibi concedi proponere in consilijs opportunis dicte Ciuit. si placet consilijs quod represaleas concedant. et si fuerit obtentum secundum formam stat. tunc predicti domini priores et potestas iterato teneantur requirere tales uniuersitates quod debeant satisfieri facere dicto nostro ciui, et notificare processum predictum factum esse, et esse obtentum in consilijs opportunis represaleas esse concedendas tali nostro ciui contra uniuersitates predictas quod si non fuerit satisfactum infra terminum decem dierum adie notificationis facte quod ex tunc dicto termino elapso per potestatem dicto nostro ciui represaleas effectualiter concedantur. Et aliter represaleas nullatenus concedantur et concessae non ualeant. Et facta huiusmodi concessione represaleas dominus potestas tam concedens quam qui pro tempore fuerit sub penis ducentarum lib. ad omnem requisitionem dicti nostri ciuis cui essent represaleas predicto modo concessae teneat, et debeat facere executionem sortis et expensis contra homines talis uniuersitatis, et res, et bona ipsorum usque ad integrum.

satisfactionem ipsarum. Saluo quod talis habens licentiam reprehendendi non possit eis uti contra nos siros ciues habitantes in loco contra quem represaleas erunt concessae uel contra homines illius loci habitantes in terra ciuit. uel comit. Et quod ille cui fuerint concessae repressaleas teneat facere scribi ea die uel sequenti per not. reformationum uel Not. dominorum priorum totum id quod habuerit seu receperit occasione represaliarum sibi concessarum ad hoc ut sciatur quando satisfactio fuerit completa. et que contrafecerit condemnentur per dominum potestatem in uiginti quinque lib. den. Et ius reprehendendi amittat. Et predicta omnia et singula loquentia in ciue habeat, et uendicent sibi locum in comitatino dicte nostre ciuitatis.

Q V O D Confines comitatus reuideantur.

Cap. LXVII.

Statuimus, et ordinamus quod cum multum de comit. per uicinias nostras sit occupatum, quod confines nostri comit. reuideantur. Et ad predicta facienda domini priores pro tempore existentibus saltem semel in anno debeant deputare duos bonos et prudentes uiros qui diligenter teneantur, et debeant dictos confines reuidere, et referre dominis prioribus pro tempore existentibus si uiderint aliquid de nostro comitatu esse occupatum per aliquas nostras uicinias. Et quod dicti domini priores quibus fuerit relatum quod aliquid de dicto comitatu esset occupatum teneantur et debeant in consilijs opportunis dicte Ciuit. proponere quid in predictis esset faciendum, et illud quod fuerit obtentum in dictis consilijs debeant effectualiter executioni mandari.

Q V O D Habentes iura communis relaxare debeant.

Cap. LXVIII.

Sat. et ordi. quod quicumque habet seu in futurum habebit de bonis mobilibus seu in mobilibus dicti communis Castelli uel pontis montis castelli uel aliorum pontium uel ad dictum commune uel pontes modo aliquo pertinentibus infra menses computandos a die quo per priores populi qui pro tempore fuerint missi fuerit bannimentum teneat et debeat ipsa bona relaxare dicto communi, et ipsa tradere, et assignare camerario dicti communis libera, et expedita ad pen. C. lib. den. de quibus tantum dominus potestas quam maior syndicus teneantur et debeant inquirere ex eorum officio, et ad petitionem cuiuscunque accusanti, uel denuntiantis secrete uel palam et repositos culpabiles de facto condempnare et punire in dicta pena et relaxatione honorum, et de omni eo quod effectualiter deuenire fecerit in communi habeat duos solidos pro qualibet libra pene ualoris rerum quas predicto occasione fecerit effectualiter deuenire in communi. Item quod dicti Domini priores teneantur, et debeant facere fieri unum librum cartarum pecudinarum in quo scribantur per Not. appasatus omnes possessiones communis et pontium ubicunque sint siue in ciuitate siue in comitatu. Qui notarij teneantur, et debeant scribere possessiones predictas et numerum tabularum, et confines nouos et uelures. Et si contingeret quod bona alicuius uenirent confiscanda uel alio modo acquirere communi Notarij camere qui pro tempore erunt teneantur et debeant ponere, et describere in dicto libro per confines, et latera pena cuiilibet contrafacienti. C. sol. den. Qui liber debeat stare in domo dominorum priorum.

De instrumentis communis ponendis in registro communis.

Cap. lxxviii.

Item stat. et ordi. quod quicumque Not. fecerit aliquod instrumentum communis teneatur, et debeat illud ponere, et scribere in publica forma in registro communis seu cartulario in quo sunt subscripta alia instrumenta et priuilegia communis infra unum mensem adie celebrati contractus ad pen. xxv. lib. den. cuiilibet Not. contrafacienti, et qualibet uice. Et tale registrum debeat esse in domo dominorum priorum in cartis pecudinis copertum cum palectis. Et quod nullum instrumentum communis laudorum pacis concordie seu tregue uenditionis transactionis possit fieri per not. forensem. sed tantum per Not. Ciuitatis. Et potestas qui pro tempore fuerit teneatur et debeat cogere Notarios ad obseruationem predictorum.

DE Balneo de fontecchio.

Cap. LXX.

Statuimus, et ordinamus quod domini Priores populi pro tempore existentibus teneantur, et debeant pen. xxv. lib. den. proponere in consilio sexaginta quod placeat dicto consilio uideri ordinare et reformari super balneo de fontecchio cum dicatur ipsi balneum fore utile per communi et pluribus uirtutibus abundare, et quod fuerit in dicto consilio ordinatum facere debeant executioni mandare ad dictam penam.

Q V O D Nullus sine licentia Dominorum Priorum possit imponere uel exigere aliquod dantiu mueta uel collecta uel aliquam factionem reale uel personale in comit. Castelli. Ca. lxxi.

Item stat. et ordi. quod nulla persona audeat uel presumat in comit. territorio uel districtu Ciuit.

predicte alicui p̄sōe collegio uille castro uel uniuersitati imponē exigere uel colligere recipere uel perē
pere aliquod datum mulctam collectam uel prestantiam nec eos cogere uel grauare ad aliquam custodia
diurnam uel nocturnam facien ā in aliquo castro turri uel fortilitio dicti comitatus territorij uel distri
ctus nec ad faciendum uel subeundum aliquam factionem realem uel psonalem in aliquo castro uel for
tilitia in dicto comitatu territorio uel distric u sine licentia, et uoluntate dominorum prioru populi, et
duarū partiū consilij, lxiiij. populi dicte ciuit. in sufficienti numero congregati de qua licentia aparere
debeat pub. instrumentū scriptum manu cancellarij dicti cōmunis: Et qui contrafecerit in predictis uel
aliquo pdictorum condemnatur per dominum potestatem in quingentis lib. den. pro quolibet et qualibet
uice: Et dominus potestas de predictis possit inquirere et inuestigare procedere et sententiare tam ex
suo officio quam etiam ad denuntiationē, et accusationē cuiuslibet et possit quilibet accusare et denū
tciare et habeat quartam partem pene: Et syndici castroru, et uillarum dicti comitatus, et districtus te
neant denūtiare, et referre cōtrafacienti dño potestati sicut tenent ex forma stat. cōtra alios mallestia
cōmittentes: Et predicta locum non habeant in capitaneis, et superstitibus castrorum dicti comitatus, et
districtus qui mittuntur, et elliguntur pro dicto cōmuni ad custodiam dictorum castrorum et fortilitia
rū, et etiam in datijs collectis et factiōibus que permittunt ex forma statutorum, et ordin. dicte Ciuitatis
quibus liceat eorū offi iū exercere secundum formam dictorum statutorum.

¶ Quod dñi Priores possint, et debeant uēderē gabellas, et alios puētus cōis adincāt. Cap. lxxij.

¶ Item stat. et ordin. quod domini priores populi possint teneantur et debeant uendere concedere, et
alienare a incātū in palatio eorū habitatiōis et non alibi in consilio gñrali in quo inter sint adminus Jexa
ginta homines ciues dicte ciuit. et ad incantum ponere omnes, et singulas gabellas et prouentus dicti cō
munis qui et que uendi, et alienari adincantū consueuere, dū tamē dicti prores p tempore existentes de
beant subastare et adincantū ponere dictas gabellas, et prouentus tantum per duos menses ante finitum
tempus precedentis emptionis talis gabel. uel prouentus que uenderetur uel poneret adincantū, dum tamē
concedi uendi uel alienari non possint nisi fuerint subastate per spatū unius mensis adminus et quattuor
uicibus: uidelicet qualibet edomeda semel: Et qđ tūc possint concederē pro incātū usq; ad quantitātē .x. sol.
pro quolibet libra secundū qđ eis pro utilitate dicti cōmunis uidebitur expedire et nō ultra et factis di
ctis subastationibus, et incantis plus offerenti concedere uendere et alienarē secundū formam: et tenorē
capi uoloz de tali gab. loquentiū in uolumine statutoz gabelle positorum: Et teneantur et debeant reci
pere a dictis emptoribus tpe emptionis dictaz gabellaz seu quando fieret instrumentū talis emptionis ac
cipere a dictis emptoribus duos bonos et idoneos fideiussores aprobatos per aprobatorē dicti communis
de obseruando et adimplendo oīa in instrumento contenta. Et si contra predictam formam uendiderint
cōcesserint uel alienauerint seu uēdi cōcedi uel alienari fecerint non ualeat id qđ fecerint ipso iur: Et ni
hilominus quilibet ex prioribus, et Not. qui dicta instrumenta confecerit in .xxv. lib. den. pro quolibet
puniat tempore syndicatus. Et teneatur et debeat dictus not. dominorū priorum instrumenta uendit
tiōis gabellaz, et prouentuum cōmunis infra quattuor dies adie celebrati contractus manu propria sub
dicta pena scribere, et publicare in pub. formam. Et eodem modo quo uendi debent gabelle, et alij prouē
tus dicti cōmunis uēdi debeant passis tiberis, uidelicet passis pōtis de nouole: et pōtis mōtis Castelli, et ali
bi ubi eis uidebitur necessarium, et utile pro cōmuni: Et in dicto consilio generali in quo inter sint admi
nus. lx. homines ut dictum est possint domini priores facere constituere et ordinare syndicos generales
p dicto cōmuni ad uendendum et locandū gabellas: et prouentus dicti cōmunis cū oībus, et singulis pac
tis modis conditionibus: et clausulis in dictis instrumentis necessarijs uel oportunis.

¶ DE inmunitate forensium.

Cap. lxxij.

¶ Item stat. et ord. quod omnes et singuli foren. laborantes laboratores terraz uel artifices qui uene
rint ad habitā. familiariter in ciuit. uel cō. castelli et eorū arts artificia laboratores laboreria t pibus
tamē congruis et cōdecētibus exercuerint et se scribi fecerint per not. dñorū prioru pro tpe in offi
tio existē. sint et esse intelligant ex nunc immunes liberi, et exenti ab oībus et singulis oneribus, et
factionibus psonalibus imponēdis p dictū cōmune p quinque annos initiandos ea die qua in dictā Ciuit.
uel comitatū familiariter uenerint, et habitauerint et se scribi fecerint per dictum Not. infra quod tem
pus nullus dictoz artificū uel laboratorum elligi possit uel debeat quo quo modo in syndicū gualdarium

uel custodem cellatum uel stantialem uel capitā. capitantie uel balitorem dicti cōmunis quoquo quesito co
lore per directum uel per obliquum nec pro dictis factionibus psoalibus cogi molestari uel inquietari per
aliquem officialem dicti cōmunis presentē uel futurum ciuem uel forensem uel aliquam aliam singularem
personam pena .xxv. lib. den. cuilibet contrafacienti in quibus per dominum maiorem syndicum dicti
cōmunis possint, et debeant expressius condemnari, et quod nullus offi. dicti communis uel alia quecum
que persona possit audeat uel presumat dictos forenses qui uenerint ad habitandū in dictam ciuitatem uel
comit. ut supra grauare molestare uel inquietare ad solutionem alicuius gab. bucarum sed a dicta gabel
la, et eius solutione penitus sint exempti ad penam predictam cuilibet contrafacienti. Qui notarius do
minorum priorum sub pena predicta non possit uel debeat pro scriptura alicuius predictorum accipere
uel habere ultra duos sol. den. pro rogitu, et pro publicatione octo sol. den. prouidētes et stantiantes quod
domini priores populi p̄sentes et qui pro tempore fuerint sub pen. xxv. lib. den. pro quolibet contrafa
ciente in quibus per dictum syndicum expressius condemnentur teneantur et debeant pdicta cū tubis et nac
caris p ciuit. Castelli adminus semel tēpore eorū offitij facere publice bāniri ad hoc ut predicta omnibus
innotescant in predictis uel aliquo predictorum aliquo non obstante.

¶ DE Electionibus officialium, et stipendiarioz nō portādis p alios quā p ciues. Cap. lxxiiij.

¶ Item stat. et ordin. quod domini priores qui p tpe erunt teneantur, et debeant facere p̄ntare electio
nes officialiū forensium, et stipendiarioz illis psonis que pro tempore elligentur ad aliquod offitū in di
cta Ciuit. uel comitatu uel ad stipendium dicti cōmunis p ciues originarios dicte ciuit. et non p aliquē
forenē, et qui non sit oriundus de dicta Ciuit. nec per aliquē familiarē alicuius psonē nec p aliquē qui
haberet salarium a dicto cōmuni pen. C. lib. den. Dñis Prioribus qui contrafecerint et pen. x. lib. illi qui
portauerit aliquā electionē contra dictā formā: Et nihilominus qđ fecerit nō ualeat nec teneat ipso iur.

¶ DE Honorādis festiuitatibus Beatoz FLORIDI, Et AMANTII. Cap. lxxv.

¶ Item stat. et ord. ad honorem oīpotentes Dei, et beatoz Floridi, et Amantij p̄fectoz dicte Ciuit.
qđ p cōmune, et omnes hoīes dicte Ciuitatis fiant, et celebrētur due festiuitates p quolibet anno una ui
delicet de mense Augusti die. xxij. ipsius mensis, et alia de mense Nouemb. die tertiadecima dicti men
sis in qua quidē festiuitate de mense Augusti fiant, et elligantur p dominos priores populi et consilium.
lxiiij. p tpe existē. duo ciues de duabus portis qui sint superstites ad puidē. su p expen. et honore fiē
do, et p dictum consiliū deliberet, et reformetur quid et quanta quantitas debeat expen. p honorando
festiuitatē per dictam: Et quicquid p dictos dños Priores, et consiliū pdictū deliberatum fuerit Cam.
dicti cōmunis debeat soluer cum effectu secundū dispositionē dictoz su p̄stitū, de qua qđē quantitate ema
tur, et fiat unum blaiuum. x. brachioz de scarlacto cum banda supra secundum consueudinem ualoris ad
minus. xxx. floren. auri ad qđ curri debeat in dicto festo p equos cursores a ponte sobarie usque ad pala
tiū dominoz prioru recto tramite ut cōsuetū est cum ragaZinis supra. Qui equi, et ragaZini primo p
Not. dñoz Prioru debeant scribi et qui nō esset scriptus nō possit blaiū h̄re. Et debeat dicti equi et ra
gaZini ad dictū pōtē sobarie ire, et ibi p Not. Dñoz prioru et off. dñi Potestatis h̄re mōsam et ordi
nē currendi: Et quicquid equus cum ragaZino primo uenerit ad brauium qđ stare debeat iuxta palatium
dñoz Prioru in platea ille habeat blaiuum si obserauerit ordinē mōsse date p dictos off. Et qđ nullus
in itinere seu cursu debeat dare uel p̄stare dictis equis sine ragaZinis aliquod impedimentū ad pen. C. lib.
Alij uero honores et ioca fiant secundū dispositionē dictoz duorum officialium. Et simili modo in
alia festiuitate de mense Nouemb. p dictos dños Priores et consilium. lxiiij. fiant et elligant duo ciues
de alijs duabus portis su p̄stitis ad honorañ. dictam festiuitatē, et p dictos dños priores, et cōsiliū. lxiiij.
puideat, et reformetur de quantitate pecunie dicti cōmunis q̄ spendi debeat p honorando dictā festiui
tatē: et quicquid p eos deliberatum fuerit Cam. debeat soluere secundū dispositionē dictoz duorum su p
stitū et ut dicti su p̄stitis ordinauerint. In qđē festiuitate fiāt ad honorē dictoz sanctoz. xij. duplerij
adminus in astis ponderis. v. lib. pro quolibet: Et Dñi priores, et eorū Not. potestas, et ceteri officiales
foren. dicti cōmunis unū torticiū pro quolibet secundū dispositionē dictoz duoz superstitum. Qui
duplerij, torticiū offerri, et dari debeant in Ecclesia s̄cti Floridi ad Altar maius cōfessionis dicte Ec
clesie p celebratione diuini offitij totius anni: Et uadant cum dictis torticijs et duplerijs acensis a palatio

dominoꝝ Priorum usq; ad dictum altare: Ceteri autem honores, et ioca fiant secundum dispositionem, et ordinatione dictorum duorum superstitum.

Item stat. et ord. quod ad honorē, et reuerētia omnipotentis dei, et gloriose uirginis Marie matris eius et beatorū confessorū Floridi, et Amantij patronorū, et defensorū Ciuitatis, et comitatus Castelli, et totius curie celestis qđ in die festiuitatis dictorū sanctorū Floridi, et Amantij de mense Nouembris quod omnes et singuli consules artium dicte ciuitatis. Et hoies ipsarū artium debeant se congregari dicto die oēs, et singuli simul eodem tpe in Ecclesia sancti domini uno āno, et alio anno sequēti in ecclesia sancti Frācisca dicte Ciuit. et sic cōtinue successiue debeat obseruari: Et quod dicte artes simul, et eodem tpe debeant ire processionaliter cum torchis, et fachelis seu candelis more solito cum eo numero hoium eorū artis quoluerint ad dictam ecclesiam beatorū Floridi, et Amantij usq; ad altare magnū cōfessionis dicte ecclesie. Et debeant offerre ad dictum Altare saltem unum torchium seu duplerium pro qualibet arte: Et ad hoc ut omnis tollat contemptio materia qđ dicte artes debeant hoc modo, et ordine procedere, uidelicet in anno pximo uenturo uadant, et primi sint iudices: et Notarij collegij dicte ciuitatis: In secūdo uero anno proximo sequenti uadant, et primi sint in p̄fessione p̄dicta mercatores, et cāpsores guatoli, et aurifices dicte Ciuit. Et sic postmodū singulis annis successiue quelibet dicte artium suo anno sit prima et altra secūda in processione p̄dicta.

Post uero dictas duas artes procedant alie artes successiue una post aliā pro ut inferius subscripte sūt: Lanaioli, Medici, et specarij, Bambacarij, Calzolarij, Beccarij, Fabri, Magistri lapidū, et Legnaminum, Farsetarij, Cultrarij, et Rigaterij, Sartores, Cimatores, Peliparij, Tabernarij, et Hospitatores, Bruscolaioli, et Camangiaioli, Ciabaterij, Barabitorjores, Fornarij, Fornarij, Vasarij, et Molendinarij.

Et quod nullus audeat uel presumat dicta ordinamenta in totum uel in partem infringere aut ausu temerario contrāire pen. C. sol. den. pro quolibet, et qualibet uice. Statuentes insuper quod nullus minor. xiiij. annoꝝ nec aliquis alius qui non sit de arte debeat ad dictā processione accedere, nec cum hoibus dicte artis processionaliter ire pena eunt et ducenti contra dictam formā. xx. sol. den. Et potestas p̄dicta, et quodlibet p̄dictorū obseruari facere teneat. Et a contrafacientibus in aliquo p̄dictorū dictas penas de facto auferre.

DE Honorando festiuitatem beate Lucie Virginis. Cap. lxxvi.

Item stat. et ordiñ. quod Dñi priores populi, et eorū consiliū. xvi. qui pro tempore erunt teneantur, et debeant quolibet anno de mense Decembris prouidere, et ordinare de honore fiendo in festiuitate beate Lucie uirginis: et martiris ad cōmemorationem recuperationis libertatis nostre Ciuitatis tali die recuperate per captione cassarorū, et expulsiōne gentis uel tramontanoꝝ in eis existentium.

DE Elimosinis, et oblationibus fiendis. Cap. lxxvii.

Item statuerūt: et ordiñ. quod domini priores populi pro tēpore existē. possint teneant: et eis liceat dare, et soluere infra scriptis locis religiosi fratrum, et monialium infra scriptas elimosinas denarioꝝ, et cere pro quolibet āno, uidelicet cōuentui fratrum seruoꝝ sancte Marie de mense Martij in festo assumptionis gloriose uirginis Marie unum duplerium ualoris. v. lib. den. in festo Assumptionis beate Marie de mense Augusti unum duplerium ualoris quinq; lib. den. In festo Natiuitatis gloriose uirginis Marie de mense Septēbris unum duplerium ualoris. v. lib. den. Item cōuentui fratrum minorū sancti Frācisca tria dupleria ualoris quinq; lib. pro quolibet unū uidelicet de mense Augusti: in festo sancti Lodouici aliud in festo sancti francisci de mense Octobris: et aliud in octaua Paschatis resurrectionis in festo sancti Iacobi. Item cōuentui fratrum p̄dicatoꝝ sancti Domini tria dupleria ualoris. v. lib. den. pro quolibet unū de mense Martij in festo sancti Thomae de Aquino, aliud de mense Aprilis in festo sancti Petri Martiris, et aliud in festo sancti Domini de mense Augusti. Item cōuentui fratrum heremitarum sancti Augustini tria dupleria ualoris quinq; lib. den. pro quolibet unū uidelicet in festo sancti Antonij de mense Ianuarij aliud in festo sancti Augustini de mense Augusti: et aliud in festo Sancte Caterine

ne de mense Nuemb. Item stat. et ordinauerunt quod supra scripti conuentus fratrum uidelicet seruatorum sancte Marie, sancti Francisci, sancti Domini, et scti Augustini pro elimosina ipsoꝝ fratrum habeant, et habere debeant de pecunia dicti cōmunis quolibet āno de mense Iulij incipiendo annū a kalē. Ianuarij. C. lib. den. pro quolibet ipsoꝝ conuentuum: Et quodlibet monesterium dicte Ciuit. et iuxta dictam Ciuitatem uidelicet Monast. sancte Marie de ultra Tiberim: sancti Basilij, sancti Sperandei familiaris Monasteriū sancte Marie de la fonte: Monast. sancte Agnetis, Monasteriū de Pupula, Monasterium sancti Spiritus de Giulianella, Monast. sancte Marie Madalene: Monasterium del Sacco, et Monasterium sancte Margarite habeant, et habere debeant pro elimosina de pecunia dicti cōmunis quolibet anno de mense Iulij incipiendo annum ut supra. x. lib. den. pro quolibet dictorum Monasteriorum. Quas quantitates Camerarius possit teneatur, et debeat dictis Conuentibus, et Monasterijs dare et soluere temporibus supra dictis habita a podisa Dominorum priorum. Item quod dicti domini Priores pro tempore existē. possint teneantur, et debeant quolibet anno in festo beati Antonij de mense Ian. dari facere per Cām. cōmunis fratribus sancti Antonij de Vienna centum lib. den. pro remuneratione, et recompensatione porcorū quos retinere solebant in dicta Ciuit. Et quos modo retinere non possūt in dicta Ciuit. uetante forma statuti.

QUOD AD OFFITIUM MAIORIS SINDICI SPECTET cognitio, et executio omnium statutorū in presenti uolumine contentorum. Cap. lxxviii.

Item pro obseruatiōe, et obseruantia omnium presentium stat. in hoc uolumine contentorum statuerunt, et ordinauerunt quod cognitio, et executio omnium p̄dictorum pertineat, et expectet pleno iure ad dominum Maiorem Syndicum dicte Ciuitatis qui de p̄dictis omnibus, et quolibet p̄dictorum contra p̄dictos Rectores, et officiales dños Priores, Not. et cōsiliarios Capitaneū, et famulos et quoscunque alios in dictis statutis contentos et nominatos, et quelibet ipsorum possit teneatur, et debeat ex debito sui officij et uinculo iuramenti et sub pen. C. lib. den. quā ipso facto incurrat p̄cedere inquirere, et cognoscere tam ex suo proprio officio quā etiā ad instantia et petitiōne cuiuslibet, accusantis uel denunciantis palam uel secrete: Et culpabiles in aliquo casuum contentorum in dictis statutis uel aliquo p̄dictorum punire, et condemnare in penis superius declaratis: Et si p̄dictus syndicus maior p̄dicta uel aliquod p̄dictorum facerē obmiserit, et specialiter contra dños Priores populi ipsorūq; Notarios et Consiliarios Capitaneos castroꝝ Camerarios et eius Notarios p̄ syndicum seu syndicos qui eum de suo syndicabunt officio in lib. C. den. pro quolibet p̄dictorū, et qualibet uice quam de p̄dictis condēnare obmiserit cōmuni p̄dicto similiter condēnet: Salua tamen, et reseruata cognitione, et iurisdictione que p̄ aliqua statuta est et cōcessa uel attributa alicui alij officiali in p̄dictis uel aliquo p̄dictorū.

REFORMATIO DE OFFICIO OFFICIALIUM, ET eorum executionibus ex libro Reformationum cōmunis signato. P. Littera manu Domini Lily Archilibellis Cancellarij.

Magnifici Dñi Priores populi Ciuitatis Castelli vna cum prudentibus uiris tregintaduobus Consularijs, Arbitrij dicte Ciuitatis in audientia eorum consueta in numero sufficienti congregati de licentia consensu, et uoluntate nostri domini Locumtenentis, ad tollendam confusionem nostrorū officialium, Inmittentium falcem in messem alienam et ad refrenādū illicitas exactiones et extorsiones eorundem: Et ad succurrendum iustis precibus nostrorum subditorum prouiderunt ordinauerunt ac sanxerūt. Quod Dominus potestas eius Iudices, et Officiales habeant cognitionem, et executionem solum, et dum taxat in ciuilibus in criminalibus, et extraordinarijs: Et officialis dānnoum datorum solum, et dum taxat circa dāna data, et Officialis Gabelle solum, et dum taxat circa gabellas pro ut per Statuta dicte Ciuitatis sub Rubrica de Officio cuiuslibet p̄dictorum latius continetur, et disponitur: Et si quis contrafecerit cognoscendo uel exequendo de his que non pertinent ad suum Officium, quod factū fuerit non ualeat: et nullus teneat tali off. in dicto casu parere, et nec possit aliqd salariū p̄ mercede, et executiōe etiā aspōte offerētibus aut soluentibus recipere sub pen. xxv. lib. pro quolibet contrafaciente

et qualibet uice, et nihilominus si fuerit miles sotiis uel alius officialis minor possit de facto per Dominos priores Cassari, et Dominus Potestas debeat alium infra octo dies loco eius subrogare: et eodem modo teneatur officialis gabelle maior, et danoz dato: et predicta nisi aliter fuerit tali officiali comissum per dñum gubernatore seu per dños priores uel octo custodie quo casu debeat ostendere comissionem inscriptis et exequi cum salario, et sine secundum comissionem sibi fiendam per alterum de predictis. Item quia contingit eodem die plures officiales ad idem castrum uel uillam comitatus dicte Ciuitatis, ad faciendum diuersas executiones accedere in graue danum nostrorum comitatibus. Statuerunt quod nullus miles sotiis uel alius officialis possit per aliquam executionem alicuius debiti publici nec civilis accedere ad aliquam uillam castrum uel locum dicte comitatus. Nisi habita prius licentia ab officialibus deputandis super executionibus fiendis de qua debeant ostendere in scriptis cum sigillo dicte officialium, et de executionibus quas fecerit uel non fecerit relationem dictis officialibus facere, et pignora realiter assignare camerario pignorum, et nullo modo possint a nostris comitatibus uel ab aliquo eorum etiam a sponte offerente pro pignoribus accipere aliquam pecunie quantitatem: sed solum quantum permittitur per statuta nostra accipiat per manus dicti camerarii pignorum: et si quis contrafecerit non teneat quod factum fuerit, et incidat in penam predictam, et possit per dños priores cassari, et debeat alius loco eius subrogari ut supra, et non possit dicta pignora ullo modo inmittere uel retinere in domino sua ipsius officialis sed immediate assignare dicto camerario pena. v. lib. pro quolibet contrafaciente.

Item ad reiciendum in debitas, et illicitas executiones quas cotidie fiunt per dictos officiales et ad hoc ut nullus de mercede ipsarum executionum possit ignorantiam pretendere statuerunt quod in albo pretoris, et sala palatii dicti dñi potestatis fiat scriptura de his que recipi possint per suos officiales, et similiter fiat in albo residentie officialis danoz datorum, et officialis gabelle, De executionibus que per eos, et officiales suos, et familias peti uel exegi possint: et si quis in aliqua contrafecerit condēnet, et priuet ut supra.

Quod Dominus Potestas, et eius Collecterialis pro cognitione, et decisione causarum civilium, et si sit altera iurisdictio: Nihil penitus accipiant etiam a sponte offerentibus sub pena. xxv. lib. pro quolibet et qualibet uice, et amotionis ab officio, et priuationis ipsi collecteriali nisi protestibus examinatis per eosdem uel alterum eorum accipere possit bonorum. duos pro quolibet teste. Iudex maleficioz nihil etiam accipiat nisi detestibus examinatis ad defensionem bonorum. duos uidelicet ad defensionem requisiti, et accusati subdita pena. Officialis maleficioz nihil nisi pro testibus ad defensionem bonorum. duos ut supra, et pro copia alicuius processus si petita fuerit solidos duos pro qualibet carta sub pena predicta. Officialis extraordinarioz de inuentionibus quas deuenire fecerit in comitatibus solidos duos pro lib. et nihil habeat de his de quibus fieret gratia sub pena predicta. Milites sotiis teneant sollicite exercere eorum officium de nocte, et de die inquirendo pro armis, et alijs delinquentibus secundum quod per statuta nostra disponit sub pena predicta. Item teneant facere executionem in ciuilibus extraordinarijs, et criminalibus, et habeant bastardellum in quo Notarij ciuilium teneant describere omnes licentias reales, et personales ea die qua conceduntur sub pena. x. lib. cuiuslibet Not. contrafacienti, et si debitor contra quem licentia concessa fuerit habitauerit uel habuerit bona in ciuitate teneantur dicti milites seu alter eorum infra octo dies postquam fuerit descriptus in bastardello. Si fuerit de comitatu seu habeat personam, et bona in comitatu infra. xv. dies fecisse executionem reale uel personale secundum formam sue comissionis sub pena lib. x. et remotionis ab officio pro quolibet, et qualibet uice qua contrafecerit seu negligens fuerit dummodo debitor sit soluendo in bonis uel possit personaliter haberi de quo stetur declarationi dominorum priorum uel maioris partis eorum. Et non possint pro aliqua executione reali uel personali etiam a sponte offerentibus pro se et familia aliquid accipere uel habere sub pena predicta nisi ut infra disponitur. Pro suma. v. lib. et ab inde infra dimidium bononenum. Pro suma. x. lib. et ab inde infra uel que in quinque unum bononem. Pro suma. xx. lib. et ab inde infra usque in. x. duos bononem. Pro suma. xxx. lib. supra quantacunque bononem. quattuor, et predicta in ciuitate: in comitatu uero dicta salaria duplicent: Dummodo nihil ultra possit habere nec pro se nec pro familia pena. x. lib. pro quolibet, et qualibet uice, et amotionis et priuationis ab officio. Et si fecerit executionem reale teneatur consignare pignora creditori eadem die, et tunc creditor teneatur, ei soluere dictam executionem si uero fecerit executionem personale debitor dictam executionem soluere teneat antequam relapsetur.

Pro custodia alicuius capti detenti uel carcerati etiam pro debito ciuili multo minus pro criminali uel alia quacunque de causa nihil possit recipere etiam a sponte offerentibus supra pena predicta, et amotione ab officio. Pro executione uel captura in criminalibus uel extraordinarijs nihil etiam possit recipere pena predicta propterquam de condonationibus factis ante officium sui potestatis non recolatis: et de eo solum quod cum effectu uenire fecerit in comuni habeat duos sol. pro lib. pro ut in statuto dicte ciuitatis disponitur. Pro inuentionibus blasphemantium habeant quartam partem. Ludentium et armorum habeant solum duos sol. pro lib. de eo quod solum fecerit uenire in comuni et nihil ultra sub pena predicta. In ceteris causis non prius prius statuto seruatur alia statuta dicte Ciuitatis, et si contrafecerint in predictis uel aliquo predictorum negligentes fuerint de quo stetur declarationi Dominorum priorum uel maioris partis eorum possint per dictos dños priores cassari, et Dominus potestas teneat infra octo dies alium subrogari sub pena lib. x. et amissionis salarij debiti per tali officiali. Teneat tamen Dominus Potestas ad omnem requisitionem officialis gabelle: et danoz dato: sibi familiam suam aut pariter prestare: pro suis officijs exequendis sine premio pena. xxv. lib. pro qualibet uice. Officialis maior danoz dato: ex sui officialibus: et famuli exerceant officium danoz dato: et non se intromittant de officio potestatis: et suorum officialium, et officialis gabelle: Nec etiam facere possint inuentiones: nec per suas inuentiones procedere ultra duo miliaria a ciuitate nisi in ortis, et uineis in quibus quocunque in loco in dicto comitatu per inuentionem procedere possint: Quia de danis datis in reliquis possessionibus extra duo miliaria debent fieri denuntiationes per syndicos locorum in quibus damna ipsa fuerint data ad querelam dominorum possessionum ibidem existentium. Et predicta fecerunt ut habilius uacare possint circa reparationem uiarum, et pontium dicte Ciuitatis nec possint scribere denuntiationes, et accusationes coram eis producendas: nec per eis aliquam solutionem recipere, nec pro cassatura alicuius querelle uel denuntiationis, nec aliquid pro aliquo actu recipere etiam a sponte offerenti: Nec aliquo querito colore: nisi pro ut per statuta nostra disponit: Nec possint citationem ipsi facere per se uel per familiares suos, et si in aliquo contrafecerint uel negligentes fuerint in currant penam lib. decem pro quolibet, et qualibet uice. Item non possint occasione protestus uel alterius sententie fiende in danis datis aliquo modo aliquid accipere etiam a sponte offerentibus sub pena predicta. Item quod teneantur exigere condonationes pro danis datis et dicta occasione personaliter accedere uel mittere suos officiales qui nullo modo pro pignore uel tenuta possint accipere denarios, sed solum pignus uel tenutam: Quam infra octo dies teneatur presentare camerario pignorum, et per manus dicti camerarii recipere quantum per statuta nostra permittit pro executione, et non ultra: nec alio modo sub pena predicta. Et teneatur actari facere uias, et pontes et maxime infra miliare sub pena predicta, et amotionis ad dicto officio. Officialis maior gabelle et sui officiales solum intendat ad exigendum gabellas tam uenditas quam etiam non uenditas, et non intromittat se in alijs exactionibus, et non possint aliquam executionem recipere etiam a sponte offerentibus nisi acceperit realiter, et uere pignora uel tenutas: quas tenutas, et pignora facere non possint aliquo modo precipiendo syndicis quod illa faciant: sed ipsi teneantur personaliter accedere, et pignora siue tenutas a debitoribus sibi facere consignari, et non pecunias, et illa infra octo dies consignare camerario pignorum, et pro sua executione per manus camerarii, et pro suo labore tenutaz, et pignorum recipere secundum quod per statuta dicte Ciuitatis permittit, et non aliter nec alio modo sub pena predicta, et remotionis ab officio si in aliquo predictorum contrafecerint uel fuerint negligentes: Ad quam possint procedere dummini priores Ciuitatis predictae pro tempore existenti. ex eorum officio et non possint dicti officiales capsi ullo modo remitti. Et Officiales predicti non deferant cedulas nec faciant accusas nec supplicationes: uel delictet neque danoz dato: officiales: neque gabelle. Baiuli ferentes cedulas habeant per comitatum pro primo miliari duos sol. et de inde supra unum sol. pro quolibet miliari. Et officiales gabelle predictae non pignorent probuccis et alijs nisi pro ut erit eis permittum a dictis quattuor desuper deputatis. Et domini priores teneantur facere describi in albo pretoris omnia predicta.

FINIS.

Impresum in Ciuitate Castelli que ab antiquis Tiferum Tyberinum appellatur.
Per Magistrum Antonium de Mazochis Cremonensem: et Nicolaum
et Bartolameum fratres de Guccijs de Cortona.

TABVLA STATVTORVM DOMINORVM PRIORVM

QVOD Ciuitas regatur ad populum, & com/ mane cap. 1. fol. 2	De electione, & officio uexiliferorum ciuita/ tis cap. 26. fol. 9
De massa populi: & de modo eam congregandi Cap. 2. fol. 2	De electione, & officio penoneriorum comita/ tus cap. 27. fol. 10
De auctoritate, & creatione consiliorum specia/ lium populi dicte ciuitatis cap. 3. fol. 2	De electione, & officio ratiocinatorum cap. 28 fol. 10.
Quod nullus redarguat arrégantē cap. 4. fol. 2	De electione, & officio conducte seu mu/ stre. cap. 29. fol. 10
De electione, & renouatione, dominorum Prio/ rum, & eorum Notariorum, & dicti Consilij & eorum officio cap. 5. fol. 3	De electione extimatorum equorum, & extima/ tionibus equorum sigillandis cap. 30. fol. 11
De Officio Dominorum Priorum ciuitatis ca/ stelli cap. 6. fol. 3	De electione ambajciatorum, & eorum sala/ rio. cap. 31. fol. 11
Quod nullus dominis prioribus populi ualeat ali/ qui protestari cap. 7. fol. 3	De electione custodum stantialium noturnorum, et diurnorū & eorum salario cap. 32. fol. 11
De ext actione Dominorum priorum cap. 8. f. 3	De electione, et officio capitātia cap. 33. fo. 11
De introitu dominorum priorum, & eorum iura/ mento cap. 9. fol. 3	De electione balitorum communis cap. 34. f. 12
Quod priores habeant duo uexilla, & jorma tra/ hendi cap. 10. fol. 4	De electione aprobatorum cōmunis, & eorum officio. cap. 35. fol. 12
De supra priore creando, & habendo, & partitus inter eos mictendis cap. 11. fol. 4	De electione officialis super spijs cap. 36. fol. 12
De auctoritate, & balia dominorum priorum. cap. 12. fol. 4	De electione capitaneorum castrorum dicte ci/ uitatis. cap. 37. fol. 12
De salario dominorum priorum, & eorum no/ tarij cap. 13. fol. 4	De electione depositarij datiorum ueterum, & eius Not. & eorum officio cap. 38. fol. 12
De officio Notarij dominorum priorum cap. 14 fol. 4.	De electione magistrorum grammaticę, & peda/ gogorum cap. 39. fol. 13
De officio capitani, & conestabilis familie domi/ norum priorum, & eius electione cap. 15. fol. 5	De electione difinitorum communis, & eorum officio. cap. 40. fol. 13
De electione, & officio tubatorum campanarioꝝ, & balitorum ad seruitium dictorum domi/ norum priorum. cap. 16. fol. 5	De electione, & Officio Notariorum apasa/ tus. cap. 41. fol. 13
De electione, & officio cancellarij, & Notarij re/ forma i. num. cap. 17. fol. 5	De electione sindicorum generalium comita/ tus, & eorum officio cap. 42. fol. 13
De electione, & officio Camerarij commu/ nis. cap. 18. fol. 5	De electione sindici minoris, & aduocati commu/ nis, & eorum officio, et salario. ca. 43. fol. 14
De electione, & notariorum camere, & orum of/ ficio cap. 19. fol. 6	De electione medicorum cap. 44. fol. 14
De ualore floreni, & monete ap. 20. fol. 6	De electione exactorum datiorum, & fumorum, & eorum officio. cap. 45. fol. 14
De iuramento potestatis, & suorum officiali/ um cap. 22. fol. 7	De electione rectorum, & Priorum fraiernitatis beate Marie semper virginis, et aliorum recto/ rum hospitalium cōmunis dicte ciuit. cap. 46. fol. 15.
De electione maioris sindici, & iudicis appella/ tionū ca. 23. fol. 7	Quod nullus offendat Priores, & qualiter pos/ sit procedi contra Priores delinquentes, & qualiter prior accusatus possit se excusare. cap. 47. fol. 15
De electione officialis damnorum datorum. cap. 24. fol. 8	Quod nullus Prior uel eorū filij uel fratres pos/ sint eltgi in aliquo officio. cap. 48. fol. 16
De electione officialis gabelle cap. 25. fol. 9	

De electionis mundatoris seu spazzatoris platee communis cap. 49. fol. 16	De modo concedendi represaleas, & eis utendi. cap. 66. fol. 18.
De credentijs tenendis per priores inter se, & per eos impositis obseruandis. Cap. 50. fol. 16	Quod cōfines comitatus reuideat ca. 67. f. 19
Quod nulla iura cōuenticula uel conspiratio fiat in ciuitate uel comitatu castelli cap. 51. fol. 16	Quod habentes iura communis relaxare debe/ ant. cap. 68. fol. 19
Qualiter, & per quos ordinamenta populi que es/ sent obscura declarentur. cap. 52. fol. 16	De instrumentis communis ponendis in registro communis. cap. 69. fol. 19
De sigillo dominorum priorum habendo, & modo sigillandi. cap. 53. fol. 16	De balneo de fontechio cap. 70. fol. 19
De rebus que uenduntur pro communi non emen/ dis per officiales cōmunis cap. 54. fol. 17	Quod nullus sine licentia Dominorum priorum possit imponere uel exigere aliquod datum mu/ ctam uel collectā uel aliquam factionē realē uel personalem in cōit. castelli cap. 71. fol. 19
Quod iurisdictio quam Ciuitas habet in castris non possit alienari cap. 55. fol. 17	Quod dñi Priores possint, & debeant uendere gabellas, & alios prouentus cōmunis adincan/ tum cap. 72. fol. 19
Quod non possit appellari a procesibus factis au/ toritate dictorū ordinamētoꝝ ca. 56. fol. 17	De immunitate forensium cap. 73. fol. 19
Quod nulla porta ciuitatis possit de nocte aperi/ ri. cap. 57. fol. 17	De electionibus officialium, & stipendiarioꝝ non portandis p alios quam p ciues cap. 74. f. 20
Quod nullus officialis cōmunis possit tenere ali/ quem equum ad stipē diū communis c. 58. f. 17	De honorandis festiuitatibus beatoꝝ Floridi, & Amantij. cap. 75. fol. 20
Quod omnes stipendiarij tam equites quam pedi/ tes communis teneantur iurare sequimentū prio/ rum populi. cap. 59. fol. 17	De honorando festiuitatem beate Lucie uirginis cap. 76. fol. 20
Quod potestas, & alij officiales dicti communis te/ neantur iurare seruare statuta populi: & quod dicta statuta pualeāt alijs oibus stat. c. 60. f. 17	De elemosinis, et oblationibus fiendis c. 77. f. 20
Qualiter cōdēnationes debeāt solui c. 61. f. 17	Quod ad officium maioris sindici spectet cogni/ tio, & executio oium statutoꝝ in presenti uolur/ mine contentorum. cap. 78. fol. 21
Quod nullum opus communis detur ad faciendū nisi ad incantum. cap. 62. fol. 17	
Quod priores neque cam. comunis possit dare ali/ cui off. cartā ceram nec pēnas ca. 63. fol. 17	
De electione officialium ciuium, & eorum deue/ to. cap. 64. fol. 18	
De deucto officialum forensium cap. 65. fol. 18	

FINIS.

Reformatio de officio officialium, & eorū exe/
cutionibus, ex libro reformationū communis si/
gnato. P. littera manu Dñi Lily Archilibel/
lis cancellarij. fol. 21